Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday by
The Little Russian Nat'l Union
of America
at
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Subscription:
per year..... $2.00 | To Europe:
half year..... 1.00 | per year..... $2.50
single copy.. .05 | half year..... 1.25

СВОБОДА

УРЯДОВИЙ ОРГАН Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE L. R. NAT'L UNION OF AMERICA

ЗАЛОЖ. 1893 РОКУ.
"СВОБОДА" ("LIBERTY")
виходить кождого четверга
видає
„РУСКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
в Америці
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Передплата:
на рік..... $2.00 | До Европи:
на пів року 1.00 | на рік..... $2.50
поод. число .05 | на пів року 1.25

РІК XXII. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер, 21-го мая 1914. Ч. 21. VOL. XXII. Jersey City, N. J., Thursday, May 21, 1914. N. 21.

НА „ЗАПОМОГОВИЙ ФОНД ДЛЯ ГОЛОДУЮЧИХ В ГАЛИЧИНІ".

По день 18 мая зложили славні члени Руського Нар. Союза $3.011.70.

$2.556.25 т. є. 12.500 К переслано вже на руки Тов. „Сільський Господар" у Львові.

До тепер 160 відділів Р. Н. Союза сповнило свій народний обовязок. Найвисша пора, щоби і прочі відділи поспішили з надсиланєм жертв.

Нехай не бракне анї одного відділу нашої славної Орґанізації. Котрі відділи до тепер єще не ухвалили, нехай зроблять се на найблизшім мітінґу.

По замкненю збираня жертв на отсей фонд оголосимо виказ жертв і загальне зіставленє після відділів. Нехай в тім виказі не бракне анї одного Братства, анї одного Товариства, анї одного Сестрицтва нашої славної Орґанізації.

З кінцем сего місяця замикаємо збиранє жертв на сю ціль.

Головний Уряд Р. Н. Союза.

З ТИЖНЯ.

Похоронні торжества сімнайцяти моряків і матрозів Злучених Держав, які зістали убиті при занятю міста Вера Круз, були дуже величаві. Тіла убитих перевезено до Ню Йорку, а похоронний обряд відправлено на подвірю військових доків у Бруклині. Президент Вілсон виголосив принагідну промову і віддав належне признанє погибшим героям. — Йосиф Р. Лямар, судія найвисшого суду Злучених Держав, і Фридрих В. Лєман з Ст. Луіс зістали іменовані членами ради посередництва Злучених Держав, яка має на цїли залагодити теперішні трудности в Мексику. Відпоручником президента Гуерти на ті переговори зістав іменований сеньор Д. Емілїо Рабаса. — „Лисий Джек" Роз був головним сьвідком проти бувшого поліційного поручника Карла Бекера на його другій розправі за морд шулєра Розенталя в Ню Йорку. — Шпитальний корабель „Солейс" (потіха) прибув до Ню Йорку з Вера Круз, привізши тіла двох убитих Мексиканцями моряків і споре число ранених вояків.

ГОЛОД В ГАЛИЧИНІ.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ГОЛОД В УКРАЇНСЬКИХ СЕЛАХ, А ЯК В ПОЛЬСЬКИХ.

До львівського українського дневника „Діла" прислав один дописуватель таку допись:

Пані Евгенія Бохенська представила в „Ділї" з 28 минулого місяця страшний образ, як голодують українські селяни в Покрівнях і других селах жидачівського повіта. „Худоба масово гине на мотилицю. Корови або дорізували, або продавали по 20, 30 корон за штуку. Тепер на весну нема в селї нї одного вола здатного до роботи. В цїлім селї нема нї одної безроги; всї попродані на житє і податки. Люди живлять ся ріпою, вареним вівсом, поливкою з торічного маку. Звичайно їдять раз на добу, часто раз на дві доби. З ґрису, спровадженого для худоби, пече мати хлїб: але й ґрису щадить для корови — а корова за якийсь час гине. Друга мати варить дїтям денно по дві бульби на душу. 67 осіб не їдять на добу віктуалів за більше як по 8 сотиків. Тепер на весну не мають господарі чим землю орати і не мають що в неї кинути. Незадовго мають надійти ваґони з дешевою бульбою, кукурузою. Нарід по більшій части поплатив по пів чи чверть задатку, а тепер не буде могти, не має за що тої бульби, кукурузи викупити. Зарібків тут жадних нема. До Прусії чи Америки нї защо виїхати".

Так діє ся **по українських селах** Галичини. А як діє ся **по польських селах?** От возьмім польську громаду у львівськім повіті наприклад Рясну Польську, в котрій після конскрипції з 1900. було 1186 душ. До кінця 1913. р. мали польські селяни ще „своє" і на поживу для себе і на пашу для своєї худоби. Від нового року 1914. вже їм „свого" не стало. Але завчасу дістали від нового року 1914. поратунок з публичних фондів на руки Маршалкевича в місци. І так дістали по значно знижених цїнах кільканайцять ваґонів муки, кільканайцять ваґонів збіжа, кілька ваґонів соли, кілька ваґонів угля, а бараболь, ґрису і наші довозять, кілько треба. За бараболї платили — корець по 5 кор. 40 сот. Гроші на купно у польських селян в Рясні Польській є, бо в близькім Львові продають ряснянські селяни дуже корисно молоко, сметану, яйця, сир, масло, дріб і пр. А заробляють дома при „копаню" денно по 3 корони, при зелїзницї також денно по 3 корони; при иншій роботї заробляють денно по 2 корони; а в лїтї заробляють косою денно по 5 корон.

Наше господарське товариство „Сільський Господар" представило на підставі соток звітів з українських громад ту нужду, в якій находить ся наш нарід наслїдком дворічного неврожаю і дворічної повени. Але се нічого не помагає. **Одна третина польських громад в Галичинї дістала чотири рази таку запомогу як дві третини галицьких українських громад.** Наші посли представили ту нужду українського народу в Галичинї і намісникови і президентови міністрів у Відни. Та мало се помогло.

Якжеж отже радити? Треба бодай, щоби сотки, ба й тисячі таких звітів, як от звіт пані Евгенії Бохенської подавати до прилюдної відомости. І може прецїнь правительство віденське і краєве дасть — хоч спізнено — яку визначну поміч українським громадам. Таж прецїнь вони достарчають майже сто тисяч витривалого й відважного жовнїра для Австрії і вони достарчають що року мілїонові податки. Чейже заслугує український нарід в Галичинї, щоби його власть державна і краєва щиро поперла.

УМИРАЮТЬ З ГОЛОДУ.

З Кракова (в Галичинї) доносять: В останних тижнях лучило ся **кілька случаїв смерти на улицях міста з голоду.** Були се руські селяни зі східної Галичини, котрі їздили до Німеччини на роботу, а наждавши ся там кілька тижнів безуспішно, вертали ся пішки без кусника хлїба. В Кракові не мали вони вже сотика на зелїзницю до дому і цїлими днями тиняли ся голодні по містї. Аж як померло кількох бідних селян з голоду, власти заопікували ся прочими нещасливими людьми.

—o—

НЕДУГА АВСТРІЙСЬКОГО ЦІСАРЯ.

ЛІКАРІ БЕЗРАДНІ.

Відень, дня 18. мая. Найновійші вісти про стан здоровля старого цїсаря Франца Йосифа дальше затривожують мешканців столиці і цїлої держави. Непогода, яка панує у Відни від кількох тижнів, вплинула дуже некорисно на стан здоровля монарха і не дає лїкарям змоги улекшити недужому хоч трошки його терпіня. Цїсар тепер ще гірше кашлає, днями і ночами. Останних дві ночи старий монарх не спав цїлком з причини страшного кашлю.

З уваги на те, що цїсар не спав останних дві ночи, заборонили лїкарі комунебудь приходити до його постели, щоби не спонукувати його до говореня та не спричинювати ще гіршого кашлю.

Лїкарі сидять безрадні в кімнатї хорого старого монарха в шенбрунськім замку. **Всякі їх зусиля нічого не помагають.** Одиноку надію на полїпшенє здоровля цїсаря мають ще лїкарі, коли би настала гарна погода. Лише теплі промінї сонця — кажуть лїкарі — могли би мати благодатний вплив на стан здоровля старого монарха та спричинити зворот до лїпшого. Лише тодї можна би мати надію на приверненє здоровля цїсареви. Коли не буде погоди, то вся надія пропала.

—o—

НАСЛІДКИ ОДНОЇ З ПРОПОВІДИЙ ЗОЛОТОУСТОГО ЕП. ОРТИНСЬКОГО.

ЗАСКАРЖЕНИЙ ДО СУДУ ЗА ОБРАЗУ ЧЕСТИ.

Дня 15. мая с. р. у вечірних філядельфійських газетах: Evening Bulletin, Evening Telegraph і Times, а відтак у часописи The Philadelphia Inquirer з недїлї (17 с. м.) появила ся ось-така цїкава новинка:

Процесує грецького епископа. Кравець впевняє, що зістав нападений на проповіди. Михайло Поляк, кравець, замешкалий під ч. 4128 Джермантавн Авеню (в Філядельфії) вніс до цивільного суду ч. 3 жалобу о відшкодованє в сумі $15.000. Сю жалобу внесено проти Стефана С. Ортинського, епископа грецько-католицької церкви.

У внесенім адвокатом п. Поляка позві говорить ся, що на передполудневім богослуженю в недїлю дня 3 мая мав епископ в церкві Непорочного Зачатя Пр. Діви Марії при 810 Норт Франклїн стріт перед великим числом вірних проповідь, у якій ужив скандальних, злобних і очернюючих слів проти Поляка. Відтак епископ назвав Поляка людиною низького й фалшивого характеру.

Згадану висше скаргу внесено на підставі ось-такого заприсяженого сьвідками зізнаня:

Я чув, як Стефан С. Ортинський в русько-католицькій церкві сьв. Марії говорив дня 3. мая 1914. слїдуючі слова:

„В сім містї є один чоловік, що називаєть ся Поляк. Ви не повинні вірити Полякови. Ви не повинні сходити ся з ним. Він є хоробою в громадї. Він вірує у вільну любов. Він не вірить в Бога анї в релїґію. Він є гірший від худоби. Він є свиня. Він є собака. Він є гірший від собаки. Він є гній".

Отже нарештї трафила коса на камінь!...

Більше про сю скандальну справу напишемо у слїдуючім числї „Свободи".

—o—

КОНВЕНЦІЯ „СОЕДИНЕНІЯ".

ДЕЛЄҐАТИ ПОДІЛИЛИ СЯ НА ТРИ ПАРТІЇ.

Сього дижня відбуваєть ся в Скрентон, Па., XIII. гол. конвенція угроруського „Соєдиненія". Від нашого спеціяльного кореспондента довідуємо ся, що конвенція розпочала ся великою парадою в понедїлок 18 с. м. о год. 8 рано. Делєґати і урядники перейшли кількома головними улицями міста (еп. Ортинський, латинський біскуп Гобан і инші визначні особи нарадували в автомобілях) і удали ся просто до церкви сьв. Івана Хрестителя, де епископ Ортинський відправив архієрейську Службу Божу і виголосив принагідну проповідь, у якій взивав горячо делєґатів, щоби не слухали нїяких безвірків (а їх тепер намножило ся дуже богато!), а йшли за голосом своїх духовних провідників. З цїлої проповіди виходило, що „Соєдиненіє" повинно мати характер церковний, а його головний провід має бути в руках епископа і його всечесної компанії. По богослуженю удав ся похід до конвенційної галї і там доперва закінчила ся цїла парада.

Властиві конвенційні наради розпочали ся у вівторок рано, а їх вислїд подамо нашим читачам у слїдуючім числї „Свободи". Покищо знаємо напевно, що цїла конвенція (яких 300 людий, а між ними 11 сьвящеників) подїлена на три головні партії (менших партій стільки, скільки делєґатів). Найсильнїйша з партій має бути та, котрої гаслом: вишмарити попів з орґанізації! „Панове превелебні" у великім страху, бо „наше міле Соєдиненіє" готово вичмихнути ся їм з рук... Та до сього ще мабуть не прийде, бо панам превелебним поможе „дакус" господин редактор Жаткович і його партія (а він завсїгди має свою партію), поможуть і инші „добрі" люди і так лишить ся все по старому. Дуже правдоподібно, що виберуть нових людий до уряду, але з того для орґанізації невеликий хосен, бо нові люди готові пійти слїдами старої системи, а так відродженє Соєдиненців припізнить ся о дальших кілька років.

—o—

ДИКІ ЗВИЧАЇ В НАЙМОЛОДШІЙ ДЕРЖАВІ.

АЛЬБАНСЬКА КРОВАВА МЕСТЬ.

Одна з найважнїйших задач, які ждуть нового альбанського володаря, се заведенє в Альбанії европейських правних установ. Доси в Альбанії панують дикі звичаї, відомі у нас хиба ще за поганських часів. Альбанське право мести пригадує ще диких мешканців середущої Африки або австралїйських островів, котрі лише тим низші, що взаїмно себе пожирають. Альбанець не вміє инакше усмирити своєї роз'яреної душі лише кровю. Посьвячує своє житє за будь-що. Мстить ся за всяку дурницю, з простої ненависти.

В однім місточку застрілив один Альбанець другого за марницю і небавком сімох Альбанців лежало в крови. Але знайшов ся чоловік, що хоче бороти ся з тою недугою. Є се князь альбанського племени Міридитів, Пренк Бібдодо, котрий велить карати смертию всякого за убийство, з виїмком убийства у власній обороні.

В північній Альбанії від кровавої мести можна викупити ся. Житє мужчини коштує 3.000 пястрів, женщини 1.500. Але в Тоскарнї (инша часть Альбанії) не можна викупити ся нічим. Там Альбанцї ріжуть ся до третого поколїня. Тесаме в Ляборнї. Там приміром з двох родин, що числили 51 людий, по чотирох роках лишила ся тілько одна 8-лїтна дитина. Цїлі села, цїлі племена гинуть наслїдком кровавої мести, або сходять на жебри.

Один Німець бачив села, зложені з нужденних 40 до 50 хат, де в десятьох з них люди мешкають в цїлковитій вязницї і від вісьмох до десятьох лїт не виходять зі свого дому. Мужчини не сьміють іти в поле на роботи, боячись, що хтось зпоза угла їх застрілить. І мусять їх в тій роботї заступати жінки. Вкінци еміґрують з небезпечної околицї, нераз виходять так раз на все цїлі племена.

Отже князь Пренк Бібдодо видав минулого року такий приказ: „за убитє чоловіка з мести смерть через повішенє". Видавши сей приказ, князь почав успокоювати нарід. Протягом кількох місяців удалось йому полагодити 500 справ о кроваву месть і більше як 1000 спорів. Князь поступає з великою рішучостю і сьмілостю. Колиж мимо його заборони якийсь молодий Альбанець застрілив свого ворога, до 24 годин Бібдодо підписав на него засуд смерти. А що се був сестрінок Бібдода, він заощадив йому ганьблячої смерти від стричка і велїв його розстрілити.

Новий альбанський володар, князь Від заводить тепер европейські закони і ще довгий час буде мусїв силою відучувати альбанські племена від давних диких звичаїв.

—o—

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ДЕЛЄҐАТІВ В НІЯҐАРА ФОЛС, КАНАДА.

В СПРАВІ ЗАКІНЧЕНЯ МЕКСИКАНСЬКОЇ ВІЙНИ.

В середу, дня 20 мая с. р., мали розпочати ся мирові переговори в Ніяґара Фолс, Канада. В переговорах візьмуть участь: З представники мексиканської держави з табору Гуерти, відпоручники-посередники полудневo-американських держав: Арґентини, Бразилії і Чілє, і делєґати Злучених Держав. Мексиканські делєґати дістали необмежену повновласть в справі заключеня угоди. Перед відїздом до Ніяґара Фолс відбули деякі делєґати конференцію в Вашінґтонї. Американські делєґати одержали точні інструкції від президента Вілсона і міністра справ заграничних Брайна.

Про услівя мира покищо нема нїяких певних даних. Говорять загально про уступленє Гуерти під услівєм, що Каранца не може бути його наслїдником. Злучені Держави мали би помочи державі Мексико до узисканя позички в сумі 400 мілїонів долярів і винаймити порт Маґдалєна на корабельну стацію на протяг 99 лїт за річним чиншом в сумі 1 мілїона долярів. Взагалї настрій делєґатів оптимістичний; вони сподїють ся, що справу мексиканську удасть ся успішно полагодити.

ОГОЛОШЕНЄ.

B104
B103

Отсим подає ся до відома членам Товариства „Народний Дім Руських Горожан" в Джерзи Сіти, Н. Дж., що звичайний мітінґ Товариства відбудеть ся в пятницю дня 22-го мая с. р. о годинї 8 вечером в гали Товариства, під числом 72 Моріс Стр., Джерзи Сіти, Н. Дж. Просить ся всїх членів явити ся на тім мітінґу, бо є дуже важні справи до полагодженя.

Т. Пацала, секр.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

НА ЗАПОМОГОВИЙ ФОНД ДЛЯ ГОЛОДУЮЧИХ В ГАЛИЧИНІ.

В послїднім тижни надіслали жертви слїдуючі Добродії:

178. Єйтсборо, Па. Братство сьв. Арх. Михаїла, від. 51 Р. Н. С., жертвувало з братської каси $10.00

179. Скрентон, Па. Вп. Василь Гришко зложив на голодуючих братів в старім краю жертву в сумі $2.00

180. Рочестер, Н. Й. На мітінґу Читальнї „Просьвіти" зложили на руки пп. Н. Мурашка і В. Зубика жертви слїдуючі Добродії: В. Зубик $1.00; А. Войчишин, Д. Федик і Ю. Долїшний по 50 ц.; П. Кузьмій, П. Федик, Д. Братусь і М. Федик по 25 ц. — Разом $4.00

181. Літсдейл, Па. Братство сьв. Ап. Петра і Павла, від. 110 Р. Н. С.: М. Мицак і п. Смольницький по $1.00. — Разом $2.00

182. Когус, Н. Й. Братство сьв. Ап. Петра і Павла, від. 57 Р. Н. С.: Бр. сьв. Ап. Петра і Павла $5.00; Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії $5.00; з акафісту $5.00; І. Михаляк 50 ц. — Разом $15.50

183. Ню Гейвен, Конн. Тов. „Любов", від. 370 Р. Н. С.: Г. Турчинський $1.00; М. Кутний, А. Нацюк, Е. Ключенька, С. Костів, М. Довгий і Н. Лотоцький по 25 ц.; А. Брухаль, Н. Дерень, М. Струганець, П. Кінащук і Я. Швець по 20 ц. — Разом $3.50

184. В. І. Пітсбурґ, Па. Браство Покрова Пр. Богородиці, від. 258 Р. Н. С.: Бр. сьв. Покрова $2.00; М. Федак, П. Коляса, С. Карпа, Г. Курпсь, Н. Берберек, П. Мудрий, Д. Афтанас, П. Афтанас, П. Сколодкевич, С. Афтанас, О. Афтанас, А. Деркач, А. Коштовський, М. Афтанас, Г. Карпа, С. Петровський, Ф. Петрикевич, І. Тлучек, Ф. Михальський, Ф. Дурда, М. Троян, С. Бурек і Й. Мазур по 25 ц. — Разом $8.00

185. Шікаґо, Ілл. Братство сьв. О. Николая, від. 106 Р. Н. С., жертвувало з братської каси на фонд для голодуючих в старім краю $25.00

186. Олифант, Па. Вп. Филип Тимкевич зложив жертву в сумі $0.50

187. Ойл Сіти, Па. Братство Успенія Пр. Богородиці, від. 139 Р. Н. С.: Бр. Успенія жертвувало з братської каси $5.00;

На хрестинах у п. Павла Герляха зібрав п. Іван Фрис жертви від слїдуючих Добродіїв: Павло Герлях і Петро Герлях по $1.00; І. Фрис, А. Олексяк, Г. Струс, Й. Палїца, Віра Оналка, Евфрозина Фрис, М. Бурка і Т. Олексяк по 25 ц. Разом $4.00. Обі жертви виносять разом $9.00

188. Джерзи Сіти, Н. Дж. На весїлю у п. Михайла Головки зложили Вп. Гості на руки п. Михайла Коцилівського жертви на голодуючих братів в Галичинї в сумі $6.50

189. Честер. Па. На хрестинах у п. Ілії Петрика зложили на зазив пп. Якова Нікляша і Івана Равлюка жертви слїдуючі Добродії: Я. Нікляш, І. Петрик, Д. Совяк і Софія Попінько по $1.00; І. Равлюк, І. Бандровський, К. Шлемко, Ю. Заремба і П. Дмитриків по 50 ц.; Кароліна Нікляш і Катерина Ганчарик по 25 ц. Разом $[illegible].00.

На хрестинах у п. Василя Лешака в Честер. Маркес Гук, Па., зібрав п. Д. Криніцький $3.50.

На хрестинах у п. Вас. Ґілевича в Честер зібрав п. І. Вороняк $3.00. — Разом $13.50

190. Шикастер, Н. Й. Братство сьв. Василія Вел., від. 87 Р. Н. С.: Бр. сьв. Василія $5.00; С. Кінь і В. Москаль по 50 ц.; С. Максимик, С. Мацко, В. Удич, М. Котанський, Т. Кінь, П. Трояновський, Д. Сухина, Г. Сухина, С. Сухина, К. Лукач, Г. Плішка, Д. Майкович, А. Зочідло, М. Бочнюович, М. Нестор, Т. Ґрицко, Т. Таньчак, Г. Окаль, С. Дурняк, О. Дурняк, Т. Дурняк, Ш. Турок, Марія Масляник і Я. Боцко по 25 цнт.; А. Кіцак і Анна Кінь по 10 ц.; Мих. Кінь і Мир. Кінь по 5 ц. Збіркою заняв ся і оплатив посилку Стефан Кінь. — Разом $12.30

191. Вілксбері, Па. Братство сьв. Василія Вел., від. 278 Р. Н. С., жертвувало з братської каси на голодуючих братів в старім краю $5.00

192. Перт Амбой, Н. Дж. Тов. „Запорожська Січ" від. 155 Р. Н. С., жертвувало з чистого зиску з представленя, яке відбуло ся дня 27 цьвітня, на фонд для голодуючих братів в Галичинї даток в сумі $30.00

На сїм місци складає уряд Тов. „Січ" подяку Родимцям в Перт Амбой за їх ласкаву участь і всїм членам, котрі не жалували своїх трудів, для добра Товариства.

193. Травґер, Па. Братство сьв. Івана Хрестителя, від. 25 Р. Н. С.: Бр. сьв. Ів. Хрестителя жертвувало з братської каси $5.00; І. Ющак і П. Кицей по 50 ц. — Разом $6.00

194. Перт Амбой, Н. Дж. Братство сьв. О. Николая, від. 104 Р. Н. С.: Бр. сьв. О. Николая з братської каси $25.00; Н. Ваверчак $2.00; Г. Демкович $1.00; К. Шкурат, П. Стопен, М. Вінів, І. Козак, М. Луців, Д. Луців, В. Луців, І. Мельникевич, В. Проць і Н. Кульчицький по 50 ц.; Й. Беновський 25 ц. — Разом $33.25

195. Скрентон, Па. Братство сьв. Володимира, від. 162 Р. Н. С.: Бр. сьв. Володимира $5.00; Ф. Демкович і А. Демкович по 50 ц.; П. Дзік 40 ц.; Ф. Писар, І. Томан, М. Шціль, М. Лань, С. Бутитер, І. Ткач, Л. Дзік, Ф. Ільчишин, І. Годик, Ф. Дзік і А. Крупський по 25 ц.; А. Панаш 20 ц.; В. Проґорович, І. Угрин, Л. Мацак, А. Демкович (стар.) і І. Беньків по 10 ц.; П. Завідовський 5 ц. — Разом $10.00

196. Літл Фолс, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 330 Р. Н. С.: Тов. „Зап. Січ" $10.00; В. Юган, В. Петрашек і І. Войтоновський по $1.00; І. Гарасимович, О. Мороз, Т. Боднар, Й. Франків, І. Вітеняк, Е. Швайковський і К. Іваськів по 50 ц.; М. Русин, Л. Голіят, П. Гишка, Я. Рекрутяк, С. Бупяк, В. Микитко, Я. Коротницький і Н. Зиромський по 25 ц.; І. Голяк 15 ц. — Разом $19.15

197. Тейлор, Па. Братство сьв. О. Николая, від. 92 Р. Н. С.: Бр. сьв. О. Николая жертвувало з братської каси $10.00; М. Клос 50 ц.; К. Франчишин, П. Франчишин, А. Шупир, І. Терпливець, В. Чумак, А. Цибринський, Д. Ільчук, Н. Гриців (молод.), Т. Гринюк, Г. Дранута, П. Мулинський, Е. Стахів, Н. Ванкевич, Д. Олїйник, Й. Кристиняк, М. Гриців і О. Соколовський по 25 ц.; Т. Ставинога, Н. Гриців (старш.), І. Саміла і М. Ляхович по 20 ц.; П. Чумак, П. Гриців, І. Уноль, М. Щепан і Анна Тремко по 15 ц.; В. Карваля, М. Адамюк, К. Адамюк, Катерина Суба, Ю. Цеховський, М. Валїґуида, І. Чобіт, А. Тринайцятий, І. Біловус і І. Мамчур по 10 ц. — Разом $17.30

198. Перт Амбой, Н. Дж. Вп. Пані Юлія Зволинська зложила жертву на голодуючих в старім краю в сумі $2.00

199. Джанставн, Па. Братство сьв. О. Николая, від. 300 Р. Н. С.: Бр. сьв. О. Николая $5.00; Д. Сущак і М. Войник по $1.00; А. Годчак 60 ц.; М. Сенчишин, І. Кащак, І. Березовський, С. Пужак, Ф. Мораль, С. Заґроднїчик, М. Тришнїцький, І. Тарчанин, Ф. Кечурчак і В. Тарчанин по 50 ц.; М. Борківський, М. Заґроднїчик, І. Мельничок, Ф. Гумен, Д. Корівчак, М. Ґурський, В. Радик, І. Шипіш, М. Кравц, М. Сенятовський, С. Когут, І. Протиняк, М. Гусляк, І. Швець, В. Коземчак, А. Коземчак, Ф. Ридчак, Ф. Біланич, Іг. Терчки, Ів. Терчки, М. Смоляк, О. Паньчик, А. Шеремета, О. Олїйник, Я. Лубас, М. Юрків, П. Павлят, В. Черняк, Марія Павлят, Ф. Стадник, І. Коваль, Ф. Мораль, М. Марич і В. Лисїнський по 25 ц.; Д. Шевчик і Й. Блажейовський по 20 ц.; Ф. Сенчишин, П. Праг, Д. Заґроднїчик і С. Бичак по 15 ц.; І. Марчак, М. Герчовський, С. Радик, О. Павцьо, Н. Сандак, А. Костек, А. Попович, Д. Кендзера, А. Сабік, Г. Бартівський, Н. Іванюк, Ф. Гаврич, А. Костецький, Е. Колєжак і М. Ричак по 10 ц. Кошти пересилки 10 ц. — Разом $23.50

200. Голден, В. Ва. Братство сьв. О. Николая, від. 298 Р. Н. С.: В. Мазур і І. Кушнїрук по $1.00; П. Кузьо, С. Бучак, Д. Ковач, В. Команяк, А. Немет, П. Паюра і І. Тишнар по 50 ц.; Й. Шульц 30 ц.; І. Котелец, Т. Кузьо, Ю. Чулей, І. Кузьо, П. Гусарчик, С. Слимак, Д. Вовк, М. Деркач, В. Молнар, А. Ганчарик і П. Волчанський по 25 ц. — Разом $8.55

201. Філядельфія, Па. Тов. „Любов", від. 45 Р. Н. С.; Тов. „Любов" жертвувало з каси $5.00; С. Штогрин і Г. Рибачок по 50 ц.; С. Демків, В. Боровський, П. Лисак, С. Слободзян, Ф. Юзефів, Н. Вирста і В. Мурмило по 25 ц. — Разом $7.75

202. Нюарк, Н. Дж. Вп. Стефан Дзюбатий зібрав жертви від слїдуючих Добродіїв: С. Дзюбатий, В. Дзюбатий і Й. Дзюбатий по 50 ц.; Анастазія Воляк, Наталка Зарийко, А. Марків, І. Тіцький, І. Ткач, І. Дячун і В. Конопада по 25 ц.; С. Навроцький 15 ц.; М. Коритко 10 ц. — Разом $3.50

203. Скарбро, В. Ва. Братство сьв. Ап. Петра і Павла, від. 180 Р. Н. С.: А. Лукач $1.00; П. Годованський, А. Занько, Й. Кізон, С. Кравчишин, А. Білецький, І. Кравчишин, С. Сенюта і Д. Ковальський по 50 ц.; А. Кравчишин, І. Козак, В. Крисвалуш, І. Заблоцький і М. Митрик по 25 ц. — Разом $6.25

204. Міннеаполіс, Мінн. Тов. „Запорожська Січ", від. 385 Р. Н. С.: Тов. „Зап. Січ" $5.00; Гр. Настушенко $2.00; Я. Ґрубрин, Н. Ґрубрин, І. Шевчук, А. Козак і Й. Коцюба по $1.00; П. Андрушак, М. Дзюбінський, А. Процай, П. Язлюк, А. Клаптій і П. Процай по 50 ц. — Разом $15.00

205. Пікскіл, Н. Й. Братство сьв. Ап. Петра і Павла, від. 195 Р. Н. С.: Бр. сьв. Петра і Павла $1.50; збірка від членів $3.71.—Разом $5.21

206. Вунсокет, Р. Ай. Тов. „Запорожська Січ", від. 206 Р. Н. С. (жертва прислана вдруге; перша жертва виносила $45.85): Н. Вецал і Й. Ходоровський по $1.00; П. Ґебаровський, Г. Машлюк, Й. Липський і М. Бардачевський по 50 ц.; Г. Лїщинський 40 ц.; Анна Герман 30 ц.; Марія Макарчук, Марія Варениця, М. Дудар, Тетяна Козар, М. Гучак, Параня Гук, Й. Кучир, Ірена Бабій, І. Строцький, Анна Роґожинська, Марія Ґолошка, В. Липський, С. Свіч, Д. Бойко, В. Копитко і М. Жук по 25 ц.; Анна Ґудз і П. Сулима по 20 ц.; С. Виспянський 15 ц.; О. Ставничий, Ф. Лаґонський, А. Ґудз і М. Кунаш по 10 ц. — Разом $9.65

207. Голїйок, Масс. На вічу в справі помочи для голодуючих в старім краю зложили члени Братства сьв. Івана Хрест. (від. 52 Р. Н. С.) і Тов. ім. Т. Шевченка жертву в сумі $40.80

Отсю квоту вислало Братство на адресу Тов. „Днїстер" у Львові (ч. моніордера 741647).

208. Гленвіл, Конн. На хрестинах у п. Павла Марищука зложили жертви на руки п. Павла Робака слїдуючі Добродії: Р. Шарпанюк і О. Підгурський по 50 ц.; Г. Недошитко, Н. Лилик, П. Робак, М. Гаврилюк, П. Лесобей, А. Косцюлек, О. Недошитко, С. Сопрун, М. Васьрій, Й. Томчук, П. Марищук, Анна Робак і Анна Тешишин по 25 ц.; М. Підгурський 20 ц.; І. Івасенко 10 ц. — Разом $4.55

209. Алден Стейшен, Па. Братство сьв. Володимира Вел., від. 72 Р. Н. С., жертвувало з братської каси $10.00

210. Деслодж, Мо. Братство сьв. О. Николая, від. 225 Р. Н. С.: М. Круняк і А. Кравець по 50 ц.; М. Туркалик 35 ц.; І. Ґрошко 30 ц.; І. Яцко, В. Нїмко, Т. Пристай, Т. Ревак, В. Петришин, Я. Балїґроцький, Й. Шкундяк, П. Музика, М. Кузів, І. Іванчук, М. Кільчицький і В. Мазур по 25 ц.; І. Гатлан 15 ц.; А. Колодій і Ю. Хомяк (стар.) по 10 ц. — Разом $5.00

211. Елїзабетпорт, Н. Дж. Братство сьв. Арх. Михаїла, від. 142 Р. Н. С., жертвувало з братської каси $5.00

212. Елїзабетпорт, Н. Дж. Тов. „Запорожська Січ", від 234 Р. Н. С.: Тов. „Запорожська Січ" жертвувало зі своєї каси $20.00.

На хрестинах у п. Михайла Огара зібрали пп. Конст. Пілат і Соф. Колодій жертви від слїдуючих Гостий: Т. Віскан (італ.) і Ю. Атаманчук по $1.00; Ст. Шийка, Ф. Матушевський, К. Пілат, С. Фуртас, С. Колодій, М. Огар, Т. Горін, М. Колодій і І. Пілат по 50 ц.; Ф. Чечель 30 ц.; М. Фуртас, Т. Фуртас, В. Риба, І. Атаманчук, І. Кіценюк, Ф. Грушка, Г. Ґенеґа, А. Фуртас, С. Маруньчак, М. Ґалїнович, І. Лисий і М. Костишин по 25 ц.; В. Качараль 20 ц. Разом $10.00. Обі жертви разом $30.00

213. Дерри, Па. Братство сьв. Василія Вел., від. 113 Р. Н. С., жертвувало з братської каси $6.00

214. Ґлеспорт, Па. Братство сьв. Петра, від. 285 Р. Н. С.: Бр. сьв. Птреа $2.00; М. Ґрацонь, Т. Байдович, М. Яблиський, С. Яблиський, С. Филима і Й. Гаталович по 50 ц. — Разом $5.00

215. Бруклин, Н. Й. Братство сьв. О. Николая, від. 291 Р. Н. С.: Бр. сьв. О. Николая $5.00; П. Ґлуз, А. Цупа і І. Настюк по 50 ц.; А. Русїн і Й. Прегорський по 25 ц. — Разом $7.00

216. Юнґставн, О. Братство сьв. Ів. Хрест., від. 230 Р. Н. С.: Бр. сьв. Ів. Хрест. $5.00; Д. Ткачик, І. Цьоць, С. Савчак, І. Дмитрук і М. Павлишин по 50 ц.; В. Павлишин, А. Кучманич, І. Війтик, М. Циктор, Л. Яслик, І. Саґаль, О. Федаш, М. Оскоріп, І. Сухий і І. Федорович по 25 ц. — Разом $10.00

217. Балтімор, Мд. Братство сьв. Тройці, від. 320 Р. Н. С.: Бр. сьв. Тройці $2.00; В. Батюк 50 ц.; А. Карпович, М. Ключка, В. Іванович, Т. Кащак, П. Маріяш, О. Давид, Д. Сахарчук, П. Крижановський, І. Шпатура, Н. Капустій і Д. Качур по 25 ц. — Разом $5.40

РАЗОМ $442.66.

З перенесеня (ч. 20) $2.569.04; з днем 16 мая виносить

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $3.011.70.

З того прислано на адресу: адмінїстрації „Свободи" $2.906.90, впрост до „Сїльського Господаря" $41.25, до Тов. „Днїстер" $40.80, до Бенк оф Юроп $22.75.

Адмінїстрація „Свободи" вислала до тепер на адресу „Сїльського Господаря" у Львові зі зібраних жертв квоту $2.556.25 т. є. К $12.500.00

В ІМЕНИ ГОЛОДУЮЧИХ СКЛАДАЄ СЯ ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЩИРЕ СПАСИБІГ!

ЖЕРТВИ НА ЮВИЛЕЙНИЙ ДАР ДЛЯ „РІДНОЇ ШКОЛИ".

В послїдним тижни надіслали жертви слїдуючі Добродії:

106. Олифант, Па. Вп. Филип Тимкевич зложив даток в сумі $0.50

107. Ст. Джосеф, Мо. На весїлю у Вп. Товариша і члена Тов. „Запорожська Січ", від. 355, зложили жертви на зазив пп. Василя Ґаха і Василя Синайко слїдуючі Добродії: О. Стельмах $1.00; В. Ґах і В. Синайко по 50 ц.; Ю. Мізин, І. Кільчицький, Н. Стельмах, П. Чоловський і І. Тимкович по 25 ц.; Д. Винницький, М. Кільчицький, Марта Дрост і М. Сак по 10 ц. — Разом $3.65

108. Ню Йорк, Н. Й. Вп. Іван Семан, член тов. „Просьвіта" зложив жертву на „Рідну Школу" в сумі $1.00

РАЗОМ $5.15.

З перенесеня (ч. 20) $887.65, з днем 16 мая виносить

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $892.80.

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ В ІМЕНИ „РІДНОЇ ШКОЛИ" ЩИРЕ СПАСИБІГ!

НА УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОД У ЛЬВОВІ.

Джерзи Сіти, Н. Дж. Вп. Володимир Лотоцький зложив на купно квадратових метрів жертву в сумі $2.00

З перенесеня (ч. 20) $535.13; з днем 16 мая виносить

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $537.13

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ В ІМЕНИ „СОКОЛА-БАТЬКА" ДРУЖНЕ ГАРАЗД!

ВІД ПР. КОМІСІЇ Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦЇ.

Отсим подає ся до відома всїм інтересованим, що спосіб висилки гроший „Просьвітній Комісії" Р. Н. Союза в Америцї, який практикував ся до нинї, зміняє ся на будуче як слїдує:

Гроші, чи то вписове і передплата, чи які инші належитости або датки, призначені для „Пр. Комісії" Р. Н. Союза в Америцї, не виписувати в чеках і „Money Order"-ах на імя касієра: Алекс. Горбаль, але прямо на:

„PROSVITA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

і ті чеки чи „моней ордери" опісля заслати рівнож на адресу:

„PROSVITA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

Квоти не перевисшаючі суми 50 ц. можна засилати і почтовими значками але в реджістрованім листї.

З Уряду „Просьвітної Комісії" Р. Н. Союза.

ДО ВП. ВІДПОРУЧНИКІВ „ПРОСЬВ. КОМІСІЇ" Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦЇ.

З причини, що декотрі місцеві відпоручники не виповняють як слїд, а часто й зовсїм занедбують приняті на себе обовязки дотично просьвітної працї в їх плейзї, чим спричинюють немалі втрати моральні і матеріяльні для „Просьвітної Комісії", а заразом роблять велику кривду самій народній справі — напоминаєть ся отсим таких байдужних і несовісних відпоручників і просить ся їх, щоби на будуче щирійше заняли ся дїлом, яке їм поручено, бо инакше будемо змушені усунути їх з того почесного становища, а на їх місце назначити инших, що відтак оголосить ся публично в „Свободї".

За „Просьв. Комісію" Р. Н. Союза.

Д. Андрейко.

ДОПИСИ

З NEW YORK, N. Y.

Я був сьвідком гарного ювилейного сьвята, яке було устроєне дня 9. с. м. заходами Братства сьв. Андрея Первозванного, від. 66 Р. Н. С., в Ню Йорку. Торжество відбуло ся з нагоди 10-лїтного істнованя сего Братства, а складало ся з отсих трох головних точок: 1. О год. 8.30 рано братська Служба Божа і панахида за померших членів; 2. О год. 5.30 попол. похід з Народної Чеської Будови улицями міста; 3. О год. 7 вечер великий концерт ювилейний. На сей концерт зложили ся ось такі точки: 1. Вступне слово — о. Н. Підгорецький; 2. „За тебе Україно" Щурата-Людкевича — Український Хор з орхестрою; 3. З „Посланія" Шевченка, деклямація — п. Ів. Братусь; 4. „Гумореска" Дворжака, сольо скрипкове — п. М. Корикора; 5. Овертура: „Поет Ратай" — орхестра Тов. ім. М. Лисенка; 6. Відчит про заложенє і розвій Братства сьв. Андрея Первозв. — п. Павло Зятик; 7. „Молитва", Кониський-Лисенко — хор дїточий; 8. „Тарас Шевченко", деклямація, Кониський О. — п. Дм. Фединяк; 10. Закінченє: „Ще не вмерла Україна" — Український Хор з орхестрою. Діріґент п. М. Климко. Орхестра п. М. Сербенського.

На богослуженю в церкві я не був, тож про 1-шу точку ювилейного торжества не беру ся писати. Друга точка, себто похід улицями міста відбув ся дуже гарно, хоч з деяким опізненєм з вини запрошених місцевих товариств. У походї брали участь отсї товариства в повній нарадї і з прапорами: Бр. сьв. Андрея, Бр. сьв. Володимира і Тов. „Запорожська Січ" — всї три з Ню Йорку; Тов. „Руський Молодечий Клюб Поступовий", Тов. „Українських Соколів" і Бр. сьв. Стефана — всї три з Джерзи Сіти, Н. Дж. Окрім тих Братств і Товариств було ще й одно Сестрицтво, а то Сестрицтво сьв. Ольги (з гори міста) з Ню Йорку.

Як видно із повисше вичислених точок, концерт був доволї скромний і таке-ж — можна сказати — було його виконанє. Найслабше випали продукції вокальні під проводом місцевого дяка п. Климка, який зі своїм „Українським Хором" стоїть від кількох лїт на однім місци... Деклямації (особливо п. Д. Федипяка) були виконані добре, але ізза шуму на галї не віднесли пожаданого успіху. Музикальні точки випали несогірше, але на них не звертав нїхто уваги, бо публика занята була чим иншим... Скрипкове сольо відограв знаний всїм Нюйорчанам п. Корикора, котрому били „браво" аж три рази: Місцевий парох, Впр. о. Архидіякон Підгорецький у своїм вступнім слові говорив про перших руських іміґрантів в Ню Йорку і оповів коротко але цікаво історію Бр. сьв. Андрея, висловивши йому накінци належне признанє. Заслужений член і основатель Бр. сьв. Андрея п. Павло Зятик зложив гарний відчит про своє Братство і зацікавив ним всїх тих, що сидїли в перших рядах і могли чути його слова.

Здало би ся сказати щось „екстра" про захованє шановної публики на тім ювилейнім концертї, але про нюйорську публику була вже стільки разів мова, що до її заслуженої „слави" я вже не маю відваги додавати або уймати щонебудь. Нехай же остане як бувало...

По концертї розпочав ся баль і сей баль зовсїм добре удав ся. Молодцї й дївчата танцювали якийсь-там час, а відтак балевий комітет зробив їм короткий відпочинок. Підчас тої перерви всї місцеві і джерзисітські товариства уладили на салї спільний марш, а після того маршу виголошено кілька принагідних промов. По спільнім марши танцї розпочали ся наново.

Бр. сьв. Андрея зладило для своїх визначнїйших гостий дуже гарну вечеру. Підчас вечері забрав голос один з діяльнїйших членів Братства п. Іван Лазорчик і подякував всїм присутним за участь в сьвітлім ювилейнім празнику. Відтак говорив п. Стеткевич, опісля п. Григорій Пиртко, а на кінци п. М. Угорчак. Гарну промову виголосив п. Григорій Пиртко, один з найстарших Русинів в Америцї і один з найкрасших членів української громади в Ню Йорку. Се типовий Лемко, ворог всяких народних зрадників, особливо кацапів, і завзятий народовець, що признаєть ся отверто й щиро до українства. З його бесїди було зараз видно, що він чоловік сьвідомий і що на „путь нечестивих" не дасть звести ся нікому.

З сеї вечері була користь не тільки для тих, що на нїй пирували, але і для бідних Русинів у Галичинї, бо на фонд голодуючих — як се було оголошено в попереднім числї „Свободи" — зібрано $34.50.

Щоб не розводити ся довго і не забирати богато місця в часописи, скажу коротко отсе: Гарне є Братство сьв. Андрея на горі міста в Ню Йорку, бо гарні в нїм члени. Вони з собою люблять ся, підпомагають себе взаїмно в кождій потребі, нїколи не сварять ся, не пхають ся на нїякі уряди і роблять завсїгди те, чого вимагає від них загальне народне добро. Честь їм за се і слава, а для других наука, щоб ішли їх слїдами і творили добро собі і другим.

Гість.

З JERSEY CITY, N. J.

В недїлю дня 10 с. м. відбуло ся у нас тихе і скромне, але дуже гарне й сердечне сьвято: спільне сьвячене для членів місцевого товариства „Народний Дім Руських Горожан в Стейтї Ню Джерзи". Гостина мала характер чисто фамілїйний, а присутних було на нїй пятьдесять кілька мущин і женщин та кільканайцятеро дїтий.

Жінки членів згаданого товариства (вони є членицями Сестрицтва сьв. Ольги, від 315. Р. Н. Союза) заставили столи смачними стравами, а відтак попросили присутних заняти призначені для себе місця. Гостина тягнула ся кілька годин, а визначала ся головно тим, що кождий і кожда почували себе неначе у своїм домі, за своїм власним столом. На самім початку виголосив принагідну промову предсїдатель Народного Дому п. М. Угорчак, пожелавши всїм присутним многих і щасливих лїт житя, а після того спожито по куснику яйця і розпочато властиву гостину. Підчас гостини виголошено кілька тоастів. Говорили пп. Стеткевич, Угорчак, Кирчів, Миляновий, Щур і инші, а в імени жіноцтва панї Стеткевичева. Забава була мила і лишить ся на довго в памяти присутних.

Товариство „Народний Дім" в Джерзи Сіти розвиваєть ся дуже гарно і віддає своїм членам великі реальні прислуги. Заходами сего товариства кільканайцять людий стали вже горожанами Злучених Держав, а инші до сего приготовляють ся. Управа товариства згодила була на цїлу зиму дуже добру учительку анґлїйської мови і хто хотів, ходив вечерами (два рази на тиждень) до школи і вчив ся. Недавно справлено гарний білярд для розривки членів і заведено читальню. Стїни комнати обвішані гарними патріотичними образами, а на салї є один великий стіл, кілька менших, гарне бюрко і кількадесять крісел. Є також свої стїнні мапи і гарна деревляна таблиця. Взагалї треба сказати, що інвентар „Народного Дому" виносить около 400 долярів. Готівки в касї є теж пару соток, отже надія на купно своєї власної хати росте з кождим днем.

Провід „Народного Дому" лежить в енерґічних руках п. Мих. Угорчака, котрий побіч своєї важкої роботи в офісї Р. Н. Союза уміє найти ще час на працю в народній інституції української громади в Джерзи Сіти. Якби його зусиля підперли з рівною енерґією инші члени сеї інституції, то „Народний Дім" в нашій місцевости міг би мати дуже велике значінє і дуже гарну будучність. А воно вже й крайна пора, щоб тутешні Українцї вигоїли всї свої старі рани та з обновленими силами забрали ся до позитивної народної роботи.

Прихильник „Нар. Дому".

В друкарнї „Свободи" можна набути дуже гарну штуку п. з.:

„СВЕКРУХА"

Ся штука надаєсь для аматорських вистав. Осіб виступає сїм.

ЦЇНА ЗА 7 ПРИМІРНИКІВ
враз з пересилкою $1.50. Поодиноко 25 цнт.
Замовляйте у:

„SVOBODA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

КАЛЄНДАР.

МАЙ.

в.ст.	Дні	РУСЬКІ СЬВЯТА	с.ст.
21	Ч	† Ів. Богосл. Паперсв. і Аре.	8
22	П	Ісай прор., Николая	9
23	С	† Симеона Зилота ап.	10
24	Н	6. по Вел. о Самаряніні.	11
25	П	Епіфанія і Германа еп.	12
26	В	Ілікерії і Алексая.	13
27	С	Ізидора муч.	14

НОВИНКИ.

З ГУЦУЛЬСЬКИХ ДУМ.

Полонилось довкола: обібрана хатка,
Сумує обора порожня, пуста...
Обібрані хіти, і немічна жінка,
В сім горю завчасно постарія ся я.

Худібка марніє, із голоду гине,
А діти голодні істоньки кричуть...
Що дня ознаки тягнуть ся до мене
І з хати останню фантину беруть.

Хоть як моя хата від сьвіта відтята,
Стоїть одинока у сему верху,
Хоть яка та стежка трудна, невигідна,
Судьба тут загнала сю долю лиху.

Коли так дивлю ся, тогди ми у серці
Нече так немов горяча смола,
Дріжить мое тіло немов в лихорадці
І сказати хочесь різкі слова.

Дмитро Осічний,
господар з Гуцульщини в Галичині.

З Америки.

СМЕРТЕЛЬНИЙ УПАДОК.

З Віндсор Лякс. Конн., пишуть нам: Стефан Кіндратів, член від. 238 Р. Н. Союза в Віндсор Лякс. Конн., котрий виписав ся в члени в місяци цьвітни 1914 р. і зістав принятий до Р. Н. Союза, упав з другого поверха на камінний хідник о годині 1.30 по півночи в суботу 9 мая с. р., а помер о годині 10.30 в неділю перед полуднем, перемучивши ся 10 годин в тяжкім болю. Ст. Кіндратів зіставив в великим смутку свою наречену. Їх весіле мало відбути ся 24 мая с. р. Небіщик мав 25 літ і походив з села Добровляни, пов. Дрогобич. Галичина. В. Й. П.

ВЕЛИКА ПАРАДА ПОЛІСМЕНІВ МІСТА НЮ ЙОРКУ.

В суботу, дня 16 мая, відбула ся в Ню Йорку велика урочистість для нюйорських полісменів. Участь в параді взяло около 8.000 полісменів. По торжественнім поході головними улицями міста відбули ся відтак пописи полісменів в присутности майора міста Мічеля і инших достойників та запрошених гостий. Вітак роздано нагороди і відзнаки поміж тих полісменів, що визначили ся в сповняваню своїх обовязків.

ПОМІЧ ДЛЯ ВДІВ І СИРІТ В ЕКЛЕС. В. ВА.

Недавно доносили ми про велике нещасте в копальнях в Еклес. В. Ва., де з причини вибуху газів загинуло 180 майнерів. Богато вдів і сиріт лишило ся без ніякого удержання і засобів до жита. Стейтові власти ухвалили притти в поміч вдовам і сиротам, визначуючи з запомогових фондів сталі місячні платні: для вдів по $10.00, для сиріт по $5.00 до укінчення 16-го року жита.

КІЛЬКО ПЛАТЯТЬ РЕДАКТОРАМ.

Американська часопись „Форум" подає цікаві дати про платні американських редакторів. Видавці газет виплачують загалом своїм співробітникам 325 мілионів долярів річно. В Ню Йорку головний редактор бере 225 тисяч долярів пенсії (3 рази більше ніж дістає президент Злучених Держав). Инші редактори беруть від 50 до 75 тисяч долярів річно. Пересічно в цілій Америці головні редактори дневників, що виходять в англійській мові, дістають платні від 22 до 32 тисячі долярів річно, а співробітники, які пишуть вступні статі, 22 тисячі. Критики і ті, що заряджують місцевою хронікою, дістають від 12 до 16 тисяч долярів річно, відповідно до того, чи описують дрібні вісти чи важнійші події або розмови. Ню Йорку найкраще є платні дневникарі в Шікаго.

ВІЛЬНО БУДУВАТИ ДОМИ „ЛИШЕ" НА 100 ПОВЕРХІВ.

Заряд міста Ню Йорку поспів ся з гадкою видати нову постанову в справі обмеження будови надто високих „дерихмар". Товариство нюйоркських будівничих висловило дуже рішучо проти такого обмеження. Послідного вівторка мала відбути ся спільна нарада, на якій обі сторони згодили ся обмежити будову „лише" до висоти 100 поверхів. Як звісно, найвисша теперішна будова в Ню Йорку (ім Вулворта) числить 58 поверхів.

ЧОГО МОЖНА ДОПИТАТИ СЯ В ТОРГОВЛІ.

Було се у місті Шікаго. До одної торговлі з меблями зайшов гість і хотів дещо купити. Підчас торгования дійшло до зажатої суперечки між властителями торговлі і покупцем, котра скінчила ся дуже сумно. Кінець так розлютив ся, що добув револьвер і вистрілив два рази то гостя. Сей, впавши, кулею в голову і впав непритомний. Поліційний амбуляне забрав обох в безнадійнім стані до шпиталю.

З українських земель.

НАПАД ЛЯХІВ НА УКРАЇНСЬКІ ДІВЧАТА У ЛЬВОВІ.

Перед двома тижнями вислало українське Педагогічне Товариство у Львові дівчата з пушками по місті, щоби збирали жертви на приватну українську школу імени князя Льва у Львові, на Личаківськім передмістю. Товариство не сподівало ся жадної перепони, бож ніхто не робить перепон польським збирачам, котрі кождої неділі і сьвята шпенявлять ся по всіх улицях міста і вимінають ся настирливо датків не лише між своїх, але й від Українців і жидів. Одначе львівські Ляшки хотіли показати Українцям, що вони мають у Львові більші права від нас і почали нагінку на безборонних дівчат. З внехполького „товариства школи людової" розлетіло ся кількасесять голодранців по місті і не побачили дівчину з пушкою в руці і синьо-жовтою відзнакою на грудях, зараз брали її немов поліцаї і провадили до дирекції поліції. Там знова, розуміють ся, такі самі внехполяки і послухали безплатних поліпаїв, вівібрали дівчатам пушки, позаписували їх імена і тоді пустили на волю. Ляхи вже нераз нам показали, що вони можуть бути добрими поліцаями, але ніколи нашими добрими сусідами.

УКРАЇНСЬКИЙ ЮВИЛЕЙНИЙ ТЕАТР.

З нагоди 100-літнього ювилею уродин Тараса Шевченка заложено у Львові другий український театр під назвою „Український ювилейний театр". Сей театр, занеможивши собі красиві учительські сили, починав науку одерового співу для вимуштрованя сольових сценічних співаків. Ціла наука буде тривати при повній скількости годин два роки, а при повільнійшій т. є. при меншій скількости годин чотири роки.

КАЦАПИ-ПРОВОКАТОРИ.

Галицькі газети пишуть: Маємо змогу подати до відома дещо нового про учителя з Росії п. Діяконова, що був у кацапській бурсі в Коломиї яко учитель російської мови. Перед двома роками прислав його славнозвісний гр. Бобрінський до Коломиї, щоби тут в місцевій бурсі вчив російської мови, а такий самий обовязок мала також його жінка, котра найшла ся в русофільській жіночій бурсі в Бучачи. Сей Діяконов, будучи поступовою людиною, представляв собі свій обовязок дуже ідеально, не сподіючись ані трохи, що тут в Галичині, про котрої національні відносини не мав понятя, стрінеть ся з моральною гнилю останнього катуньку. Тому відношенє його до коломийських проводирів було холодне і вони за всяку ціну хотіли його позбути ся. Один з тих проводирів, звичайно незвісний з місця перебування бувший професор Гецеф предложив йому ні меньше ні більше, тільки провокацію. Радив йому именно, щоби пійшов до митрополита графа Шептицького, висловив перед ним охоту перейти на грецько-католицький обряд і віддати ся для його пілий. Рівночасно одначе — радив той дїяч — будете нам доносити про діяльність Шептицького і так будете мати гроші і з одної і з другої сторони. Адже се очивидне шпіонство — сказав Діяконов. Ні, добродію, відповів Гецеф. — Ви тільки будете служити „русскій справі". Крім сього зажадано від Діяконова, щоби він писав статі до російських газет і там представляв Галичину яко край з мовою і звичаями російськими, щоби тими статями старав ся розбудити зацікавленє Галичиною серед російського громадянства і т. д. При тім покликувано ся на те, що пипіа учителька з Росії Агафонова робила те саме. Жінка Діяконова сповняла тоді свої обовязки в Бучачи. Вона також не здобула собі зглядів тамошнього кацана Магільницького, особливо через те, що його ласки, якими він обсипав гарні жінки, Діяконова відкинула якнайрішучійше. Коли отже побачили, що Діяконови не цілком надаються до русофільських цілий, коли до того всего найдено в Діяконова таку „крамоду" як бідєти, друковані фонетикою — їм виповіджено місце і без ніякого відшкодованя звільнено від обовязків. Такий хід мала русофільська акція „російщенія на коломийськім грунті того, що дало ся російщити. Теперішний процес пригадав людям сі цікаві річи і аж тепер можемо поділити ся ними з читачами. Се, що ми тут про Діяконових сказали, се є причиною, що на львівськім процесі так холодно кацапи про них згадували.

ВЕЛИКИЙ ПОЖАР В КУТАХ.

Дня 29. цьвітня о 10. год. передполуднем вибух в місточку Кутах (косівського повіта в Галичині) коло руської церкви огонь і знищив 17 домів. Ратункова акція була дуже утруднена, бо сильний вітер розносив огонь, що відразу горіло в кількох місцях. Шкода значна, доходить до 100.000 корон.

ВЕЛИКІ МАНЕВРИ КАВАЛЄРІЇ В СЕРЕДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Під вражінєм дневників з останної балканської війни задумала військова управа подбати більше про двигненє і скріпленя кавалєрії, котрої значінє в останніх часі значно зросло. В тій цілі уряджують ся на осінь великі маневри кавалєрії в середній Галичині. В маневрах візьме участь львівський і перемишльский корпус кавалєрії, а також деякі полки з инших корпусів при підмозі відділів з машиновими карабінами і роверових хоронцій.

З широкого сьвіта.

ЧОМУ РОЗВЯЗАНО РОСІЙСЬКУ ДУМУ.

В попереднім (20.) числі „Свободи" подали ми вістку на основі телеграм з Петербурга, що російський уряд розвязав державну думу (парлямент). Доси не прийшли ще часописи з Росії і тому покищо годі стверднти що певного, чи та вістка, яку дрипіс телеграф, правдива, але цікаво буде знати причину того замаху російського уряду на думу, про що писали вже російські газети ще перед тим днем, коли мало бути розвязане.

Як ми вже описали, від 2-ох місяців в Росії є новий президент міністрів Горемикін, котрий є великим приятелем і приклонником міністра внутрішних справ Маклакова, який стремить до того, щоби знести і сю куцу російську конституцію, яка тепер є. Тому то він вже від року приготовляв ся до того, щоби виконяти замах на думу; розвязати її і потім порадити цареви, щоби цілком зніс думу та скасував конституцію. Тепер на поміч до того діла дістав Маклаков Горемикіна.

Чекали вони тільки на заключку до того замаху. І ось найшли вони сю заключку. Міністрови внутрішних справ Маклакову не подобали ся промови в думі поступових послів Керенського і Чхеїдзе тому, що вони були звернені проти уряду. Міністер Маклаков каже, що посол Керенський (поступовий Москаль, вибраний послом з України) при розправі в думі над справою заборони сьвята Шевченка закликав населенє Росії, щоби скинуло істнуючі тепер власти, а знова посол Чхеїдзе при нагоді розправи над справою робітничих домів хвалив республиканський державний устрій. В цілім сьвіті у парляментах посли мають як найширшу свободу слова, а особливо вільно їм як найбільше безпощадно критикувати уряд і розуміють ся, вільно їм хвалити республиканський устрій. В инших державах вільно се не тільки послам, котрих особи є незайманні, але і звичайним горожанам. Се знають також і міністри Маклаков та Горемкін, але що се їх обходить, коли вони не хотять в Росії ані думи ані конституції. Тож вони дали ту справу на раду міністрів, яка ухвалила так: „Рада міністрів признає, що § 14. закона про думу признає послам повну свободу слова в думі, але тільки в межах закона; колиж посол сказав у думі таку річ, за яку чекає кара кождого иншого підданого, то і посол має відповідати перед судом". Дальше постановлено зажадати від думи, щоби виключила тих двох послів з думи так, аби вони цілком стратили посольські мандати.

З тою ухвалою, яка нарушує і так вже дуже куцу російську конституцію, мали міністри прийти перед думу і зажадати уволнення послів. Колиж правдиві вісти про розвязане думи, то видко міністри дійсно прийшли з таким домаганем, але дума його відкинула, а тоді правительство її розвязало.

СЬВЯТО ТВЕРЕЗОСТИ В РОСІЇ.

Є два дни що року в Росії, коли не можна продавати алькоголяних напитків, з вимкою у реставраціях і клюбах. Се є день 21. і 22. м. ст. цьвітня, бо ті дни є признані за сьвята тверезости. Зате день передтим випродують „монополки" (склади горівок) і шинки, та реставрації инших кляс напитків алькоголяних в пятеро більше ніж звичайно. Шинкарі звичайно кажуть: Коби вже раз діждатись того сьвята тверезости; і заробить чоловік і відпочине. Розумні люди видумали ті два дни сьвята тверезости, бо ми шинкарі маємо тоді спочинок і гроші, а „тверезі люди" через ті два дни пють так, що пілий рік памятають се сьвято!

ВАЖНИЙ ЗДОБУТОК В ЛІКАРСТВІ.

Французька газета „Матен", яка виходить в Парижи, подає у вступній статі, написаній головним редактором С. Льозане відомість, що на засіданю Паріжської Академії медичної з 28. цьвітня с. р. предложив професор Летіль новий, майже певний спосіб лічення сухіт (туберкульози). Винахіду сього докопав Генрих Сналінгер, родом зі Швайцарії. Спосіб лічення полягає на встрикуваню у мясні певних родів „серум" туберкулічного, якого силу добирає ся відповідно до степени недуги. Стверджено на тім засіданю незвичайні успіхи тих встрикувань так, що під їх виливом туберкулічні части тіла в кількох тижнях зовсім вигоювались. Стверджено також, що до сеї пори ніяке зі средств антитуберкулічних не давало таких корисних висліднв. Треба подати, що винахідник Генрих Сналінгер є молодим швайцарським адвокатом, який однак рівночасно віддавав ся з більшим далеко замилуваним лікарським нукам в університеті в Женеві (у Швайцарії).

ПІДСЛУХУВАНЄ ТЕЛЄФОНІЧНИХ РОЗМОВ.

Орган паріських почтових і телефонічних урядників доносить, що в головнім уряді телефонів у Парижи є так званий „чорний кабінет", який підслухує телефонічні розмови. До сеї цілі установлено окремих урядників, які підслухують телефонічні розмови між визначними політиками, міністрами, послами і головними редакторами дневників та записують кожду розмову. Редакція органу взивав державних урядників, щоби рішучо запротестували проти того способу, який зорганізувала дирекція почт на приказ правительства.

ЯК БУДЕ ВИГЛЯДАТИ ПОДОРОЖ ДО АМЕРИНИ ЗА 20 ЛІТ.

Про се пише славний англійський детуч Грам Вайт таке: „Не треба бути пророком, щоби сказати, що у недовзі, бо лише за 20 літ будемо могли відбувати подорож з Америки до Европи в часі 15 годин. В році 1934 буде можна вилетіти з Лондону по получки в одним із кращих воздушних кораблів, в котрих можна буде їсти і спати вигідно, а до Ню Йорку прибути рано слідуючого дня. За 20 літ мущина або женщина, котрі не їхали ні разу воздушним кораблем, будуть саме так уважані, як нинїшні ті люди, що ще не мали нагоди їхати зелізницею. Нинїшні мотори в силі 160 коний можна осягнути скорість 140 миль на годину. Коли-ж будемо мали (що певдовзі й буде!) мотори подібні до тих, які є в маринарці, о силі тисячу парових коний, то будемо могли доказати річий, о яких нинїшні навіть не думають ся. Ще дві десятки літ, а будемо мати великі кораблі воздушні, котрі будуть могли перенести в повітрю 3 до 4 тисячі пасажирів. Перелетять вони Атлянтик в протягу одного дня так безпечно і певно, в означеним часі, як нинїшні посіпшні поїзди. За двайцять літ Франція буде могла перенести армію із 100 тисяч людий і армати косині через канал Ламанш (море між Францією й Англією) в двайцятьох воздушних кораблях в часі години. Майже усі держави будуть мати военну воздушну фльоту і війна вічнеть ся перш у воздусі.

МОЛИВ СЯ. ТА ДАРЕМНО.

З міста Токіо, японської столиці, доносять: Богатий Японець Йокогу Таюда, що колись був занятий при дворі цісаревої-вдови, як почув, що вона недавно захорувала, убрав ся в білу одіж, постив через тиждень і молив ся за її здоровле на горі Атігара. Коли скінчив свої молитви і піст та зійшов на долину, довідав ся, що цісарева вже померла. Се так його розжалобило, що поповнив самовбийство.

ЧИСЛО МАГОМЕТАН.

Таких людий, що держать ся магометанської або турецької віри, є на сьвіті 270 мілионів. І се величезне число, але з того лише 13 мілионів мешкає в турецькій державі, а решта в инших державах.

ВЕЖА НА 333 МЕТРИ.

Міжнародна комісія безпротного телеграфу задумує вибудувати в Брукселі (столиці Бельгії) вежу, високу на 333 метри, себто о 33 метри вищу від найвисшої вежі Айфля в Парижи. На вежі мають уладити станцію безпротного телеграфу.

БЕЙЛІС В ПАЛЕСТИНІ.

Звісному з київського процесу Бейлісови живеть ся дуже вигідно. Мешкає він в прекрасній віллі в Палестині і пише свої споминки для одного новойоркського дневника, за що одержав 6.000 рублів ($3.000).

ШКОЛИ А ЖИТЄ.

У Франції розвивають ся дуже гарно ріжнородні заведення, в яких шкільні дїти беруть участь самі, або яких членами є дорослі, а яких ціль є добро шкільних дітий. Про такі заведення можна сказати, що вони приготовляють молоде покоління до жита, коли школа образує дітий тільки під умовим і моральних зглядом. Від 20 літ основують Француз по народних школах каси взаімної помочи, яких основано вже близько чотири тисячі; товариства колишних учеників (понад 6 тисяч); курси для дорослих (52.000); популярні відчити для загалу (61.000). Бачучи сей розвиток, постановило французьке правительство утворити в міністерстві просьвіти виділ, який мав би після змоги працювати в тім напрямі, щоби улекшувати й утривалювати істнованє таких заведень.

КОМЕТА „1914-а".

Телеграми з обсерваторій в Кіль (в Німеччині) доносять, що зявила ся нова комета, котру названо „1914-а". Комету побачив д-р Кріпінгер около півночи по східній стороні неба перший раз 24. марта, потім 30. марта. Комета має т. зв. 10. величину; бачити її можна коло півночи навіть при помочи слабших астрономічних приладів, а з кінцем мая, як виходить з обчислень, буде видна навіть при помочи сильнійших полевих льорнетов.

ПЕРШЕ ЗАСІДАНЄ ПЕРШОГО АЛЬБАНСЬКОГО МІНІСТЕРСЬКОГО КАБІНЕТУ.

Президент міністрів розузв ся з чобіт і, стягаючи собі старим, тупим чінілем скіру на пяті, сказав:

— Той від „скарбу" (міністер фінансів) завсіди сміяласть ся. Чи не чмихнув він случайно у горя з грішми?

— Страх оплатило би ся. — відповів міністер внутрішних справ, кусаючи ріпу. — Вчера було два пястри в касі. (1 пястр має 25 центів).

— А міністер заграничних справ є? — запитав ся президент, справивши ся з правою пятов, а зачинаючи „операцію" з лівою.

— Не міг прийти, — обізвав ся міністер просьвіти. — Пасе вівці. Секретаря нема також бо пійшов до Сербії продавати цибулю.

— То хто напише нам протокол? — крикнув президент, навиваючи на ноги опучі.

— Очевидно, міністер просьвіти; прецінь образований і просьвіта се його річ.

Альбанський міністер просьвіти почіхав ся в куллату голову і сказав:

— Дарма бесіда, пане брате! Читати, — то я трохи читаю, але писати, то ні в зуб.

— З огляду на всі ті причини я перериваю засіданє — сказав президент міністрів. Тепер пійду позивити ся до моїх свиней, потім відвідаю князя, а письменне виповіджене війни Греції, Сербії і Чорногорі вислемо за тиждень.

— А за той час війни не буде? — крикнули всі присутні міністри.

— Як то не буде? Буде війна! Правда з війною нема тільки клопоту, що з письмом — сказав рішучо президент міністрів.

На тім засіданє скінчило ся.

ПОЗІР!

НЮЙОРСЬКІ І ДООКОЛИЧНІ УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ!

Заходом всіх получених нюйорських і дооколичних українських товариств і братств відбудеться ся в Ню Йорку

В СУБОТУ, ДНЯ 30-го МАЯ 1914 р.

ТОРЖЕСТВЕННИЙ ОБХІД

в память 100-літних роковин уродин

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

ПРОГРАМА ЮВИЛЕЙНОГО ТОРЖЕСТВА:

ЧАСТЬ І.

Похід всіх нюйорських і дооколичних українських Товариств і Братств з прапорами і музиками головними улицями міста.

Похід вирушить точно о годині 5. попол. з „Томпкінс Сквер" (7-ма улиця межи евеню А і Б). Товариства і Братства мають зібрати ся точно о год. 4.30 попол. в місцях і порядку, оголошених в окремих програмах.

Похід провадити-ме кінний відділ козаків, а по середині походу везти ся буде на повозці, в котрій коні запряжений і відповідно дівчатами прибраній, великий портрет Шевченка. Повозку сю і коні окружить величезний вінець, несений нашими дівчатами, прибраними в народні строї. Під час походу розпасть ся 10.000 брошурок в англійській мові про жите і заслуги Т. Шевченка.

Похід закінчить ся около год. 7. вечером коло

ВЕБСТЕР ГОЛ. 119—125 Е. 11-та улиця,

а у Вебстер Голі відбудуть ся дві дальші части торжества.

ЧАСТЬ ІІ.

Вступна промова ..... о. Й. Шіпаренський

Промови міщоручників инших народностей.

ЧАСТЬ ІІІ.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ.

1. Шевченко-Вербицький: „Заповіт" — получені хори: Український і Беседи — в супроводі орхестри.
2. Шевченко: „Наймичка", деклямація ..... п-ні А. Луців
3. Шевченко-Воробкевич: „Думи мої" ..... Український Хор
4. Соло фортепіянове ..... п-на А. Сміт
5. Шурат-Люкевич: „За Тебе Україно!" — гимн присьвячений заморським Русинам ..... хор „Укр. Бесіди"
6. Про Шевченка — відчит п. В. Книгиницький
7. Присовський: „Вязанка українських мелодій" — орхестра ім. М. Лисенка. Дірігент М. Корикора.
8. Шевченко-Лисенко: „Ой Дніпре мій Дніпре", соло баритонове ..... о. І. Рубінович
9. Лисенко: „Думка", соло скрипкове ..... п. М. Корикора.
10. Шевченко: „Посланіє", деклямація ..... п. І. Добрянський
11. Шевченко-Білиновський: „Гамалія" — получені хори: Український і Беседи — в супроводі орхестри і з деклямаціями.
12. Б. Лепкий: „На Тарасовій могилі", образ сценічний в 1-ній відслоні.

Закінчить:

ОБРАЗ З ЖИВИХ ОСІБ.

Дірігент Укр. Хору: п. М. Коликс.
Дірігент хору „Укр. Беседи" і орхестри п. М. Корикора.
Орхестра муз. тов. ім. М. Лисенка.

ПОЧАТОК КОНЦЕРТУ О ГОД. 7. ВЕЧЕРОМ.

Ціни вступу на концерт: крісла І-ряді 75 ц., ІІ-ряді 50 ц., ІІІ-ряді 35 ц.; місця стоячі по 25 центів.

ЗА КОМІТЕТ:
І. Ханачівський, голова,
В. Книгиницький, секретар,
С. Чосник, касієр.

ГОЛОС ГОЛОДУ.

Люди були би о много здоровші, коли би їли тоді, як голод о се упоминаєть ся. Притім належало би ще звернути увагу на се, щоби споживати корм здоровий і у відповідній скількости. Серед сучасних обставин здасть ся, що се майже неможливе і тому находить конечна потреба, аби все мати під рукою лік, який би скоро направив лихо, спричинене в органах травленя. Таким ліком є Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина, котрий приносить велику пільгу в многих хоробах тих органів. Він вичистить кишки, зробить їх сильними і спосібними до праці. Належить його уживати по затвердненю, біль голови і крижий, ревматизм, в хоробах нервових і в недугах жолудка. По всіх другсторах:

Jos. Triner, B105
1333—39 S. Ashland Ave.,
(Adv.) Chicago, Ill.

Ліїмент Трінера є дуже сильний і мала скількість вистане, щоби усунути ревматичний біль.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA" (LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.
TELEPHONE: 498 JERSEY CITY.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.
Single copy: 5 cts.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3 1879.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Оплачувати ґазету треба завсїди з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листї, або через експресовий або почтовий моні ордер. Моні ордер, то є грошевий переказ, котрий дістанете від почтара або аґента на експресовім офісї, пішліть на нашу адресу, бо без того ми не годні гроший дістати.

Дописи просить ся писати лишень на одній сторонї картки. Дописи, непригожі до друку, нищить ся, коли з гори не було назначено, що жадає ся їх звороту і не було залучено марок на зворот.

За всї оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободї", Редакція не відповідає.

ЩЕ КІЛЬКА СЛІВ ПРО ЕПИСКОПСЬКИЙ СИРОТИНЕЦЬ.

Дня 11 мая с. р. одержала редакція нашої часописи статю з Філядельфії під заг. „Відповідь на відповідь", підписану сестрою Єленою. З огляду на се, що згадана статя не містила в собі нїякого річевого спростованя анї оправданя заряду „Руського Сиротинця", але мала наскрізь характер полємічний, ми не помістили її в нашій часописи, а звернули на адресу сестри Єлени. Притім замітили ми, що нас взагалї дуже дивує, як заряд „Руського Сиротинця" міг припускати, щоби ми того рода статю в нашій часописи містили.

Висше згадана статя появила ся на сторінках 17-го числа „Америки". Ми зовсїм не думаємо полємізувати зі змістом сеї статї, але відповімо лише загально. Сестра Єлена жалуєть ся в сїй статї, що ми її попередну статю осудили не по джентельменськи, оцїнюючи її „як доволї пусті фрази і не стоячі зі собою в звязи реченя". Коли би ми хотїли дїйсно правдиво оцїнити як попередну так і теперішну статю, то мусїли би ужити трохи иншого виразу, який може й не був би джентельменський, але за те схарактеризував би [illegible] дїйсну вартість обох сих письм. Вистарчить тут навести дуже „льоґічне і мудре" порівнанє слїдуючого змісту:

„Правда, Ви тяжко запрацьований нами гріш називаєте народним і жадаєте звіту з него — я однак до тепер, ще нї разу не читала в „Свободї" чи иншій часописи звіту з Ваших пенсий, доходів і розходів, хоть там скорійше пожнаб сказати: се народний гріш — бо Вас нарід наняв і платить"...

Після розумованя сестри Єлени інституція „Руський Сиротинець", а веденє дому одної особи, хочби і редактора „Свободи", ставить ся на рівнї! Дальше читаємо також дивні домаганя сестри Єлени, які вона ставить до „Свободи", як пр. „дайте нам роботу". „Коли сироти працюють коло сеї часописи („Америки"), то кождий щирий патріот і кождий чесний христіянин, попри всї инші руські часописи повинен і ту підперти. Будьте ласкаві оголосїть се в своїй часописи, з'єднайте нам передплатників між членами Р. Н. Союза, а доведете своєї жичливости для сиріт і за що Вам будемо дуже вдячні".

Тих кілька розумовань вистарчає, щоби схарактеризувати зміст цїлої писанини. Та ми над сею писаниною перейдемо до дневного порядку, бо дїйсно шкода тратити місце на недорічні арґументи і розумованя сестри Єлени. Розбираючи їх близше, ми мусїли би прийти до заключень не конче милих для сестри Єлени, а хочемо лишити її особу цїлком на боцї.

Ми надїяли ся, що заряд „Руського Сиротинця" спроможе ся на відповідь, яка відповідала би гідности інституції. Ми були певні, що заряд оголосить звіт касовий і звіт з дїяльности сеї інституції, і в сей спосіб дасть докази, що жертви на сиротинець є дуже малі і зовсїм невистарчаючі на його удержанє. Дальше ми надїяли ся побачити, скілько то епископ Ортинський доложив до сиротинця з власної кишенї, скілько то Сестри заробили на удержанє сиріт, скілько то сиріт найшло приміщенє в сирітськім домі, які то сироти і т. п. Безперечно, що того рода відповідь була би на місци і редакція нашої часописи не мала би причини відмовляти місця на її поміщенє. Тимчасом заряд про все те мовчить, про все те не згадує нї словечком, а противно: шукає ріжних викрутів, щоби лише не відповісти на властиві питаня. **Через два роки, то є майже від часу істнованя „Руського Сиротинця" не було про него нїякого справозданя.** (Справозданє, про яке ми згадували в попередній нашій статї, відносить ся лише до кількох перших місяців р. 1912). Просимо сестру Єлену подати, коли і в яких часописях були оголошені инші, пізнїйші звіти!

Коли розходить ся о жертви і гроші, то заряд голосить, що „Руський Сиротинець" — се **самостійна інституція, правно заінкорпорована і з правним титулом до жертв і помочи народа.** Колиж знова розходить ся о справозданє касове і о дїяльність, то заряд закриваєть ся арґументами, що „**кождий жіночий Чин після правила і конституцій монаших як і права канонїчного здає рахунок перед своєю Зверхностию Церковною**". Так представляєть ся „льоґіка" заряду філядельфійського сиротинця.

Не менше цїкаве є також уживане часто число 85. **Все чуємо, що „Руський Сиротинець" удержує 85 осіб; але анї разу нема згадки, кілько властиво є сиріт, кілько монахинь, кілько дївчат і сиріт, що платять за своє удержанє** і т. д.?! Чи таким звітам дїйсно стоять на перешкодї правила і конституції монаші та право канонїчне?

Коли однак близше розважимо і будемо шукати за причиною оттаких оправдань а рівночасно нападів на Р. Н. Союз зі сторони заряду „Руського Сиротинця", то мусимо припускати, що дїєть ся воно на приказ висших властий. Заряд, будучи в повній зависимости від епископа і його писарів та дорадників, є приневолений виконувати слїпо його волю, навіть проти власної волї і власного переконаня. Епископови і його клїцї здаєть ся, що зможе в сей спосіб, кидаючи кличі, що осьто Р. Н. Союз і „Свобода" виступають проти руських сиріт, підірвати в народї довірє до Р. Н. Союза і його уряду. Хто однак читав наші статї в справах сиротинця, а здорово при тім думав, мусїв прийти до переконаня, що вони не були вимірені проти руських сиріт, але проти системи, яка цїхує всї інституції і дїла епископа та його клїки.

Всї орґанїзації, які повстали заходами епископа і його клїки як пр. „Провидїнє", „Товариство дякоучителїв" не виймаючи і „Руського Сиротинця" — все те будує ся на фалшивих і нечистих підвалинах. Всюди пробиваєть ся назверх ся безглядна самовласть епископська і його клїки, яку відтак оправдує ся перед загалом всякими церковними постановами і законами. Всї ті інституції основує ся виключно на се, щоби під покришкою нїбито якоїсь хосенної народної цїли скріпити своє становище, скріпити свою власть. Щоби лекше баламутити загал, намагають ся фундатори тих інституцій надати їм народну марку. **Та дарма! інституції на таких підвалинах збудовані і в таких цїлях основані, не будуть нїколи народними, але остануть все приватними бізнесами епископа і його клїки.**

І тут на примірах бачимо дуже наглядно, як загал осудив ті епископські інституції, з яким довірєм до них відносить ся. Коли нарід їх не підпирає, коли сторонить від них, то се найлїпший доказ, що вони не відповідають потребам народа. Не лише загал людий сьвітських, але навіть велика часть духовенства обмила свої руки від тої „роботи", бо не хоче спомагати нї морально нї матеріяльно інституцій, які не тільки що народови не служать, але ще й приносять йому шкоду.

Тому і не дивниця, що навіть така інституція як сиротинець не находить серед суспільности такого підпертя, як би воно могло бути серед инших обставин.

Кожда чесна народна справа вимагає чесних людий і чесних основ!

РОДИМЦЇ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО ДО Р. Н. СОЮЗА! ЗАПИСУЙТЕ СВОЇ ДЇТИ ДО Р. МОЛ. СОЮЗА! ВПИСУЙТЕ СЯ ДО ТОВ. „ПРОСЬВІТА" ПРИ Р. Н. СОЮЗЇ.

Нездорове явище.

„КАРМАНЩИНА" В КАНАДЇ.

Стала ся велика річ! До Канади приїхав з Галичини заплаканий поет і заступник учителя **Петро Карманський** і викликав велике потрясенє на канадійській Українї. П. Карманський був у Канадї учителем в учительськім семинари в Брендонї (провінція Манїтоба) більше нїж пів року, а притім став писати статї до двох часописий і тими власне статями викликав велику бурю. Більше нїж пів року всї українські часописи займали ся широко особою п. Карманського. Привід до сього дав п. Карманський своєю крайно простацькою лайкою в ґазетї „Канада" на часописи і людий противного табора сїй часописи.

Про одно і друге хочемо тут поговорити трохи ширше.

Робимо се длятого, бо вважаємо обовязком кождої шануючої себе часописи виступити як найрішучійше проти такого способу писаня, незвісного і невиданого навіть в часописях великих міст, видаваних для суспільного шумовиня. Тому то з уваги на ориґінальність того способу писаня назвали ми його „карманщиною". Нїхто нам не може закинути, що мішаємо ся не до своїх справ, бо честь і повага української преси є нашим загальним добром і всї мусимо її боронити. І ось обізвала ся вже в тій справі і українська ґазета в Києві „Рада" та, передрукувавши одну цьвітку з „творчости" п. Карманського в ґазетї „Канадї", звертаєть ся з гірким докором проти автора сеї „творчости" і часописи, що її помістила.

Скажемо ми про сю „карманщину" трохи ширше, бо ходить нам о се, аби щось подібне на будуче не повторило ся.

МАЛЕНЬКЕ НЕПОРОЗУМІНЄ.

Маленьке непорозумінє винно, що п. Карманський став у Канадї великим чоловіком, що його лайка прибрала такі великі розміри, що відбила ся відгомоном в усїх канадійських українських ґазетах та заняла увагу мало не усїх тамошних наших земляків.

Пан Петро Карманський звісний в Галичинї зі своїх доволї слабких, але вельми плаксивих поезій та докучливих передмов до тих поезій на адресу української суспільности, що не цїнить сеї творчости так як би собі того поет бажав. Одначе українська суспільність легковажила собі ті докучаня та глядїла на них як на виплоди хорого умово чоловіка. Се його лютило, але лють була безсильна, бо хоч би поет і забаг її вилити на папір, то жадна часопись в Галичинї не друкувала би тих виплодів з простого милосердя над автором, аби його до решти не осьмішити. Позатим п. Карманський **не брав жадної участи в публичнім житю.** Учив в ґімназії яко заступник учителя і вимучував свої плаксиві поезії. „Децол!"

Аж перед яким роком дізнала ся управа „Рідної Школи" у Львові, що пан поет має довги і, що готовий поїхати латати їх аж до Канади. Як ми сказали, наша суспільність відносила ся до нього з милосердєм, тож і тут не відмовила його просьбі та поручила його на учителя до учительської семинарії в Брендонї, в Канадї.

Тодї п. Карманський, одержавши за знижкою зелїзничий білєт від лїнії Кунард (львівській аґенції обіцяв за се зробити рекляму в українських часописях), вибрав ся по золоте руно до Канади. Приїхав з міною великого чоловіка. І тут власне було се маленьке непорозумінє. Канадійські Українцї, бачучи його прибрану міну, взяли його дїйсно за великого чоловіка. Відразу сказали плаксивому поетови і бідному суплєнтинї, що він може бути у них провідником в полїтицї та в культурнім житю.

З того маленького непорозуміня вийшло те, що нашому поетови цїлком перевернуло ся в голові. Йому здавало ся, що він став відразу великим чоловіком. Глипнув до зеркала і прийшла йому до голови велика гадка: — написати „Малняче зеркало". Але хто його видрукує? Згодила ся приняти те „Малняче зеркало" українська ґазета „Канада", котра підпирає анґлїйську консервативну партію. Поінформовано п. Карманського, що є в Канадї також українські ґазети „Канадійський Фармер" і „Український Голос", котрі менше або більше підпирають анґлїйську лїберальну партію в Канадї. Дальше сказали тільки п. Карманському, що заплатять за „Малняче зеркало", але, що і як писати, то вже йому й не треба говорити, він же письменник...

І зачав наш поет писати се нещасне „Малняче зеркало", хотячи в нїм показати велич свого таланту і свого образованя, яке привіз з Европи на американську землю. А люди дивили ся довгий час на того „великого" чоловіка і його зеркало, а на диво не бачили тої помилки, того непорозуміня, яке зробило його великим у Канадї.

ПОВІНЬ ЛАЙОК.

І ось почав уже п. Карманський свою „лїтературну" творчість в ґазетї „Канадї". У своїх статях п. з. „Малняче зеркало" і поза тим „зеркалом" почав сипати найпоганїйшою лайкою на ті дві часописи з противного табору — „Канадийський Фармер" і „Український Голос", на редакторів тих часописий і на всїх людий, що стоять близко тих часописий. Лайки були крайно простацькі. Цїлу енерґію своєї поетичної творчости зужив п. Карманський, щоби найбруднїйшими помиями облити полїтичних противників гостинної для нього часописи „Канада". Можна би видати цїлий „словарець поета Карманського простацьких прізвищ та уличних лайок".

Подамо тут лише деякі слова з матеріялів до того словарця, які ми вибрали зі статий п. Карманського. Ось ті „цїнні" слова: злочинцї, шматярі, дурнї, падлюки з канадійської болотнистої української улицї, фармерські наймити, патентовані осли, редактори-пастухи, дрянь, пастуші мозки, пастухи-анальфабети, злодії, обманцї, блазни, нїкчемники, півінтелїґентне сьмітє, відпадки, звироднїлі драптюхи, фармерські собаки, дураки, українські Індіяни, пянюги, морди, тупоголові патріотичні шантажисти, зґрая духового і морального пролєтара і т. д. в безконечність.

Або такі цьвітисті звороти п. Карманського: „схудобілий раб Гикавий" (п. Гикавий се редактор „Канадийського Фармера"); „ваша лепета переповнена брудами" (також на адресу редакторів українських часописий з иншого табора); „вилизують за голодранцями і дураками в родї Гикавих їх смаркотинє" (на адресу селян-фармерів); „переконайте нас, що ваш орґан не є бюром посередництва для всїх зрадників" (до редактора „Укр. Голосу"); „я боронив ся перед цїлою зграєю і смагав всїх псів так, що вони аж скавулїли"; „ей дрантє, дрантє! Не вже ти думаєш, що все, чого ти не розчоломкаєш своїм тупоумієм, мусить бути дурне? Нї, ідіоте, тобі теє .....! — не зиґарок" (12 ч.) (до редактора „Канад. Фармера") і т. д. і т. д. також в безконечність.

Або така його писанина на одного дуже порядного молодого чоловіка, сьвідомого Українця-патріота, котрий виїхав з Канади до Галичини і на російську Україну, щоби добре пізнати відносини в ріднім краю: „Поїхав він до Галичини як один з роду Демянчуків, що як редактор „Руского Селянина" заслужив справедливо на назву Ефіяльта".

Отсе та „карманщина", якої не соромила ся подавати українська часопись яко поважний корм душевний для своїх читачів. Кождого чоловіка культурного і при здорових змислах збирає омерзїнє, як бачить такі „лїтературні твори" друковані.

Аж коли канадійські Українцї побачили в цїлій повнї сю „карманщину", переконали ся про правдиву вартість того пророка. Але він самий, невилїчимо хорий на манїю великости, з переверненою головою буяв дальше по консервативнім папери „Канади".

„ВЕЛИКИЙ ЧОЛОВІК, ВЕЛИКИЙ ПИСЬМЕННИК, ВЕЛИКИЙ ПОЛЇТИК".

Коли зачіплені ґазети „Канадийський Фармер" і „Український Голос" почали ся потрохи відгризати на сю погану лайку учителя молодїжи і поета, п. Карманський проголосив себе великим чоловіком, великим письменником і великим полїтиком, котрого нїхто в Канадї не може і не сьміє критикувати.

П. Карманський показав ся тут не лише простаком аж до мерзкости, але й зарозумілим аж до сьмішности.

Ось-як він говорив до тих, що хотїли його критикувати:

„Не маєте права про мене говорити, бо ви не здібні мене критикувати": „ви лише блохи в порівнаню зі мною". Або такий вислів: „На самий перед скажім собі, хто „воно таке" Кудрик, редактор „Укр. Голосу", а хто я, Карманський, професор української мови й історії в брендонськім семинари (шкода, що не в унїверситетї в Пацикові), та подивім ся на їх заслуги(?!!) для українського народа взагалї. Заслуга моя (Карманського) **така велика** (?!!), що ви всї і до своєї смерти сотної части не зробите того, що я вже зробив".

Таких самохвальб маса масенна, а все притім покликував ся на се, що має цїлу купу шкільних сьвідоцтв, гадаючи, здаєть ся, що дурень зі сьвідоцтвами має більшу вартість нїж дурень без сьвідоцтв.

Коли люди в старім краю — як нам пишуть зі Львова — читали ті самохвальби п. Карманського, то тріскали зі сьміху і питали ся один одного, чи не видав хто, чи те чував хто, де ті його великанські заслуги, про які він пише, що „положив для свого народа". Але нїхто на се не міг відповісти, бо нїхто про них не чував, бо їх не було, а уявили ся вони тільки хиба в хорій поетичній голові п. Карманського. „Заслуги" положив він аж в Канадї для свого словаря „особливих" слів.

Як читаєть ся ту сьмішну до крайности самохвальбу пана поета і пана професора, котрий нї відси нї відти хотїв стати великим полїтиком, то нагадують ся отсї слова нїмецького поета Гайне:

Zu fragmentarisch ist Welt und Leben —
Ich will mich zum deutschen Professor begeben.
Der weiss das Leben zusammenzusetzen,
Und er macht ein verstaendlich System daraus;
Mit seinen Nachtmuetzen und Schlafrockfetzen
Stopft er die Luecken des Weltenbaus.

В тім стиху нїмецький поет кпить собі з професорів і каже, що він хоче удати ся до професорів, аби вони своїми онучами позатикали ті прогалини, які є в будові сьвіта. Такими онучами у професора Карманського є його сьвідоцтва, якими він так чванить ся.

НЕУЦТВО П. КАРМАНСЬКОГО.

Зі змісту статий п. Карманського видно, що він не має найменшого понятя про суспільно-полїтичні справи, хоч осьмілював ся про них писати, удаючи великого полїтика. Всюди в його писаню показували ся великі дїри, яких не мав чим заткати з голови, тож затикав своїми онучами—сьвідоцтвами. Їх було вправдї богато, як він хвалив ся, але дїри в його „полїтичних творах" були ще більші. Одним словом, цїла писанина п. Карманського — се сїчка найпідлїйшого ґатунку. Та се ще можна би поетови і професорови простити (мимо його самохвальби), але не можна простити обговореного вже простацтва і неуцтва — яко українського письменника, про яке хочемо тут ще сказати кілька слів.

Отже передівсїм український письменник чи лїтерат (в тім випадку — поет) повинен знати свою лїтературну мову, а також і чужі мови, котрими хоче инколи послугувати ся. З писанини п. Карманського бачимо, що окрім своєї мови уживає часом цитатів з нїмецьких письменників. Але не можемо сказати, аби він знав бодай одну з них.

Він „український письменник пише в українській мові нездарним стилем, а сама його мова цїлком не лїтературна. Подаємо тут кілька примірів з його „лїтературної" мови: „нич, нїчо (має бути нїщо, нїчого), єсли, наколи, підчас коли (м. б. коли, як, як що, тодї як), питанє на часї (м. б. питанє в пору), продайність (м. б. продажність), суть (м. б. є; слово „суть" має инше значінє), неуникнимий (се з польського, по українськи: неминучий), нехибно („але стане ся нехибно" — се також з польського; у нас: невідклично, неминуче), не єсьм (м. б. я не є), мійський (нема слова мійсто лиш місто, отже: міський), тутейший (з польська; м. б. тутешний), значить ся (з російська, не має воно навіть того значіня, що наше „значить" [по російськи таксамо: „значить], але те, що „числить ся за щось"), невміняємий (з російська: по нашому: неосудний, неосудимий), ругати ся (з російська: по нашому: лаяти ся), задивляти ся на полїтику (задивляти ся можна на дївчину, а на полїтику треба глядїти, дивити ся), поборник (має бути: противник, ворог; слово „поборник" є російське і воно значить тільки що наше „борець"; коли у нас беруть се російське слово, то також в тім значіню), чуваймо, царство кнута зближаєть ся (у нас говорить ся: „що чувати", але перед небезпекою кличеть ся: „позір", „бачність"), фармерови Чорнейкому у відповідь (чи можна сказати „Гринькому", „Кравченкому", „вікному" і т. д.?), „розвивають свої уми творами Верного" („Верн, Верна і т. д., таксамо як віл, вола, а не „волого"), „з паном Петровим" (від „Петро" можна сказати „Петровим полем", але від „Гринько Петрів" треба казати: „Гриньком Петровом", бо „Петрів" тут не є

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

прикметник лише іменник, таксамо як примірок „Петро" і таксамо відміняєть ся) і т. д.

Дальше п. Карманський не розуміє навіть деяких українських слів і уживає їх в иншім значіню. Наприклад так пише: „Потужня (!) сила, яка є заповітом красної будучности" (можна сказати: „є заповідю", або „заповідає", „віщує" і т. д., бо „заповіт" значить тільки що „завіщанє", з латинська „тестамент", а що тут значило би: „сила є тестаментом будучности"); або „моя личина" в значіню: „особа", „особистість", або остаточно „личність" („личина" значить по нашому тільки що „пика", „мацапура" і нарід уживає того слова, як говорить про чортів, а не про професорів) і т. д.

Про сорокату „правопись" вже і не говорити.

У своїм „Малпячім зеркалї" подав п. Карманський в однім місци німецький цитат з Гайне і там слово „Ungeziefer" переводить по українськи на „**потвора**". Се німецьке слово по нашому значить „**погань**", „**нечисть**" і в тім значіню ужив його німецький поет Гайне у вірши, в якім писав про **блощиці**. Блощиці є поганию, нечистю, але, аби вони були потворами, се перший раз чуємо від професора Карманського, обладованого сьвідоцтвами. Про таку блощицю навіть Жіль Вери ще не писав. Вона хиба належить до „заповіта" будучности п. Карманського.

На конець ще згадаємо, що п. Карманський тепер власне від'їхав з Канади, обіцюючи в осени знова вернутись, а на прощанє написав ще глупеньку поезію, яку видрукувала „Канада" і „Канадийський Русин". Але се ще можна йому простити. Волить вже дальше писати поезії ніж прозу, бодай на основі тої сентенції: „Wer nichts zu sagen hat, tut es meist in Versen" (хто не має що сказати, то робить се у віршах).

Ось-так розібрали ми того „поетичного політика" до нага, а зробили ми се не задля його особи, а задля науки другим, як то не кождому можна вірити в його „ученість". І в нас, у Злучених Державах, є такі редактори, котрі удають знова соціялістів і хотять других учити соціялістичних наук, а самі на ній так розуміють ся як Карманський на політиці. Про них поговоримо окремо.

З хвилї.

КСЬОНДЗ МАЦЄЙ ГНІВАЄТЬ СЯ.

Редактор „Гайдамаків" Мацєй Хандога оголосив був у своїй часописи, що він вступив до церкви нового бога с..... та, що він поховав жінку робітника Щутака без попа, паламаря і кадила.

Ту звістку про нового бога с..... і про нового ксьондза Хандогу в Ню Йорку повторили і ми в „Свободі", сподіваючи ся, що він нам буде за се вдячний. Але діждали ся ми вдячности! Ксьондз Хандога накинув ся на нас з великим докором, що „Свобода" з нього насьміваєть ся. А що-ж ми тому винні, що цілий Хандога такий сьмішний!? Сьмішний він і яко редактор і яко бесідник і яко ксьондз і яко паламар! Така вже його доля. Візьме перо в руку, удає редактора, всї з нього сьміють ся; отворить уста (або — морду, як пише „Робочий народ"), знова всї з нього сьміють ся; візьме в руки псалтиру, також усї регочуть ся; потягне зі склянчини, глузують з Хандоги добрі люди. Не випадало би инакше, тільки покинути всї ті уряди. Але що-ж, годі! Хоч нема ані таланту ані образованя, але є запал до гонорів, бодай „Гайдамацьких".

Ми ще признаємо ся, що ми щадили Хандогу і не хотїли дуже його на сьміх виставляти, от так з милосердя. Наприклад не подали ми були його останних слів, які він яко ксьондз, що служить богу с....., сказав над могилою померлої. Ті слова його були такі: „Прощай, товаришко! Бувай **здорова! До побаченя!**" Чи можна здержати ся від сьміху, як хто говорить до мерця: Бувай **здоровий!** Чей же і Хандога, хоч він ніколи не грішив розумом, повинен знати, що здоровим може бути хиба тільки живий! Або що мали значити його слова: „**До побаченя!**" Здаєть ся, що бог с..... яко добрий Гайдамака не вірить у загробне житє, тож таксамо і його підчинений Хандога не повинен вірити, а коли йому вирвали ся такі слова, то видко, що він зраджує свого бога с..... і звертаєть ся до бога чужого.

Коли тривога, то Хандога до Бога!

Як Хандога вже так дуже хоче, щоби люди з него не сьміяли ся, то повинен бодай кинути перо з рук, яке його найбільше осьмішує, бо показує на папери друковану його глупоту.

Адже п. Хандога самий по щирости мусить признати, коли схоче бути безсторонним чоловіком, що не має найменшого поняття про сьвіт і людий, що на нічім не розумієть ся і, що є дуже мало грамотний, бо навіть одного реченя не потрафить склеїти до купи, а мимо того береть ся до редаґованя газети. Адже п. Хандога безперечно є з гори певний, що мусить всяких нісенїтниць понаписувати? Чейже ще таку дрібку розуму має, щоби зрозуміти, що чоловік необразований і слабої голови не може нічого путнього написати!?

Але він не слухає тої своєї дрібки розуму і тому самий себе найбільше кривдить, бо самий себе осьмішує.

Ось послухайте! В останнім числї сей Хандога накинув ся у „Гайдамаках" на „Свободу", що вона осьмішує його „попівство" і його бога с.....

„Свобода" виступає проти поступу, каже Хандога. Що такий Хандога може говорити про поступ: хиба про свій поступ у глупоті.

Дальше вирвав ся Хандога зі словом „кефальотрипсія", яке десь почув і каже, що „редакторови „Свободи" аж пахне „кефальотрипсія". „Кефальотрипсія" — се операція, яку переводить ся при тяжких породах, а яка полягає в тім, що голову дитини роздушуєть ся в тілї матери спеціяльним, для сеї цїли зладженим положничим приладом, званим „кефальотрібе" (по англійськи „кефальотрайб"). Се дуже тяжка операція. При тій операції жертвуєть ся житє дитини, щоб уратувати житє матери. Дитина, яку так зоперовано, умирає і ніколи не жиє: голову її так розторощуєть ся, що дитина з такою головою хиба би могла бути редактором „Гайдамаків" (бо до сього голови не треба). З того поясненя виходить ясно, що мущині така операція не грозить (о. Мацєй каже: „пахне") і говорити про „кефальотрипсію" у відношеню до мущини може хиба чоловік образованєм так обтяжений як редактор „Гайдамаків".

Або каже Хандога: Редактор „Свободи" хоче спалити на стосї редактора „Гайдамаків". — Непотрібний страх, бож се неможлива річ: адже звісна річ, що Хандога має в голові цїлий цебер води, якою міг би вгасити горіючий стіс.

Дальше видумав Хандога осьтаку гадку: „Релїґія не витворила чоловіка". Цікаве, до котрої релїґії піє так Хандога, бо доси жадна релїґія не казала, аби вона витворила чоловіка. Найпевнїйше, що тут знова Хандога не розуміє, що то значить „релїґія"! Шкода, що береть ся „попувати".

Дальше каже Хандога, що „релїґія є приватною справою чоловіка і тому він подав про заснованє нової церкви". Як би се була справа публична, то він не подавав би. Видно, добре розуміє, що се справа приватна, а що справа публична.

Дальше пише він: „Перевороту може доконати соціяльна революція". Значить, що переворот доконає перевороту. Щось так як „біда біду родить".

Дальше знова пише: „Редактор „Гайдамаків" міг поховати жінку робітника, тож і редактор „Свободи" може пійти його слїдами і жити для народа". Виходить, що ховати людий — значить жити для народа. Так говорять попи, а тепер і ксьондз Мацєй, як став на службу богу с.....

Ще далї пише Хандога: „Галапасом нас не називайте!" Адже Хандога самий назвав себе галапасом, бо написав, що він тай инші слуги бога с..... „поти не будуть галапасами, поки не настане новий лад на землї".

Вкінци пише Хандога так: „Коли би се писав наш робітник малообразований, не мож би ся дивувати ся" — тому ми й не дивуємо ся шановному редакторови „Гайдамаків".

Цікава річ тільки, чи дивують ся соціялісти, ті, що годують Хандогу, йому, що виписує такі нісенїтниці, а собі, що платять грубо за ті нісенїтниці (6 центів випадає на одного члена за кожде число такого малого і сьмішного шматка як „Гайдамаки").

ПРОЦЕС МОСКВОФІЛІВ У ЛЬВОВІ.

ЗРАДНИКИ НАРОДА І ДЕРЖАВИ.

У Львові, дня 6. мая 1914.

Нині вже 42-гий день розправи, а ще далеко до кінця. В останних днях розправа стала ся живійшою і цікавійшою. Зізнаня сьвідків з Лемківщини представили дальше в некориснім сьвітлі платних російських цареславних агентів. Зізнаня сьвідків-селян з Лемківщини показали також наглядно, яка там темнота панує, як там люди не розуміють навіть, що то цареславна аґітація, що то москвофіли, Українці і т. д. Се переважно темні, неписьменні люди, податний підклад для несовісної нечистої аґітації російських платних агентів. Лише в тих сторонах видно їх, де кромішна темнота, а де є просьвіта, де є люди сьвідомі, там ні слїду нема з кацапської погани. Крім тих зізнань в минулім тижни звернули увагу зізнаня українського радикального посла д-ра Кирила Трильовського, а особливу увагу викликали зізнаня москвофільського сьвященика о. Йосифа Винницького з Ролева (дрогобицького повіта). Зізнаня о. Винницького були найприкрійші для москвофілів з усїх дотеперішних зізнань і завдали сильний удар народним зрадникам. О. Винницький з жалю за кривду й осьмішенє, якого діждав ся від кацапні галицької і таки від Москалїв з Росії, розповів всю правду про цареславну роботу в Галичині і здер безпощадно маску з царських наймитів.

Подаємо зізнаня сьвідків від понедїлка, дня 27-ого цьвітня до середи, дня 6-ого мая с. р.

СЬВІДКИ З ЛЕМКІВЩИНИ.

Дня 27. м. м. зізнавав наперед сьвідок Іван Кушнір, 27-лїтний жандарм з Ясла, греко-католик. Знає обжалуваного Колдру.

Сьвідок був стаціонований в Гладишові, коло Ждині та помітив раз в падолисті 1911. р приїзд Качмарчиків до Ждині. В селї говорено, що то о. Дуркот скликав людий для заснованя каси Райфайзенки, та сьвідок замітив у вечір, що на зібраню в читальни Общества Качковського Колдра виводив сьвітляні образи до Тараса Бульби. Колдра промовляв підбурюючо проти Поляків, Українців і Жидів. Жандарм посилав по віта Капітулу інтервенювати, та сей не явив ся. Чув дальше сьвідок з надвору, що Колдра розповідав, як останки якогось відділу війска заявили, що волять пристати до царя московського та говорив, що і ми так повинні робити. Сьвідок сей зізнає, що люди поводили ся супроти нього неприхильно так, що заступали йому вікно. Як в хатї стало відомим, що під вікном є жандарм, то Колдра заявив, що машина зіпсувала ся, та, що дальші образи буде показувати аж на другу недїлю. Сьвідок зізнає, що Колдра промовляв підбурюючо та, що він його слова собі записав таки під вікном. З тих саме записок зроблено зараз донесенє. Обж. Колдра говорив, що з Українцями так треба поступати, як Тарас Бульба з своїм зрадником-сином, що пристав до Ляхів. Говорив він і те, що не може все ясно говорити, бо його слїдять.

Сьвідок самий до читальнї не міг увійти, бо не мав на се права, не одержавши асистенції від громадської управи. Дальше розповідає сьвідок, що аж від 1908. р. став ширити ся москвофільський рух серед Лемків. Ширили його деякі сьвященики і студенти. Перед тим тамошний нарід зовсїм не займав ся політикою. По тім ставав нарід грозити тутешному урядови та проявляв щораз більшу неприхильність до жандармів. Нарід збаламучено і сьвідкови деякі люди, що мали до них спершу довірє, самі говорили, що з ними діють щось таке, чого вони самі не розуміють. Сьвідок чув від людий, що цареславною аґітацією займав ся обжалуваний Колдра й учитель Йонкала.

На питанє прок. Сивуляка заявляє сьвідок, що ті Лемки, які вертали з Америки, ходили в його рейонї дальше до греко-католицької церкви та, що навіть не було вістки про якихнебудь православних.

Дальше зізнавав сьвідок Данило Сима, неписьменний, господар з Довгого, православний. Каже, що пристав до православних з намови, а також тому, що Українці пишуть „руский" через одно „с", а „мошкофіли" через 2 „с", а він волить 2 „с", бо то твердше виглядає.

Сьвідок Іван Кусойла, господар з Довгого, також православний і неграмотний, каже, що він властиво не переходив на православє, бо православє у них в селї було давнїйше. Його дід жив 120 лїт і він йому оповідав, що давнїйше „ксьондзи" в Довгім правили з „прославних" книжок, аж в пізнїйшім часї новий „ксьондз" Каламонецький змінив книжку і „через тоє парафія стала грецько-католицька".

Предсїдатель: І через тоту книжку ви перейшли на православє?

Сьвідок: То була намова, аби писати ся на 2 „с", то і я записав ся. А хто пишеть ся на 2 „с", той вже є „прославний".

Предсїдатель: Отже ви вже православний і пишете ся через 2 „с".

Сьвідок: Я не письменний, то я не пишу, але „мене так пописали".

Предсїдатель: А що то є Українці?

Сьвідок: Я не знаю, але то мусить бути якась инша віра.

Дальше розповідає сьвідок про першу проповідь Сандовича „лем" те, аби люди собі любо жили. Більше з тої проповіди сьвідок не знає.

Сьвідок Теодор Райса, православний, заприсяжений. В Америці ходив до православної церкви. Кисїлевський дуже „губив" парохіян. В часї конскрипції хотїли люди писати ся на два „с", а Кисїлевський на одно.

Предсїдатель: Чому?

Сьвідок: Бо так релїґія православна нам наказує. З того вийшла найбільша бунтація. Чи тепер є ще два „с", не знає, але хотїв би, щоби було. Про Росію нічого не чував він від Сандовича. За те грозив о. Кисїлевський, що прийде українське війско і побє православних, що прийде зараза, трахомія. Так само грозив, що прийдуть Українці і побють їх.

Предсїдатель: А звідки у вас взяли ся Українці?

Сьвідок: А, є з діда прадіда у нас.

Предсїдатель: А кого є більше?

Сьвідок: У нашій парохії є „венце" Українців.

Опісля зізнає сьвідок про віче та про образки Колдри, але богато про те не знає.

Адвокат д-р Дудикевич, невдоволений зізнанєм сьвідка про Українців, питає, чи вони справдї там здавна.

Сьвідок каже, що здавна.

Д-р Дудикевич: А як вони перше називали ся?

Сьвідок: Руспаки.

Д-р Дудикевич: А від коли вони звуть ся Українцями?

Сьвідок: Від того часу, як ми перейшли на православє, то вони звуть нас Москалями і кажуть, що вони Українці, то значить правдиві Руспаки.

Д-р Дудикевич: А ви що є?

Сьвідок: Я руский. Я не Москаль. Я Москаля і не видів.

Предсїдатель: А через кілько „с" ви руский.

Сьвідок: Через два „с"!

Сьвідок по сїм відходить.

Д. Д.

(Дальше буде).

НАШІ ЕМІҐРАНТИ НА ОСТРОВІ ЕЛІС АЙЛЕНД.

Слїдуюча лїста руських еміґрантів і подані при тім причини, задля яких їх завернено до старого краю або задержано на острові Еліс Айленд, дають достаточну відповідь і поясненя на часті питаня і нарікання наших людий, длячого іміґраційні власти в так многих случаях не позволяють нашим еміґрантам висїсти на землю Злучених Держав. В послїднім тижни завернено слїдуючих руських еміґрантів:

Іван Боднар, з пов. Рогатин, лїт 45, прибув на корабли „Імператор". Його призначили власти до депортації з тої причини, що лікарі узнали його діткненим наразїжом; він зробив взагалі на комісію дуже прикре вражінє. Його не пустили власти, хоч його дочка і брат зголосили ся по него і були готові його відобрати. Власти оперли своє рішенє на тім факті, що його дочка є незамужна і не має сталого дому, а він сам полишив в старім краю жінку і 5 незаосмотрених дїтий.

Анна Адамчук, з пов. Лїско, вдова лїт 36, прибула зі своєю братаницею Катериною Пелц, лїт 14, на корабли „Імператор", їдучи до свого свояка Ілії Купчинського в Албани, Н. Й. Катерину задержали власти з тої причини, що вона не має ще 16 лїт, а не прибула в товаристві своїх родичів. Власти взяли на згляд також і сю обставину, що вона їхала до дальших свояків, які не дають певної запоруки, що будуть в стані посилати її до школи до укінченя 16 року житя; родичі дівчини жиють в старім краю і вони є в першій мірі обовязані опікувати ся дитиною в так молодім віці, коли дитина еще не може працювати на своє удержанє. Взагалі ціла справа видала ся властям підозрілою, длячого Анна Адамчук, котра є вдовою і сама прибула на зарібки, взяла зі собою свою братаницю. Такі случаї показують наглядно, як лихо інформують наших людий краєві агенції, продаючі корабельні карти.

Гриць Тостиґаник, з пов. Борщів, 16 лїт, прибув на корабли „Імператор", їдучи до свого вуйка, який жиє в Нітсфілд, Масс. Однак лікарі узнали, що він є замало розвинений на свій вік і рішили завернути його назад до краю помимо того, що вуйко по него зголосив ся.

Текля Мацек, з пов. Коросно, лїт 25, прибула на корабли „Президент Лінколн", їдучи до своїх кревних в Джерзи Сіти. Лікарі задержали її, бо сконстатували, що вона находить ся у відмінним стані. Коли її питали про мужа, вона відповіла, що муж помер. Пізнїйше зізнала вона, що її муж жиє в старім краю; з другої сторони зізнали її свояки, що її муж жиє в Злучених Державах. Текля була вже давнїйше через 7 лїт в Злучених Державах і повинна була знати, що жінці, яка находить ся у відмінним стані, не позволяють власти висїсти, доки по ню не зголосить ся її муж.

Іван Карась, з пов. Бережани, 41 лїт, прибув на корабли „Президент Лінколн", їдучи до своєї братової Параски Савків в Ню Йорку. Його призначили власти до депортації, бо лікарі узнали його калікою з причини горба.

В справі двох хлопців внесло Товариство апеляцію і є надія, що за кілька днів вони одержать позволенє висїсти. Іменно:

Андрій Соколовський, з пов. Борщів, 14 лїт, прибув на корабли „Імператор", їдучи до свого брата і замужної сестри в Нітсфілд, Масс. Його задержано задля низького зросту на поданий вік.

Стефан Жуковський, з пов. Бібрка, лїт 16, прибув на корабли „Фінлянд", їдучи до замужної сестри в Ню Йорку. Причина його задержаня тасама, що і в попереднім случаю.

На прибутє свояків ждуть на Еліс Айленд слїдуючі еміґранти:

Тетяна Черняк, з пов. Броди, лїт 44, прибула разом зі своїм 15-лїтним сином Сильвестром і 9-лїтною дочкою Теодозією на корабли „Імператор". Приїхала без гроший і хотїла задержати ся у своїх кревних в Бруклині. Але на се власти не зізволили і вона мусить чекати, доки її муж, який жиє в Савт Герт, Н. Д., не пришле їй гроший на дорогу.

Олекса Скоропад, з пов. Теребовля, лїт 31, прибув на корабли „Імператор", їдучи до свого брата в Вілтон, Н. Д. Задержаний задля браку гроший.

Іван Міко, з пов. Сариш, Угорщина, лїт 12 і його 9-лїтна сестра Анна, прибули на корабли „Кронпрінцессін Цецілія". Очікують гроший і „афідевіту" від свого вітчима Михайла Міґаля, який жиє в Спанґлервіл, Па.

Слїдуючі дївчата переймило Товариство під свою опіку:

Олена Миколаєвич і Анна Саганюк, з пов. Радехів, у віці 24 лїт, прибули на корабли „Фінлянд" з наміром удати ся до жида, котрого адресу дістали від його сестри, яка жиє в тім селї, звідки дївчата походять. Жид зголосив ся по дївчата, але власти не віддали христіянських дївчат жидови, а передали їх під опіку Товариства.

Текля Різник, з пов. Збараж, лїт 20, **Текля Дума, з пов. Перемишляни**, лїт 17, **Анєля Кривовяза, з пов. Радехів**, лїт 18, і **Павлина Козак, з пов. Збараж**, лїт 19, зістали віддані під опіку Товариства, доки їх свояки по них не зголосять ся. Причина, ізза якої до тепер їх свояки не зголосили ся, лежить в тім, що свояки подали адреси дївчатам до своїх домів, але не якісь, банки. Мимо листів і депеш годі діждати ся відповіди від свояків. Така неоглядність стає нераз причиною, що дотичну особу можуть завернути до краю.

Позір Братя Русини!

КОТРІ НАМІРЯЮТЬ КУПИТИ ФАРМУ!

Покиньте темні майни і закурені фабрики, де мусите тяжко працювати на утриманє своєї родини. Неодин стратить житє при так небезпечній роботі. Приїдьте і огляньте управлені фарми, де живе поверх 60 руських і польських родин.

Маю тут ріжні фарми на продаж, дешевші і дорожші, більші і менші.

Подаю Вам отсим кілька красних і дешевих фарм аби Ви пізнали, як тут скоро можете доробити ся. На примір:

ФАРМА 125 АКРІВ

з добрими будинками, 10 коров, 2 ялівки, 2 добрі коні, птиця домова, рільничі і господарські знаряди в добрім стані, близько молочарні, до котрої спродає ся молоко.

ЦІНА $3.600. ВПЛАТА $1.600. РЕШТА НА РІЧНІ СПЛАТИ ПО $100 і 5%.

ФАРМА 50 АКРІВ.

добрі будинки, 9 коров, 2 коні, 4 безроги, 30 курий і господарські знаряди. Ціна $2.300.

ВПЛАТА $1.300. РЕШТА НА РІЧНІ СПЛАТИ ПО $50 І 5%.

ФАРМА 126 АКРІВ.

будинки в добрім стані, 11 коров, 11 ялівок, кури, качки, індики і гуси, вода на оборі і в стайні.

ЦІНА $3.700. ВПЛАТА $800.

Приїдьте і огляньте! А не пожалуєте і напевно купите! По близші поясненя пишіть еще нині на адресу:

А. КОЗАКЕВИЧ
Box 122.
Lowville, N. Y.

B106

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

В СУБОТУ, ДНЯ 23-го МАЯ 1914 р.

відбуде ся

в Нюарку, Н. Дж., в „Colosseum Hall", 447-459 Springfield Ave.

Ювилейний Концерт

в память сотних роковин уродженя

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Концерт устроюють слідуючі нюарські Братства і Товариства: Тов. „Український Боян", Бр. сьв. Івана Хрестителя, Тов. Богдана Хмельницького, Тов. „Гайдамаки", Тов. „Сокіл", Бр. сьв. Володимира Вел., Тов. „Подільська Січ" і Бр. сьв. О. Николая.

ЦІНИ МІСЦЬ: Першорядні $1.00, другорядні 75 цнт., треторядні 50 цнт., прочі 25 цнт.

Початок Концерту точно о 7, год. вечером.

Перед концертом о год. 4-ій попол. відбуде ся похід вулицями міста, в якім возьмуть участь всі Товариства і Братства з відзнаками і прапорами.

ПО КОНЦЕРТІ ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА.

Програма Концерту.

ЧАСТЬ I.

1. Вступне слово — Впр. о. П. Понятишин.
2. „Завіщанє", Шевченко-Вербицький .... подв. хори в супроводі орхестри.
3. „Кавказ", Т. Шевченка, деклямація .... п. Т. Мірус.
4. „Де ти бродиш, моя доле", Чарнов-Кропивницький, альт. сольо в супроводі фортепяна відсьпіває .... п-а М. Бігунівна
5. „Вязанка українських мельодій" .... відіграє „Орхестра" ім. Лисенка.
6. „Встань, прометою", деклямація .... В. Дідилівський.
7. „Чого мені тяжко", Шевченко-Волошин .... мішаний хор.
8. „Гайдамаки", Т. Шевченка, деклямація .... п. П. Кравчук.
9. „Вязанка народних пісень .... діточий хор
10. „Ой чого ти почорніло", Шевченко-Воробкевич .... мішаний хор.

ЧАСТЬ II.

11. Відчит .... п. К. Багрій.
12. „Думи мої", Шевченко-Лисенко .... мішаний хор з орхестрою.
13. „Розрита могила", Т. Шевченка, ... деклямація, учениця З. Шереметівна.
14. „На що мені чорні брови", Шевченко-Лисенко, сопран. сольо в супроводі фортепяна, відсьпіває п-а А. Базарніцька.
15. „Сон" Т. Шевченка, деклямація .... п. Т. Гладкий.
16. „Гом, світ Гом", скрипкове сольо .... відограє п. М. Корикора.
17. „Гуляли", Ніжанковський .. мужеський хор.
18. „До живих і мертвих і ненароджених", Т. Шевченка, деклямація .... п-а Е. Сидорчуківна.
19. „Молитва", Кониський-Лисенко, ... жіночий хор з орхестрою.
20. Закінченє .... п. В. Дідилівський.

Гимни: український і американський.

Дірігент: п. Т. Каськів.

Орхестра: п. П. Гуменюка.

Чистий дохід призначений на „Рідну Школу".

Нумо, Українці Нюарку! Зійдім ся на концерт всі як один та покажімо сьвітови, що ми уміємо славно і достойно помянути бесмертного нашого Батька Тараса.

ЮВИЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ.

РОДИМЦІ! СЬВЯТКУЙТЕ 100-ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН Т. ШЕВЧЕНКА! З НАГОДИ 20-ЛІТНОГО ЮВИЛЕЮ Р. Н. СОЮЗА ПРИЄДНУЙТЕ ДЛЯ СЕЇ НАРОДНОЇ ІНСТИТУЦІЇ ЯК НАЙБІЛЬШЕ ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ! НЕ ЗАБУДЬТЕ ЗЛОЖИТИ СВОЮ ЖЕРТВУ НА ПОТРЕБИ „РІДНОЇ ШКОЛИ" В ГАЛИЧИНІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ АМЕРИКАНСЬКОЇ „ПРОСЬВІТИ"!

ПОЗІР! ПОЗІР!

Шевченкове Сьвято.

З нагоди 100-літних роковин народженя Тараса Шевченка, Кобзаря України, уладжуть Українці в Скрентон

СЬВЯТОЧНИЙ ОБХІД

ДНЯ 30 МАЯ. ДЕКОРЕЙШЕН ДЕЙ

в Мюзик Гол. 213 Лакавана Евеню.

ПРОГРАМА:

I.

СЬВЯТОЧНИЙ ПОХІД.

Учасники зберуть ся на площі коло галі Укр. Роб. Громади під ч. 602 В. Лакавана, на розі 6-тої ул. і В. Лакавана о год. 4-ій пополудни.

Товариства, що зголосили свою участь в поході, зволять явити ся з цілим виділом. Члени повинні мати усі відзнаки, прапори і т. д.

Похід перейде слідуючими улицями: Лакавана аж до улиці Вашінґтон, через улицю Вашінґтон, довкола судового будинку, відтак через улицю Вашінґтон до Лакавана і до галі, де похід розвяжеть ся, а члени перейдуть до галі.

II.

Поодинокі точки виконають члени „Укр. Роб. Громади" в Скрентон.

1. Вступне слово виголосить ..... Е. Ревюк.
2. Шевченко-Кониський: „Думи мої", ... мішаний хор.
3. Т. Шевченко „До Основяненка", деклямація, виголосить ..... С. Фесолович.
4. Кониський-Нижанковський-Січинський: „Люблю дивитись", дует з фортепяном, виконають ..... М. Баковська і Й. Кузьма.
5. Шевченко-Воробкевич: „Огні горять" .. .. мішаний хор.
6. Т. Шевченко: „Минають дні, минають ночи", мішаний хор, виконає .... скрентонський „Боян".
7. Т. Шевченко: „Тополя", деклямація, .. виголосить ..... Е. Камінська.
8. Ніщинський: „Закувала та сива зазуля", мужеський хор, виконає .... скрентонський „Боян".
9. Шевченко-Січинський: „У гаю, гаю...", сьпів Яреми з „Гайдамаків", барітонове сольо з фортепяном відсьпіває .... Й. Кузьма.
10. В. Масляк: „Українському народови в столітні роковини Шевченка", деклямація, виголосить ..... пані П. Баран.
11. Реферат про Шевченка виголосить .... В. Миськів.
12. * * * ..... мужеський квартет.
13. Деклямації дітий.
14. Дві народні пісні: 1. І. Цьорох „Пішли женці", варіянт до народної пісні. 2. „Ой ходила дівчинонька", .. мішаний хор
15. Шевченко-Вербицький: „Завіщанє", басове сольо в супроводі двох хорів і фортепяна.

Хори під управою Е. Гвоздика.

III.

Житє і слава Тараса Шевченка

Сценічний образ в пяти відслонах.

ОСОБИ:

Тарас Шевченко, в ріжних хвилях свойого житя, від 13-го року почавши.
Оксана, 11-літна дівчинка.
Мачуха Тарасова.
Степанко, 5-літний хлопчина.
Іван Максимович Сошенко, маляр.
Петро Михайлович Мартос, поміщик в Полтавщині.
Михайло Юзефович, попечитель київського учебного округа.
Алексій Іванович Петров, студент університету.
Кирило-Методієвські братчики.
Муза.

На закінченє: Образ з живих осіб та відсьпіванє гимну „Ще не вмерла Україна".

ЦІНИ МІСЦЬ: 25 ц., 35 ц. і 50 ц.

Чистий дохід призначений в половині на „Рідну Школу" і на „фонд голодуючих в Галичині".

Кождий, що заплатить тікет на концерт, дістане ювилейну памятку.

КОМІТЕТ.

ПОЗІР! МОНЕССЕН І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ДНЯ 31-го МАЯ 1914 Р.

відбуде ся

КОНЦЕРТ

В ПАМЯТЬ 100-ЛІТНИХ РОКОВИН УРОДИН

Тараса Шевченка

в „Стар Тіейтер", при 6-ій ул. в Монессен, Па.

Початок о годині 7.30 вечер.

ПРОГРАМА:

1. Боже великий ..... хор мішаний.
2. Вступне слово ..... о. Мих. Олексів
3. „Думи мої" ..... хор мужеський
4. „Розрита могила", декл. п. Олена Ядчишин
5. „Заповіт" ..... хор мужеський
6. Житє і діяльність Т. Шевченка, відчит ..... п. Ю. Цеплий
7. а) „Тарасови не треба по мені", віддеклямує ..... п-а Анна Мирґа
   б) „Тарасова могила", віддеклямує .. .. п. Мих. Лабойко
8. „Зазвенімо" ..... хор мішаний
9. „Тополя", віддеклямує ..... д-ка Н. Н.
10. „Чом так скрито" ..... хор мужеський
11. „Лічу в неволі дні і ночи" .. п. Григ. Охота
12. а) „Не згасайте ясні зорі" ..... хор
    б) „Віють вітри", ... п. Ст. Лабойко і п-а Марія Кунька

Дохід на „Рідну Школу".

ЦІНИ МІСЦЬ: 50 і 35 центів.

Запрашає ся всіх Русинів з Монессен і околиці.

КОМІТЕТ.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Перший раз на американській землі в місті Ню Йорку, Н. Й. відограють

Укр. Тов. „Воля" і тов. ім. „М. Січинського

В СУБОТУ, ДНЯ 23. МАЯ 1914 р.

в Arlington Hall, 19-23 St. Marks Pl., (E. 8 Street, New York City)

театральне представленє

„В НЕВОЛІ ТЕМНОТИ"

комедія з житя українсько-американського народа в 3-ох актах.

ВСТУП: місця сидячі: 75 цт., 50 цт. і 35 цт.; місця стоячі 25 цт.

Режісер: т. Г. Курдидик.

Упр. оркестри: п. Смолинський.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 8. ВЕЧЕР.

„Anchor" (якор) є символом надії і такі, що є дітинені невральґією, ревматизмом, перестудженєм, подаґрою, інфлюенцою або иншими подібними хоробами, можуть певно надіяти ся на виздоровленє через уживанє сьвітової слави Dr. Richter's Anchor Pain-Expeller. 25 ц. і 50 ц. (Adv.)

КОЖДИЙ ЧЛЕН ДІСТАНЕ СІ РІЧИ ДАРОМ, КОЛИ НА СЕ ЗАСЛУЖИТЬ.

ПРОШУ УВАЖАТИ!

Кождий член Р. Н. Союза, котрий придбає ТРИ нові члени до Р. Н. Союза від 15. цьвітня до 1-го липня 1914 р., дістане в дарунку ЗОЛОТУ ШПИЛЬКУ.

Хто придбає ПЯТЬ нових членів до Р. Н. Союза від 15. цьвітня до 1. липня 1914 р., дістане в дарунку БРОНЗОВИЙ ДАРМОВИС.

Хто прибдає ДЕСЯТЬ нових членів до Р. Н. Союза від 15. цьвітня до 1. липня 1914 р., дістане в дарунку СРІБНИЙ ДАРМОВИС.

Шпилька має вартість $1.00, але такої шпильки не дістане в ніякім сторі за ті гроші. Дармовис з бронзу має вартість $2.00, а срібний $3.50. Але таких річий ніхто не продає за гроші в Р. Н. Союзі.

Щоби нашим членам помочи заслужити собі на сей прегарний памятковий дарунок, подаємо на иншім місци спосіб і інформації, як організувати нових членів до Р. Н. Союза в Америці.

ВІЙНА! З ДОРОЖНЕЧИЮ!! ВІЙНА!

$25.00 $15.00 $10.00 $7.50

Наша ціна є лиш $5.45

Ся гарна годинка, дамська або мужеськи, гарно гравірована. Позолочувана чистим золотом; тревала, має заміні і знаменитий осередок. Гварантований на 20 літ. Висилаєсь експресом на C. O. D. за $5.45 і кошта. Хто пришле гроші враз з замовленем дістане даром шовковий і позолочуваний дармовис. Даємо одну годинку при замовленю 6 годинників. Адреса:

CHICAGO WATCH CO., SV., SINGER BLDG., CHICAGO, ILL.

Погрібно Робітників!

Платимо $20.00 тижнево тим агентам, котрі працюють для нас через цілий день, а $8.00 тим, що працюють лиш вечерами, продаючи наші золоті, срібні і нікльові годинки і ланцушки між своїми приятелями на місячну сплату по $1.00 або $2.00. Платимо також по $15.00 тижнево агентам-асистентам і переводчикам, котрі їздили би враз з нашим агентом, говорячим лиш по англійськи. Практика непотрібна. Занятє корисне. Голоситись до:

MANAGER, 21—22

Box 384 Mad. Sq. Sta. Dept. 182

NEW YORK, N. Y.

В „СВОБОДІ" МОЖНА ДІСТАТИ:

Збірник найкрасших пісень церковних	10
Дорога, малий	32
Горі імієм серце	34
Дорога, малий	1.00
Друг Душі	1.30
Горі імієм серце	1.10
Новий Завіт	2.00
Коляди	15
Помянник за померших	10
Псалтир	1.00
Метрики хрещеня	3
Метрики шлюбні	3
Метрики смерти	3
Книжка для опікунів хорих	1.00

Пишіть на адресу:

SVOBODA

83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Заложено в 1899 р.

HENRY C. ZARO

Каблева адреса „ZAROHC". Телефон: 7006 & 7007 Orchard.

METROPOLITAN SAVINGS BANK BLDG,

No. 3 N. Third Ave., Corner 7th Street, New York City.

АВТОРИЗОВАНА АГЕНЦІЯ ШИФКАРТ НА ВСІ КОРАБЕЛЬНІ ЛІНІЇ, ВИМІНА І ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ ДО ВСІХ ЧАСТИЙ СЬВІТА,

ВЖЕ ЛИШЕ КОРОТКИЙ ЧАС КОШТУЮТЬ

$22 ШИФКАРТИ $22

на найліпші поспішні пароходи, всего

ЗЕЛІЗНИЧІ БІЛЄТИ ДО ВСІХ ЧАСТИЙ СЬВІТА.

При пересилці гроший до краю будьте осторожні. Наш офіс, один з найстарших і найпевнійших в Ню Йорку, пересилає гроші до краю в протягу 10 день, а за малою доплатою в протягу 36 годин телеграфічно.

ПОЗІР! Лише у нас дістанете почтову посьвідку зі старого краю на доказ, що вислані Вами через нашу фірму гроші до краю виплачено скоро і точно адресатови.

НАША ТАРИФА ДЛЯ ПЕРЕСИЛКИ ГРОШИЙ ДО КРАЮ Є НАЙДЕШЕВША В ЦІЛИХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Порівнайте лише наші ціни з другими, а переконаєте ся о сім.

5 Корон	$ 1.12	55 Корон	$11.35	105 Корон	$21.52	200 Корон	$ 40.75
10 „	2.15	60 „	12.38	110 „	22.55	300 „	61.35
15 „	3.18	65 „	13.40	115 „	23.60	400 „	81.80
20 „	4.20	70 „	14.42	120 „	24.62	500 „	102.20
25 „	5.22	75 „	15.45	125 „	25.65	600 „	122.70
30 „	6.24	80 „	16.45	130 „	26.67	700 „	143.15
35 „	7.26	85 „	17.45	135 „	27.68	800 „	163.60
40 „	8.28	90 „	18.45	140 „	28.70	900 „	184.00
45 „	9.30	95 „	19.50	145 „	29.71	1000 „	204.00
50 „	10.30	100 „	20.50	150 „	30.71	2000 „	408.00

ПРИ БІЛЬШИХ СУМАХ ЦІНИ О МНОГО ТАНЬШІ.

ВІДДІЛ НОТАРІЯЛЬНИЙ полагоджує всякі старокраєві справи правні і виробляє всякі документи скоро, тано і під гваранцією. Порада безплатна. Наш офіс отворений щодня від год. 8-ої рано до години 7. вечером, в понеділок і четвер до 10. вечером, в неділю від год. 9. рано до год. 1. в полудне.

Позір! Пікнік! Позір!

Заходом Українського Товариства „Запорожської Січи" в Бруклині, Н. Й.

ВІДБУДЕСЬ В НЕДІЛЮ, ДНЯ 14. ЧЕРВНЯ 1914

Перший Величавий Пікнік

В ELM GROVE PARK-У, В MASPETH, L. I.

Початок точно о годині 1-ій пополудни.

ВСТУП ВІД ОСОБИ - - - - - - - - 25 ЦЕНТІВ.

Поважані Родимці!

На день 14-го червня повинен кождий добре памятати, понеже того дня відбуде ся

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК В БРУКЛИНІ

На сім власне Пікніку, через то, що буде перший, повинні всі охочі Русини і Русинки з Бруклина і околиці прибути як найчисленнійше, де красно забавимо ся і потанцюємо по козацьки а крім того будуть ріжні вигравки і забава в круглі (Bowling).

Увага: До Elm Grove Park-у можна доїхати з Ню Йорку на Delancey St. треба взяти Grand St. кару; з Long Island City треба взяти Graham Ave. кару і змінити на Grand St.; з South Brooklyn-а взяти Crosstown кару до Bridge Plaza і змінити на Grand St.; а North Side взяти Shutle кару до Marcy Ave. і змінити на Grand St. — Наш комітет буде очікувати при кождій стації з відзнакою. — Тож до побаченя на пікніку!

21—23—24 КОМІТЕТ.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

КАСОВЕ СПРАВОЗДАНЄ Р. Н. СОЮЗА
за місяць цьвітень 1914 р.

Відділ	запл.	Відділ	запл.
1.	445.64	117.	101.27
2.	115.00	118.	18.63
3.	208.07	119.	15.00
4.	62.92	120.	92.75
5.	113.75	121.	140.00
6.	80.00	122.	70.21
7.	131.59	123.	78.50
8.	79.71	124.	100.00
9.	167.50	125.	17.51
10.	138.86	126.	59.48
11.	56.23	127.	109.04
12.	123.46	128.	51.15
13.	52.06	129.	68.23
14.	157.39	130.	51.53
15.	63.23	131.	33.95
16.	321.71	132.	53.14
17.	35.00	133.	139.03
18.	43.96	134.	42.50
19.	63.75	135.	108.75
20.	143.25	136.	77.82
21.	28.96	137.	19.69
22.	22.19	138.	13.24
23.	116.50	139.	35.00
24.	27.50	140.	86.29
25.	68.48	141.	65.53
26.	35.00	142.	74.30
27.	92.96	143.	85.98
28.	367.66	144.	18.96
29.	156.33	145.	32.50
30.	136.18	146.	24.38
31.	14.38	147.	91.77
32.	48.75	148.	37.09
33.	339.90	149.	60.40
34.	25.00	150.	9.90
35.	60.00	151.	40.39
36.	70.21	152.	69.95
37.	105.73	153.	43.48
38.	141.78	154.	68.75
39.	98.80	155.	144.63
40.	89.45	156.	34.69
41.	43.23	157.	121.66
42.	175.68	158.	49.21
43.	33.75	159.	40.84
44.	13.75	160.	66.50
45.	52.51	161.	52.50
46.	207.50	162.	128.65
47.	88.49	163.	37.35
48.	131.88	164.	10.00
49.	27.50	165.	108.34
50.	17.82	166.	65.00
51.	47.50	167.	54.88
52.	23.34	168.	93.78
53.	201.78	169.	55.00
54.	28.24	170.	88.69
55.	159.07	171.	17.19
56.	66.71	172.	65.10
57.	65.17	173.	33.75
58.	123.03	174.	33.60
59.	38.96	175.	68.28
60.	15.85	176.	41.25
61.	133.28	177.	12.50
62.	23.33	178.	39.72
63.	116.93	179.	105.15
64.	49.10	180.	41.25
65.	98.44	181.	12.04
66.	69.25	182.	98.65
67.	18.23	183.	37.40
68.	21.42	184.	67.50
69.	37.78	185.	75.00
70.	165.19	186.	59.69
71.	38.85	187.	83.95
72.	123.60	188.	116.72
73.	23.13	189.	30.00
74.	22.75	190.	24.11
75.	39.60	192.	86.06
76.	73.60	193.	49.85
77.	40.00	194.	67.88
78.	300.01	195.	24.48
79.	40.00	196.	59.25
80.	43.75	197.	84.80
81.	65.35	198.	38.23
82.	70.00	199.	60.00
83.	20.71	200.	32.72
84.	25.94	201.	33.47
85.	257.28	202.	22.19
86.	42.50	203.	39.39
87.	40.42	204.	47.13
88.	16.54	205.	29.48
89.	13.75	206.	61.98
90.	36.25	207.	51.96
91.	128.01	208.	53.23
92.	97.51	209.	133.75
03.	23.75	210.	31.98
94.	54.44	211.	35.63
95.	102.40	212.	50.00
96.	122.20	213.	90.35
97.	28.75	214.	41.78
98.	44.25	215.	27.92
99.	146.06	216.	58.25
100.	22.61	217.	86.35
101.	9.38	218.	78.11
102.	119.96	219.	80.00
103.	28.75	220.	34.91
104.	183.70	221.	121.36
105.	36.68	222.	175.32
106.	168.96	223.	97.24
107.	58.23	224.	58.23
108.	168.03	225.	118.98
109.	74.80	226.	35.73
110.	37.50	227.	93.50
111.	58.75	228.	32.50
112.	22.61	229.	178.67
113.	65.00	230.	83.75
114.	80.70	231.	78.65
115.	51.25	232.	51.67
116.	36.85	233.	27.92

Відділ	запл.	Відділ	запл.
234.	67.24	312.	63.14
235.	55.46	313.	38.23
236.	18.71	314.	16.25
237.	103.30	315.	21.80
238.	29.25	316.	38.39
239.	112.93	317.	42.65
240.	22.43	318.	46.26
241.	15.21	319.	35.45
242.	36.36	320.	23.44
243.	19.80	321.	8.13
244.	33.13	322.	15.94
245.	109.88	323.	34.70
246.	54.41	324.	24.59
247.	62.17	325.	71.98
248.	97.50	326.	40.11
249.	66.10	327.	66.00
250.	166.03	328.	22.04
251.	45.78	329.	53.75
252.	43.44	330.	51.38
253.	58.23	331.	39.48
254.	28.45	332.	42.39
255.	43.75	333.	11.98
257.	33.39	334.	8.13
258.	28.44	335.	27.50
259.	64.08	336.	31.18
260.	86.44	337.	28.48
261.	53.10	338.	75.43
262.	13.96	339.	50.92
263.	20.54	340.	23.86
264.	43.75	341.	45.59
265.	81.25	342.	35.12
266.	47.50	343.	28.64
267.	35.39	344.	28.44
268.	56.25	345.	45.00
270.	48.15	346.	11.25
271.	38.23	347.	35.27
272.	38.23	348.	25.48
273.	53.25	349.	22.85
274.	43.15	350.	36.89
275.	120.99	351.	16.78
276.	103.10	352.	9.00
277.	41.29	353.	41.42
278.	87.40	354.	20.95
279.	36.25	355.	33.05
280.	23.75	356.	30.48
281.	32.50	357.	27.35
282.	32.15	358.	15.42
283.	39.07	359.	39.90
284.	15.73	360.	38.25
285.	15.73	361.	30.42
286.	18.13	362.	15.73
287.	21.25	363.	30.12
288.	45.25	364.	20.85
289.	46.67	365.	55.01
290.	24.38	366.	81.95
291.	19.07	367.	31.84
292.	79.15	368.	35.01
293.	68.96	369.	45.21
294.	38.65	370.	17.51
295.	33.96	371.	25.29
296.	56.68	372.	28.24
297.	29.45	373.	38.73
298.	42.50	374.	20.11
299.	59.00	375.	23.34
300.	113.79	376.	32.13
301.	73.66	377.	38.04
302.	32.30	378.	24.48
303.	30.00	379.	49.08
304.	58.75	380.	23.25
305.	25.21	381.	21.15
306.	24.07	382.	14.80
307.	18.13	383.	18.50
308.	22.71	384.	23.70
309.	35.95	385.	15.63
310.	81.25	386.	25.25
311.	24.29	387.	53.00

А. Шаршонь	115.28
„Свобода" на капітал і %	123.13
Ст. Калакука. часть проценту	35.00
Прихід за міс. цьвітень б. р. є	24.075.74

РОЗХІД.

Посмертне по бл. п.:

Стефан Ґіра, Перт Амбой, Н. Дж.	200.00
Андрей Москаль, Трентон, Н. Дж.	300.00
Іван Єзуско, Шамокін, Па.	1.000.00
Дм. Жеґестовський, Олифант, Па.	500.00
Михайло Алло, Дунло, Па.	450.00
Яков Гербут, Майнерсвіл, Па.	1.000.00
Никола Рибчак, Олифант, Па.	300.00
Йосиф Демкович, Скрентон, Па.	1.000.00
Іван Семет, Оксфорд Форнес, Н. Дж.	1.000.00
Марія Елїзор, Тейлор, Па.	550.00
Антін Штандара, Шікаґо, Ілл.	500.00
Стеф. Лазука, Клівленд, О.	500.00
Андрей Овсак, Травґер, Па.	785.68
Вас. Днїстрян, Ембрідж, Па.	325.00
Іван Ханас, Карнеґі, Па.	500.00
Яков Мазурик, Елїзабет, Н. Дж.	500.00
Прокоп Максимів, Гудсон, Н. Й.	1.000.00
Ол. Шамрило, Гартфорд, Конн.	200.00

Запомога по бл. п.:

Вероніка Гринько, Філядельфія, Па.	400.00
Марія Захарків, Ґарітан, Н. Дж.	400.00
Анна Копистянська, Шамокін, Па.	400.00
Марія Демура, Пасайк, Н. Дж.	200.00
Марія Стефанович, Ембрідж, Па.	400.00
Анна Млей, Літсдейл, Па.	400.00
Ева Качмар, Шефілд, Па.	400.00
Антін Штандара, Шікаґо, Ілл.	200.00
Олена Іванцік, Пітсбурґ, Па.	400.00
Ева Копур, Нюарк, Н. Дж.	200.00

Запомога для:

Емілїян Михаляк, Когус, Н. Й.	50.00
Параска Павелко, Ст. Клер, Па.	50.00
Іван Фрич, Скрентон, Па.	50.00
Мих. Лазорик, Шамокін, Па.	200.00
Семен Гербут, Лансфорд, Па.	100.00
Мих. Криванич, Експорт, Па.	100.00
Стефан Нагребецький, Ню Александрія, Па.	100.00
Василь Кміцінський, Дітройт, Міш.	100.00
Іван Пиш, Реймі, Па.	100.00
Василь Цебрик, Порт Бовклей, Па.	100.00
Петро Нізінкевич, Скрентон, Па.	100.00

Сирітська часть по:

Йосиф Дзяба, Лансфорд, Па.	490.50
Август Цвайк, Форнес, Н. Дж.	224.00
Марія Дзіяк, Джесуп, Па.	666.64
Позичка на перший морґеч на реальність	1.900.00
„Свобода" за орґан Р. Н. С.	2005.00
„Свобода" за друки	663.00
Платня Голов. Уряду	270.00
За анґлїйський тайпрайтер	80.00
Асекурація дому	313.52
Нагорода орґанїзатора	45.10
Адміністрація Р. Н. С.	209.67
Розхід за міс. цьвітень є	21.928.11

ЗІСТАВЛЕНЄ.

Прихід за місяць цьвітень	24.075.74
Готівка з кінц. марта остала	126.516.04
Весь прихід разом є	150.591.78
Розхід за місяць цьвітень є	21.928.11
Готівка з кінц. цьвітня остає	128.663.67
На позичках	30.550.00
Реальність	19.500.00
Друкарня	30.000.00
Рент від реальности	5.158.78
Весь маєток Р. Н. Союза з кінцем цьвітня виносить	213.872.45

З того:

Фонд сирітський	55.517.86
„ резервовий	122.468.63
„ бідних	10.965.67
„ шкільний	10.037.45
„ розпорядимий	14.882.84
Разом	213.872.45

МАЄТКОВИЙ БІЛЯНС Р. Н. СОЮЗА З ДНЕМ 30. ЦЬВІТНЯ, 1914 р.

Стан чинний.

Готівка в банках	$133.822.45
На позичках	30.550.00
Реальність	19.500.00
„Свобода"-друкарня	30.000.00
	$213.872.45

Стан довжний.

Власні фонди.

Резервовий	$122.468.63	
Розпорядимий	14.882.84	
Убогих	10.965.67	
Шкільний	10.037.45	$158.354.59

Чужі фонди.

Сирітський	$55.517.86
	$213.872.45

КАСОВЕ СПРАВОЗДАНЄ Р. М. СОЮЗА
за місяць цьвітень 1914 р.

Відділ	запл.	Відділ	запл.
1.	18.25	37.	5.65
2.	5.00	38.	5.65
3.	6.98	39.	9.45
4.	3.48	40.	9.75
5.	5.87	41.	4.00
6.	25.92	42.	4.10
7.	3.50	43.	90
8.	17.15	44.	8.00
9.	4.50	45.	7.05
10.	1.75	46.	1.65
11.	1.75	48.	25
12.	7.90	49.	7.00
13.	5.55	50.	12.85
14.	68	51.	1.80
15.	1.50	52.	4.70
16.	4.50	53.	50
18.	19.25	55.	3.40
19.	1.67	57.	25.90
20.	2.25	58.	9.05
22.	21.60	59.	6.00
23.	17.45	60.	8.33
24.	8.85	61.	11.60
26.	24.55	62.	1.00
27.	4.10	63.	3.85
28.	6.65	64.	6.85
29.	5.25	66.	8.20
30.	20.45	67.	15.15
31.	5.50	68.	1.60
32.	6.80	69.	2.75
33.	9.00	70.	4.50
34.	2.25	71.	4.25
35.	3.45	72.	1.50
36.	5.65	73.	25

Відділ	запл.	Відділ	запл.
74.	1.50	131.	2.70
75.	9.00	132.	4.10
76.	21.40	133.	2.05
77.	3.15	134.	2.00
78.	10.80	136.	3.00
81.	5.00	138.	3.85
82.	2.30	139.	1.65
83.	9.00	140.	8.78
84.	6.15	141.	1.80
85.	3.90	142.	75
86.	3.18	144.	1.00
87.	3.50	145.	4.50
88.	4.00	146.	1.25
89.	2.70	147.	2.25
90.	8.60	148.	4.05
91.	7.65	150.	2.75
92.	18.25	151.	2.70
93.	1.50	152.	4.30
94.	13.20	153.	3.45
96.	6.98	154.	3.50
97.	4.00	156.	3.85
98.	2.50	157.	5.25
99.	3.60	158.	2.25
100.	1.15	159.	3.80
101.	8.43	160.	5.85
102.	1.40	161.	3.45
103.	4.90	162.	5.63
104.	12.00	163.	2.95
106.	1.50	164.	6.00
107.	2.70	165.	3.40
108.	4.30	166.	8.85
109.	3.25	167.	5.25
110.	4.60	168.	6.75
111.	4.73	169.	75
112.	12.45	170.	5.40
113.	8.78	171.	7.20
114.	2.50	172.	2.55
115.	3.85	173.	4.35
116.	2.85	174.	7.45
117.	96	175.	2.03
118.	5.90	176.	3.25
119.	75	177.	2.50
121.	3.50	178.	2.55
122.	90	179.	3.60
123.	9.23	180.	3.95
124.	1.40	181.	2.05
125.	4.10	182.	2.75
126.	4.10	184.	4.90
127.	6.00	185.	6.00
129.	3.60	186.	5.15
130.	2.30		

Д. Капітула, гол. предс.
С. Ядловський, гол. ф. секр.
А. Шаршонь, гол. касієр.

Прихід за місяць цьвітень	941.11

РОЗХІД.

Посмертне по бл. п.:

Вероніка Ґріх, Гейзелтон, Па.	100.00
Платня Голов. Уряду	20.00
Нагорода орґанїзатора за квартал	24.60
Розхід за місяць цьвітень є	144.60

ЗІСТАВЛЕНЄ.

Прихід за місяць цьвітень є	941.11
Готівка з кінц. марта була	25.813.97
Весь прихід разом є	26.755.08
Розхід за міс. цьвітень є	144.60
Готівка з кінц. цьвітня остає	26.610.48

Д. Капітула, гол. предс.
С. Ядловський, гол. ф. секр.
А. Шаршонь, гол. касієр.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ГРАЮТЬ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

ПЕРША РУСЬКА КОСТЮМЕРІЯ В АМЕРИЦІ.

Посідає великий склад першорядних народних русько-українських і иншого рода добірних костюмів як також потрібні прибори до характеризованя осіб, як: перуки, волося, бороди, вуси, шмінки і т. п. Річи ті випозичаємо по дуже низьких цінах. В нюйорських околицях убираємо і характеризуємо аматорів відповідно до роль граючих на сцені. — Добірні костюми і відповідна характеризація надають особлившу красу кождій штуці на аматорській сцені. — При замовленях треба присилати спис осіб і потрібних річий. Замовленя просить ся присилати що найменше 8 днів перед представленєм на адресу:

Mrs. EMILIA UHORCHAK, 32—
66 SUSSEX ST., JERSEY CITY, N. J

Новість для хорів!

ЗАВІЩАНЄ Т. ШЕВЧЕНКА на мішаний хор, музика О. Тина 20 цнт.
ЗАПОВІТ Т. ШЕВЧЕНКА на мужеський хор, музика К. Стеценка 30 цнт.
ДВА ГИМНИ присьвячені Американським Українцям: „За Тебе Україно", слова В. Щурата; „Для України живем", слова о. Грицая; музика С. Людкевича 80 цнт.
ВСТАВАЙ УКРАЇНО! Пісня на мішаний хор в супроводі орхестри або фортепяна, повна партитура $2.00

20—21 Замовляйте у
RUTHENIAN BOOK STORE,
701 W. Lackawanna Ave., SCRANTON, PA.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ, ЗЕМЛЯКИ, ЗА СТАРИЙ КРАЙ! ЗБИРАЙТЕ ДАТКИ НА „РІДНУ ШКОЛУ" І ИНШІ НАРОДНІ ПОТРЕБИ!

ЮЛІЯН ПАВЧАК
209 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
РУСЬКИЙ ХАРАКТЕРИЗАТОР, ВИПОЗИЧАЄ ВСЯКОГО РОДА УКРАЇНСЬКІ КОСТЮМИ І ХАРАКТЕРИЗУЄ ПО НИЗЬКИХ ЦІНАХ. ЗАМОВЛЕНЯ ПРИНИМАЄ НАЙМЕНШЕ 14 ДНІВ ПЕРЕД ПРЕДСТАВЛЕНЄМ.

РУСЬКИЙ МУЗИКАНТ
достарчає музики на балї, весїля, концерти і т. п. 17—26
DMYTRO MELNYK,
338 E. 9th St., Room 14 New York, N. Y.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ПО АНҐЛІЙСЬКИ,
книжка обнимає 80 сторін великого формату, прикрашена картами Европи з Україною, українськими краєвидами, фотоґрафіями українських типів, гетьманів, Шевченка і Франка. Містить в собі слідуючі розвідки: I. Яке місце занимають Українці між Славянами; II. Українська нація; III. Перегляд української історії; IV. Українська література; V. Австрійські Українці; VI. Уніятська і православна церква; VII. Російська пропаганда в Галичині; VIII. конклюзія.
Книжка ся дуже потрібна для тих, що раді-б розказати Американцям про наш нарід, а не знаючи добре анґлійської мови; дуже пожиточна вона також для нашої молодїжи. Ціна $1.00.
Ruthenian Book Store,
701 W. Lackawanna Ave., SCRANTON, PA.

ФАРМИ! Маю 1000 фарм до продажи під управу, на легкі сплати від 1 акра аж до 2000 акрів, з худобою і з збіжем в стейті
Colorado, Wyoming Montana, Nebraska.
Також гомстеди до продажи і за дармо. Пишіть яку велику фарму хочете. 17-29
GEO. SENIUTOWICZ,
1521 Glenarm Place, Denver, Colo.

ЖІНКИ І ДІВЧАТА! ЖІНКИ І ДІВЧАТА!
ШКОЛА ДАМСЬКОГО КРАВЕЦТВА.
УЧУ КРОЇТИ ФОРМИ. ДАЮ СПЕЦІЯЛЬНІ ЛЕКЦІЇ ШИТЯ, ТАКОЖ ПРИЙМАЮ ВСЯКУ РОБОТУ ВХОДЯЧУ В ОБСЯГ КРАВЕЦТВА. ЛЕКЦІЇ В ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ. — ЗА ВИУЧЕНЄ РУЧУ.
КЛЯВДІЯ ГАЄВІЧ 20—24
1646 W. Chicago Ave. (третий поверх) Chicago, Ill.

JOSEPH GALVANEK
старокраєвий позолотник
307 E. 76 Str., New York, N. Y.
Принимає всякі роботи позолотарські до церквий, на іконостаси, престоли, кивоти і т. и.
Робота гарна а ціна приступна. 13—25

Руська кольонія у Віппани, Н. Дж.
Хто хоче купити фарму або лоти, нехай приїде сейчас! Небавком ціна подвоїть ся. Купуючий 2 лоти дістане роботу в фабриці — два доляри денної платні. 2 мінути ходу до фабрики а 5 мінут до стації. При головнім тракті, що веде до Нюарку. В місци є богато Русинів. Хто купить, не пожалує! Спитайте моїх костумерів, котрим кождий вложений доляр зріс в двоє і в троє: П. Алек. Фіра, Русин, ч. 40 Вашінґтон Ст., Йонкерс, Н. Й. купив недавно за $775 6¼ акра, нині дають йому вже $2.000. Іван Колман, Монро, Н. Дж., купив перед роком за $900, а тепер продав лише одну половину з того за $1.365. Добре роблять ті, що не відпродують фарм, бо їх ціна все йде в гору. Щоби хто не думав, що я хвалю ся, тому прошу розвідати ся близше у тих, що вже в мене купили. Продаю лише власні фарми — без ніяких довгів; купуючий одержить сейчас „дід". Хто поспішить ся, той купить фарму в ліпшім положеню. Приїзджайте сейчас!
H. M. FANOK,
20-21 Whippany, N. J.

140 МОЛОДИХ РОБУЧИХ КОНИЙ 140
МУСИТЬ ПРОДАТИ СЯ ПРОТЯГОМ 30 ДНІВ.
Огляньте їх, заки купите деинде.
ПРОДАЄ PENNSYLVANIA EXPRESS COMPANY, 351—353 East 34th ST., NEW YORK, N. Y. 18—21
Коні суть в добрім стані, від 900 до 1600 фунтів ваги. Їх закуплено в послідних двох роках як необїзджені і уживано їх в місті. Між ними суть дібрані пари відповідні до всяких робіт, а також такі, що ненадають ся до їзди по бруку. Ціни: поодинокі коні від $45.00 до $200.00. Пари $115.00 до $400.00. Проба дозволена на 30 днів і в тім часі можна їх звернути, сли вони окажуть ся не такими, як їх представлено. Коні висилаєсь на 400 миль від Ню Йорку враз з кецами, уздечками і ґуртами.
Відстава до місця призначеня.
Місце продажи: East 34th St., один бльок від Лонґ Айленд фери.
Писати або голоситись устно належить до суперінтендента.
B107
Телефон 7481 Murray Hill, New York

КУПУЙТЕ
КВАДРАТОВІ МЕТРИ НА УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОД У ЛЬВОВІ.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Головний Уряд „Р. Н. Союза".

Предсїдатель:
Дмитро Капітула,
Box 565, McAdoo, Pa.

Місто-предсїдателька:
Марія Білик,
1710 W. 44th St., Chicago, Ill.

Місто-предсїдатель:
Василь Суван,
Whiting, Ind.

Секретар рекордовий:
Михайло Угорчак,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Касієр:
Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin Sts., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:
о. В. Балог,
550 John St., Whiting, Ind.
Стефан Милинович,
193 Grand St., Jersey City, N. J.
Йосиф Ялечко,
Box 156, Ramey, Pa.

Радні:
Іван Глова,
521 N. Shamokin St., Shamokin, Pa.
Николай Ваверчак,
720 Charles St., Perth Amboy, N. J.
Володимир Каськів,
56 Sussex Str., Jersey City, N. J.
Петро Мотало,
1436 W. Erie St., Chicago, Ill.
о. Мирон Данилович,
11 Chmelnicky St., Ansonia, Conn.
Андрій Гальчак,
237 Churchill St., McKees Rocks, Pa.

Редактор „Свободи":
Осип Стеткевич,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Завідатель „Свободи":
Андрій Савка,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Головна Канцелярія „Р. Н. Союза" находить ся під числом 83 Grand St., (у власнім домі) Jersey City, N. J.

Просьвітна Комісія.

Др. В. Сіменович, предсїдатель,
4105 N. Avers Ave. Chicago, Ill.
А. Горбаль, касієр,
135 Main St., Derby, Conn.
Е. Струтинська, секр.,
714 Bickerdike St., Chicago, Ill.
о. В. Балог,
550 John St., Whiting, Ind.
Д. Андрейко,
147 Broad St., New Britain, Conn.
Др. І. Копистянський,
W. Pine St., Shamokin, Pa.
Ю. Павчак,
68 N. 8 St., Brooklyn, N. Y.

РОЗМЕТ Р. Н. СОЮЗА ЗА МІСЯЦЬ МАЙ 1914 р.

Член на цїле посмертне платить $1.00 а на половину посмертного 61 цнт.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

ПАРКЕРСБУРҐ, ПА. Бр. сьв. Володимира, від. 358, подає до відома всім своїм членам, що в місяцю червни відбуде ся піврічний мітінґ, на котрий кождий член мусить явити ся. Неявивший ся член заплатить 50 ц. кари, а урядник $1.00. В тім місяцю будемо приймати нових членів без вступного до нашого відділу, а до Р. Н. Союза після статута. — І. Чайковський, предс.; Г. Задорожний, секр.

ЧІСГОЛМ, МІНН. Бр. сьв. О. Николая, від. 37, повідомляє всіх своїх членів, що дня 24 мая с. р. відбудеть ся піврічний мітінґ, на якім кождий член має явити ся, бо є дуже важні справи до полагодженя. Член, який без важної причини не явить ся на мітінґу, буде караний після статута. Член, котрий винен до братської каси за заплачений через касу розмет, буде виключений з Братства і з Р. Н. Союза. — Ф. Смольницький, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. сьв. Ів. Хрестителя, від. 96, повідомляє всіх своїх як місцевих так і замісцевих членів, щоби явили ся на слідуючім мітінґу, який відбудеть ся дня 24 мая. На мітінґу будуть полагоджені дуже важні справи. Кождий член є обовязаний явити ся на мітінґу під карою 50 ц., а урядник $1.00. — В. Стожарський, предс.; Г. Ревт, секр.

ІСТ ЮНҐСТАВН, О. Тов. „Сокіл", від. 218, подає до відомости всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що дня 10. мая с. р. відбув ся у нас річний мітінґ, на котрім вибрано слідуючий уряд: С. Шубеляк, предс.; Н. Курецький, заст. предс.; М. Єдинак, кас.; І. Коваль, заст. кас.; Й. Залановський, секр.; М. Бурий, заст. секр.; Ф. Косопуд і В. Омелян, доз. хорих; Й. Сокіл і Н. Лунів, контрольори; Е. Омелян, капітан; Н. Бурчицький, післанець; А. Процик, дверник. Мітінґи відбувають ся у дотеперішній галї кождої другої недїлї по першім, точно о годині 5-ій пополудни. — Уряд.

ЛІТСДЕЙЛ, ПА. Бр. сьв. Петра і Павла, від. 110, повідомляє всіх своїх членів, що дня 14-го червня (юнія) відбудеть ся о год. 2-ій попол. піврічний мітінґ в домі Петра Смольницького. Неявивший ся член заплатить кару 50 ц., урядник $1.00. На мітінґу відбудеть ся вибір нового уряду і полагодить ся инші важні справи. — М. Мицак, предс.; А. Роман, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Бр. сьв. Ап. Петра і Павла, від. 39, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеть ся дня 14-го червня точно о год. 2-ій пополудни в домі ч. 1021 Вест Феєтте стр., в гали Теодора Петруняка. На тім мітінґу будеть ся приймати нових членів до Братства без вступного, а до Р. Н. Союза після статута. Котрий член не явить ся на мітінґу, заплатить кару в сумі 50 ц., а урядники $1.00. — В. Майкович, предс.; В. Москаль, кас.; В. Красневич, секр.

БЕРВІК, ПА. Тов. „Запорожська Січ", від. 340, повідомляє, що дня 10-го мая с. р. вибрано слідуючий новий уряд: І. Мацюк, предс.; Т. Бекесевич, секр.; П. Ґелетій і Н. Контилик, контрольна ком.; Н. Матійцьо, доз. хорих; В. Бережанський, дверник. Отсим повідомляє ся, що мітінґи будуть відбувати ся кождої другої недїлї по першім, о год. 1.30 попол. в галї під церквою сьв. Кирила і Методія. — Уряд.

ВЕСТ НЮТОН, ПА. Бр. сьв. О. Николая, від. 255, повідомляє позамісцевих членів, що річний мітінґ відбув ся дня 10. мая с. р. в гали п. Леська Булія. На мітінґу вибралось нового секретаря Гриця Маланяка і заст. контрольора Івана Ковальчука. — Н. Павучак, предс.; Л. Булій, кас.; Гриць Маланяк, секр.

ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛЇ І Т. П. ЗАБАВИ.

ФОРД СІТИ, ПА.

Заходом Аматорського Кружка відбудеть ся представлене

„В НЕВОЛЇ ТЕМНОТИ"

Комедія з житя руського американського народа у 3-ох актах

ДНЯ 24-го МАЯ 1914

в год. 7.30 вечер. в галї Тов. „Січ".

ОСОБИ:

Іван — Николай Мазур
Одарка — Анна Бек
Михайло — Онуфрій Мищишин
Оля — Анна Бобак
Катерина — Марія Онуфрий
Френька — Іван Чалий
Проць — Антоній Превозьний
Доця — Анна Чалий
Петро — Лесь Колодійчик
Роман — Стефан Роман
Олекса — Гавриїл Баль
Фула — Володимир Вархоляк

Деклямації: Анна Вайна і Анна Барно.
Режісер і управитель хору: І. Швед.
Дохід на гр.-кат. церков.

Вступ для мущин 35 ц., для жінок 15 ц.

Запрашає місцевих і позамісцевих Русинів
(21) **КОМІТЕТ.**

ПОЗІР!
ЙОНКЕРСЬКІ І ДООКОЛИЧНІ УКРАЇНЦЇ!

Заходом злучених йонкерських українських Товариств і Братств відбуде ся в Йонкерс, Н. Й.

ДНЯ 7-го ЧЕРВНЯ 1914 р.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

В ПАМЯТЬ 100-ЛІТНИХ РОКОВИН УРОДИН

Тараса Шевченка

ПРОГРАМА:

ЧАСТЬ І.

1. Вступне слово.
2. Молитва „Боже великий єдиний", Лисенко ..... хор шкільних дїтий
3. Деклямація „Колись нашу рідну хату", школярка ..... А. Фецко
4. „Думи мої", Шевченко-Вербицький — хор мішаний в супр. орхестри ..... хор „Бояна"
5. Деклямація „Гамалїя" ..... В. Різничок
6. Відчит про Т. Шевченка ..... А. Яцевич
7. „Зацвила в долинї", дует ..... М. Корін і В. Лозинський
8. Кантата: „Радуй ся ниво неполитая", хори і соля в супроводї орхестри ..... хор „Бояна"

ЧАСТЬ ІІ.

9. „Гимн — молитва" .... хор муж. „Бояна"
10. „Садок вишневий", деклямація Т. Шевченка, школяр ..... С. Хома
11. „Холодний яр" ..... А. Радванецька
12. „До працї", Колесса .. хор шкільних дїтий
13. „Чигирин", деклямація ..... Н. Турчин
14. Відчит.
15. „Вулиця", Колесса — хори і соля в супроводї орхестри ..... хор „Бояна"
16. „Ще не вмерла Україна" гимн український.

ОРХЕСТРА П. Г. СМОЛЕНСЬКОГО.

Діріґент хорів: п. П. Лозинський.

ПОЧАТОК О ГОД. 8-ій ВЕЧЕР.

ВСТУП: $1.00, 50 ц. і 25 ц.

ЗА КОМІТЕТ:

А. Пупчик, предс., В. Зихович, секретар, А. Трембач, касієр.

ПОЗІР! РОДИМЦЇ! ПОЗІР!

Руське Укр. Тов. Богдана Хмельницького, від. 22 Р. Н. Союза в Ґрінпойнт

устроює

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 23-го МАЯ С. Р.

в New Assembly Hall, під ч. 261-7 Driggs Ave., cor. Eckford St., Brooklyn, N. Y.

Початок о годині 7.30 вечером.

Вступ від особи 25 цнт.

На бали буде грати першорядна музика. На сей баль запрошуємо всіх місцевих і позамісцевих Русинів-Українців.

На бали буде принимати ся нових членів до Товариства без вступного.

За добру забаву ручить
(20-21) **КОМІТЕТ.**

ОГОЛОШЕНЄ.

ПОЗІР! ПОЗІР!

РУСИНИ-УКРАЇНЦЇ В МІЛВІЛ.

Отсим подаєть ся до загальної відомости всіх наших Родимців, які вже на стало поселили ся в першій руській кольонії в Мілвіл, Н. Дж., і тих, котрі мешкають в найблизшій околиці, що

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-го МАЯ

о год. 2-ій попол. відбудуть ся

ЗБОРИ „РУСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ГОРОЖАНСЬКОГО СТОВАРИШЕНЯ" В МІЛВІЛ

в домі п. Дупняка, Кармел Р.

Предметом нарад буде **справа будови власного „Народного Дому"** на ґрунті, подарованім Товариству Европ. Кольон. Компанією в Мілвіл.

Просимо отсим всіх членів нашого Товариства як також всіх Родимців, котрим лежить на серци добро і розвій нашого громадянського і народного житя в тій новій руській кольонії, щоби як найчисленнїйше прибули на збори і сею справою живо заінтересували ся.

При добрій волї і охотї загалу зможемо в короткім часї прийти в посїданє власного дому.

Прибувайте на збори всї як один!

Руське Нац. Горож. Стоваришенє в Мілвіл.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

ДО ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ В НЮ ЙОРКУ І В ОКОЛИЦЇ!

В пятницю, дня 22-го мая с. р., відбуде ся о год. 8-ій вечером в гали Головчака, (509 Іст 5-та улиця в Ню Йорку) **послїдний мітінґ** ювилейного комітету 100-лїтних роковин уродин Тараса Шевченка.

Упрашає ся отже всіх пп. комітетових і відпоручників місцевих і дооколичних укр. Товариств і Братств, котрі зголосили вже свою співучасть в сїм торжестві або єще хотять зголосити, щоби доконче на тім мітінґу явили ся та принесли зі собою гроші за спродані тікети на концерт і неспродані тікети, а також гроші за спродані памяткові бечі (відзнаки).

До сего часу зголосили свою співучасть в сїм великім торжестві і зложили свої датки на покрите його коштів слїдуючі Товариства і Братства: „Українська Громада" $5.00; „Запорожська Січ" $15.00; „Просьвіта" $15.00; Тов. ім. Шевченка $15.00; „Подільська Січ" $10.00; Бр. сьв. Володимира $10.00; Тов. ім. Січинського $5.00; „Запорожська Січ" з Лонґ Айленд $5.00; Тов. ім. Котляревського $5.00; „Вільних Козаків міста Львова" $5.00; „Молода Україна" $5.00; Тов. ім. Шашкевича $5.00; „Єдність" $5.00; „Гайдамаки" $5.00; „Буковина" $5.00; „Укр. Хор" $5.00; „Укр. Воля" $5.00; „Гологори" $5.00; „Запороже за морем" $5.00; сьв. Андрея $5.00; „Зоря" $5.00; „Злучність Родимців" $5.00.

Не зголосили єще своєї співучасти до сеї пори слїдуючі місцеві укр. Товариства і Братства: „Поміч в чужинї", „Тисьмениця", „Нова Україна", „Мирність братня", „Днїстер" і Бр. сьв. Петра і Павла.

Ми певні однак, що і ті Товариства і Братства лише з якихось від них независимих причин сего до сеї пори не вчинили і що на сїм вже послїднім мітінґу являть ся їх відпоручники з вкладками. Програму самого торжества поміщаємо на иншім місци.

ЗА КОМІТЕТ:

Кнїгиницький, секр., Ханачівський, голова.
Чісник, кас.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

ПОШУКУЄТЬ СЯ СЬВЯЩЕНИКА.

Ми низше підписані маємо намір в Сутервіл, Па., побудувати грек.-кат. церкву. В місци і в близькій околиці як пр. в Вест Нютон, Смітдейл, Битдейл, Ловбер і пр. є нас около 500 греко-католиків. Лот на церкву (60x100) вже маємо. В нашій місцевости робота йде добре, тепер будують нову фабрику, в якій понад 700 робітників найде стале занятє.

Котрий сьвященик хотів би до нас прийти, нехай напише на низше подану адресу: Nicholas Filak, John Spisak, John Lojko c/o Miller Hotel, B. 7, Suterville, Pa.

ДЯКОУЧИТЕЛЬ з добрим теноровим голосом, уміє добре учити і провадити хор, уряджувати представленя і вести дїточу школу. На жаданє предложить сьвідоцтва. Ласкаві зголошеня просить ся адресувати до: Harry Michalizki, Box 14, Northampton, Pa. 21-22

ІСПИТОВАНИЙ ДЯКОУЧИТЕЛЬ, з добрим теноровим голосом, потрафить учити хоральний спів, провадити дїточу школу, уряджувати представленя. Посаду може обняти сейчас. Просить ся голосити на адресу: John Palij, Box 255, Minersville, Pa. 21-22

ДЯКОУЧИТЕЛЬ з добрим баритоновим голосом, розуміє добре провадити хор, школу, уряджувати представленя, має дуже добрі ноти. На жаданє може виказатись добрими сьвідоцтвами. Голоситись на адресу: Peter Dmytryk, 1120 Dolman St., St. Louis, Mo. 20-21

Пошукую **АНТОНА САВКУ**. Походить з села Журавенко, пов. Рогатин. Перед 5 роками перебував в Шікаґо, Ілл. Хтоби про него знав, то прошу ласкаво мене повідомити на адресу: Harasym Diaczyshyn, 502 Main St., Paterson, N. J. 20-21

Де є **СТЕФАН БІЛАНЬ**, родом зі села Бордуляки, повіт Броди. Перед роком перебував у Вінінеґу (в Канадї), а тепер має проживати в Шікаґо, Ілл. Хто знав би місце його побуту, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Paul Pilan, 180 Tilghman St., Allentown, Pa. 20-21

Пошукую свого мужа **ЛУЦЯ ПАРХУЦ**, котрий приїхав до Америки перед вісьмома роками. Походить з села Лучинець, пов. Рогатин, Галичина. Перебував в Рочестер, Н. Й., а потім виїхав до других місцевостий. Тепер донесено менї, що він перебував в Ню Йорку під іменем Джан Шмельскі, а адреса його була на банк під ч. 55 Евеню Б. На сю адресу я писала кілька листів, але відповідий не дістала, анї мої листи не вернулись. Хтоби о нім знав, або він сам, нехай зголосить ся на мою адресу. За поданє адреси $5.00 нагороди. Моя адреса: Ksenka Parchuc, 13 Hopeman Pl., Rochester, N. Y. 21-23

ПОШУКУЮ ТОВАРИШКИ ЖИТЯ, дївчини або вдови, від 23 до 30-лїтної. Зголошеня просить ся адресувати: J. Herron, P. O. Huntoon, Sask. Canada. 21

ПРАКТИЧНИЙ ПАСІЧНИК, Українець, може також сам робити дзєжони (улиї), пошукує занятя при пасіцї. Хто потребує доброго пасічника, нехай пише на адресу: Andrew Didunyk, 211 S. Geddes St., Syracuse, N. Y. 21

ҐРУНТ НА ПРОДАЖ в старім краю, в селї Пантна, повіт Горлицї. Ґрунт добрий, з лісом, в добрім положеню коло церкви. По близші поясненя прошу голоситись на адресу: Theo. Ilywa, 625 Clay Ave., Jeannette, Pa. 21

ПОТРІБНО АГЕНТІВ в кождім місті. Добрий дохід. За кожду продаж $5.00. Занятє стале або у вільнім часї. Пишіть до: A. P. Co., 316½ Cedar Ave., Scranton, Pa. 18-21

ФАРМА НА ПРОДАЖ. 125 акрів з будинками і з інвентарем, земля чорна, клімат знаменитий. Цїна $3.800. Готівки потреба $2.000, а решта на догідні сплати. Продає ся з причини незгоди в партнерці. По близші інформації прошу писати на адресу: Mike Skorp, Box 17, Martinsburg, N. Y. 21-24

ХТО ЇДЕ ДО КАЛІФОРНІЇ.

Родимцї! Хто з Вас їде до Каліфорнії відвідати сей чудовий край і сьвітову виставу, котра відбуде ся в Сан Франціско, Кал., в 1915-ім роцї, нехай зажадає від мене близших відомостий. Всякі інформації уділяю даром кождому, хто тілько залучить почтову марку на відповідь. Пишіть на адресу: J. Miller, 996 Market St., Room 320, San Francisco, Cal. 20

Як орґанїзувати нових членів?

Кождий член Р. Н. Союза, котрий хоче орґанїзувати нових членів і в той спосіб заслужити собі на памятковий дарунок та рівночасно стати ся дїяльним членом Р. Н. Союза має зголосити ся до місцевого секретаря Р. Н. Союза свого відділу і має взяти собі відповідне число чистих деклярацій. Коли вже буде мати в своїх руках деклярації, має піти по гавзах, або при роботї, забаві і т. п. і вписувати нових членів до Р. Н. Союза на деклярації. В тих місцевостях, де нема єще відділу Р. Н. Союза, треба старати ся заложити новий відділ до Р. Н. С. По інформації, як орґанїзувати новий відділ — пишіть до гол. предс. на адресу: **Mr. D. Kapitula, Box 565 McAdoo, Pa.**, або до гол. рекордового секретаря: **P. O. Box 76, Jersey City, N. J.**

На деклярації можна вписувати кождого здорового Русина або иншого Славянина без ріжниці віроісповіданя, мужчину чи женщину, котрі могуть стати членами Р. Н. Союза згідно з § 204 стат. Р. Н. Союза і котрі не перевисшають 45 лїт житя.

Член, котрий виписує деклярації новим кандидатам в члени Р. Н. Союза, має взяти від новоприступаючого кандидата чи кандидатки вступне після лїт, як приписує отсей параґраф Р. Н. Союза:

§ 207. Кождий кандидат, хотячий вступити в члени Р. Н. Союза, має заплатити відділови для Р. Н. Союза, і кожде товариство, котре вносить просьбу о принятє, має заплатити Р. Н. Союзови за кождого члена приступаючого на цїле посмертне (кляса А) при підписуваню деклярації або просьби о принятє, вступне після слїдуючої табелї:

За члена від 21 до 30 лїт	$0.50
За члена 31 лїт	0.75
За члена 32 лїт	1.00
За члена 33 лїт	1.25
За члена 34 лїт	1.50
За члена 35 лїт	1.75
За члена 36 лїт	2.00
За члена 37 лїт	2.25
За члена 38 лїт	2.50
За члена 39 лїт	2.75
За члена 40 лїт	3.00
За члена від 41 до 42 лїт	3.50
За члена від 43 до 45 лїт	5.00

Члени на половину посмертного (кляса Б) платять таке саме вступне як і члени на цїле посмертне.

Окрім вступного належить побрати від новоприступаючого члена єще отсї належитости (§ 208 Р. Н. С.): за грамоту 25 ц., за відзнаку 75 ц., за книжочку до вписуваня місячних вкладок 10 ц.; крім сего всякі инші належитости, яких вимагає місцевий відділ.

З новим кандидатом вреба піти до доктора, а доктор має оглянути нового кандидата і виповнити лїкарське сьвідоцтво, як приписують §§ 209 і 267 статута Р. Н. Союза. Член, котрий приєднає до Р. Н. С. нового кандидата, має підписати ся на лїкарськім сьвідоцтві за сьвідка і бути присутним у доктора.

Коли вже так деклярація буде цїлковито виповнена, член має віддати виповнені деклярації і зібрані гроші місцевому орґанїзаторови Р. Н. Союза (котрим є місцевий секретар Р. Н. С.) дотичного відділу.

Коли вже то все готове, місцевий орґанїзатор (секр.) віддає на слїдуючім мітінґу свого відділу деклярації враз із вступним і иншими вкладками від новозорґанїзованих кандидатів предсїдателеви відділу до евентуального принятя зголошених кандидатів. По одобреню і принятю нових членів, секретар відділу втягає кадидатів в книгу метрикальну а їх деклярації відсилає враз з розметом до гол. фінансового секретаря Р. Н. Союза. Імена тих членів, що занялись орґанїзованєм нових членів до Р. Н. Союза, місцевий секретар має виписати на відповіднім блянкетї, котрий буде висланий до кождого відділу Р. Н. Союза в Америцї Гол. Урядом. На тім блянкетї треба докладно виповнити імена членів і кілько котрий член зорґанїзував кандидатів. Так виповнений блянкет (друк) треба заслати по першім липни 1914 р. до Гол. Уряду Р. Н. Союза на адресу: **P. O. Box 76, Jersey City, N. J.** По отриманю сего блянкету Гол. Уряд Р. Н. Союза вишле кождому членови таку нагороду, на яку він собі заслужив.

На сїм місци просить ся місцевих секр. і орґанїзаторів Р. Н. С., щоби заняли ся сею справою і заохотили всїх членів до працї в місяцях: маю і червни 1914 р. Єсли котрому секретареви забракне деклярацій, нехай сейчас напише до гол. рекордового секретаря, а той, що буде треба, — вишле.

Тож до працї, П. Т. Члени Р. Н. Союза! Потрудїть ся трохи для добра рідної орґанїзації і руського народа в Америцї!

Желаємо Вам доброго успіху у Вашій щирій працї! Нехай не буде нї одного члена в Р. Н. Союзї, котрий не заслужив би собі на сю памятку, на сей ювилейний дарунок!

Д. Капітула, гол. предс.
С. Ядловський, гол. ф. секр.
М. Угорчак, гол. рек. секр.
А. Шаршонь, гол. касієр.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Не платіть готівкою! ФОНОҐРАФИ!

ЗА ПОЛОВИНУ ЦІНИ, на малі місячні сплати $1.00!

Вибирайте собі фоноґрафи і рекорди з наших цінників після уподобання!

Через 3 місяці пробуйте нашу машину, а коли вона Вас задоволить, платіть по $1.00 місячно! В противнім случаю звертаємо Вам гроші. Відвідайте нас в нашім складі, котрий є отворений щоденно, або пишіть по безплатні інформації до:

$1.00 місячно

ОМЕЛЯНА ПОРАЙКА 19—

INDEPENDENT PHONOGRAPH COMPANY

101 Essex Street, D341 New York, N. Y.

Проч з бритвами!

Наш порошок усуває сейчас волосє з тіла, бороди і де би не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 доляр, пробні дози за 50 центів. Шлюбіть 1 доляр через мовей ордерабо в реджістрованім листі або почтовими марками, а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як його уживати. 19—

Адреса:

Dr. BELLIN'S CO.,

55 DELANCY ST., NEW YORK.

Потребні агенти.

Дім Агроховскихъ Банковий

наслідникі Л. В. Швенк власитель

ОЩАДНІСТЬ се підстава богатства. Не сподіяйте ради до щастя, а розумне складане грошей в часопім, поважнім банку, який дає гарантію і виплачує процент від вложених грошей.

ВИСИЛАЄМО ГРОШІ в порукою, що адресати одержать їх протягом 10 дня. Телеґрафічною дорогою за 24 годин. Висилка грошей по найдешевшім курсі.

ШИФКАРТИ до і з Старого краю на всі найлїпші і найновійші корабельні лінії по компанійних цінах.

КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІЯЛЬНА виладжує всякі документи австрійські, російські і німецькі, які потверджує нотаріуш, тим що суть важні в краю.

Tel. 1323 Orchard.

Касиия зложена в касі рядовій в сумі 100.000.00 долярів

Увласнім гмаху: 292—294 Bedford Ave. pir Grand Str. Brooklyn, N.Y., і 111—115 East 7th Street, New York, N.Y.

NORTH GERMAN LLOYD

КОРАБЕЛЬ KAISER WILHELM DER GROSSE ВІДІЗДЖАЄ 26. МАЯ О ГОД. 1. В НОЧИ

впрост до Бремен

без ніяких пересідань і без перерв, які припізнювали би їзду через пересіданє пасажирів I-ої і II-ої кляси.

Одинокий експресовий корабель призначений виключно до перевозу пасажирів III-ої кляси і міжпокладу. Цілий корабель є до їх услуг з купелями і збірними галями; жіноча музика і галі до куреня, спацерові поклади і крісла.

„КОРОЛЬ КОРАБЛІВ"

їде лиш сім днів до Бремен. Памятайте назву „Кайзер Вільгельм Дер Гроссе". Погляньте на Вашу карту ще перед заплаченєм за ню агентови.

Голосіть ся до:

OELRICHS & COMPANY, Ґенеральний Агент,

5 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

або до котрогонебудь місцевого агента.

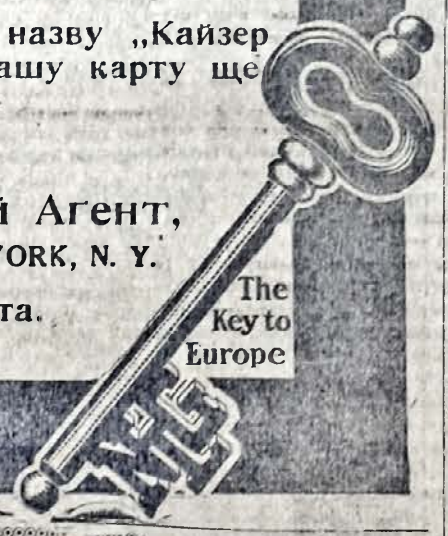

В ДРУКАРНІ „СВОБОДИ" можна дістати отсї книжки:

Ангельський хор, збірник народ.-церков. пісень під ноти ч. I. . .	25
Ангельський хор, часть II.	5
Америка	15
Бог Надежда Моя	1.00
Бог радость моя	$1.40
Хліб душі	60
Хліб Душі	1.80
Хліб Душі, латинськими буквами	2.00
Хліб душі, латинськими буквами	84
Молитвенник	1.80
Дорога	1.70

IВАН НЕМЕТ

б. заступник ц. і к. конзуля.

457 Washington St., New York, N. Y.

ШУКАЮЧІ ПРАЦІ!
ДОБРЕ ПЛАТНОЇ!
СТАЛОЇ!
НЕЗАЛЕЖНОЇ ВІД НІКОГО!

Вплатіть 200 долярів а решту заплатите до пять лїт!

10 АКРІВ ЗЕМЛІ ПРИНЕСЕ ВАМ ДВА РАЗИ БІЛЬШЕ ЗА 6 МІСЯЦІВ ПРАЦІ, ЯК ВИ ЗАРОБЛЯЄТЕ ТЕПЕР РІЧНО.

Не будьте упертими на вашу власну шкоду!

Уважайте! Всего 300 фарм на продаж, лежать при більшім місті, при добрих дорогах, зелїзницях, фабриках, до Філядельфії пів години їзди зелїзницею!

ПРИЙДІТЬ ОГЛЯНУТИ — ШО ТЕПЕР ЗАПЛАТИТЕ ЗА АКЕР, МОЖЕТЕ ЗА РІК, ЗА ДВА ВІДОБРАТИ ЗА ЛОТ!

Батьки! коли у Вас більша фамілія а робота непевна, неоплатна, послухайте мене — се як раз для Вас. Не страхайтесь, що у Вас нема гроший богато порадьтесь мене а „якось воно буде".

КОЖДОТ НЕДІЛІ ВИЇЗДИМО НА ОГЛЯДИНИ.

Звертайтесь по інформації особисто під адресу:

JOHN NEMETH,

395 Broadway, New York, N. Y.

Вечером заходіть до:

СТЕФАНА КОСТІВА,

71 Sussex Street, Jersey City, N. J.

Пишіть на адресу:

JOHN NEMETH,

457 Washington St., New York 19—22

В кождім випадку отримаєте докладні інформації.

Русини Пітсбурґа!

Чи Ви знаєте

що ґроші, то сила?

Старайте ся пізнати та пізнайте складати свої ощадности в стійкім банку на рогі вулиць

1— Carson і 14-ої.

Сей банк є одним з найстарших і найпевнійших банків, що відзначує забезпечує Ваші ощадности. У нас складають ся гроші правительські, братські, спірітські і инші фонди, котрих у нас ґроші, отримує на банкових стійкових контролю.

Продаємо КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ на найлїпші лінії, а ґроші до нас висилаємо по почтових ордерах.

German Savings & Deposit Bank

cor. 14th & Carson Sts.

South Side Pittsburgh, Pa.

И. Е. Рот, през. А. Н. Мисбур, кас.

Ол. Бучак, трид. банк.

21 РУБІНОВИХ КАМІНЬ $25 ЗОЛОТА ГОДИННА

Годинку, яку ви хотіли-бисте мати, пришлемо Вам без ніяких ґрошей, навіть без заплати. Шліть яку годинку хотіли-бисте мати: заможними чи з відкритими кєрунами і чи має вона бути чоловіча чи дамська, і ми пришлемо Вам її на 25 дні гарантованої цінової годинки. Платіть Вам по 5 доль. і рівнісь 25-долярової золотої годинки, заплатіть нам лише $5.00 а годинка Ваша. Пишіть днесь.

RANDOLPH WATCH CO., Dept. 17

0—22 CHICAGO, ILL.

РОДИМЦІ! ВСТУПАЙТЕ РОМАДНО В ЧЛЕНИ Р. І. СОЮЗА.

Dr. WARD

СПЕЦІЯЛІСТ

МУЖЕСЬКИХ НЕДУҐ

Моя кількадесятлїтня практика є до Вашої розпорядимости. Лічу найновійшими методами всякі секретні недуги, сифіліс, затроєне крови, утрату женітности, пропуклину, розширене жили, безсоннє, обезсиленє, ревматизм, геморойди, як також недуги мічура і вирон. Ціни умірковані.

Коли инші лікарі не помогли Вам, прийдіть до мене на пораду. Зволїкання є небезпечне. Пораду даю даром. Прийміть відвідати мій анатомічний музей і пізнати чоловіка докладно і в короткім інтересе і почасі. Вступ вільний. 0—3

Dr. Ward

417 Sixth Ave., New York

Bet. 25th and 26th Sts.

Години уряду: від 9 рано до 8 веч., в неділю від 10 рано до 2 попол.

НІКОМУ НЕ ДАЙТЕ СЯ ОБАЛАМУТИТИ!

ДОВҐА ПРОБА НАШИХ ФОНОҐРАФІВ ЦІЛКОМ ЗА ДАРМО!

40 руссько-українських співанок даром і прекрасний альбум на рекорди і 12 фотоґрафій славних співаків сьвітових.

Поменшене виданє таногож катальоґу, посилаємо для кождого почтою цілком даром або даємо кождому, хто нас в нашім складі відвідає, котрий є отворений щоденно до 10-ої течером, а також в неділі і сьвята.

$1.00 місячно!

ІВАН РУДЕНСЬКИЙ 19—

INTERNATIONAL PHONOGRAPH CO.

196 E. HOUSTON STREET, D 49 NEW YORK, N. Y.

Адвокат і нотар ЙОСИФ ҐЕЛЛЄР

обороиця в справах карних і правний порадник, переніс свою канцелярію адвокатську до каменицї під ч. 329 1ст 10-та улиця.

ГОДИНИ УРЯДОВІ ВІД 8—8

Для убогих порада праївна, дном між 6—8 вечером. 19-22

ЙОСИФ ҐЕЛЛЄР, адвокат і нотар

329 E. 10th St., New York, N. Y.

Телефон: Orchard 1973

Читайте руські книжки і газети бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила.

КУПУЙТЕ ФАРМИ НА ПЕРШІЙ РУСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ!

Найлїпша нагода для тих наших Земляків, що задумують стати власними панами на своїм власнім господарстві. 300 руських родин закупило вже фарми на першій руській кольонії в Мілвіл.

Участь ся добра нагода з незначним вкладом і капіталом доробити ся в короткім часї красного маєтку. Наші фарми положені недалеко великого міста Мілвіл, звісного з великого числа ріжнородних фабрик. А чейже кождий розумний чоловік се правдиво оцінить, що значить мати фарму й вести господарство недалеко великого міста і фабрик. Хосен з того є для фармера подвійний. Перше: легкий і добрий збут ріжних продуктів, які приносить фарма; друге: маючи вільний час при господарстві легко найти добрий заробок у фабриках.

ЦІНА ФАРМИ НЕЗВИЧАЙНО НИЗЬКА! СПЛАТИ ДУЖЕ ДОГІДНІ!

Пять-акрова фарма коштує всего $400.00. Щоби дати нагоду нашим Землякам легко набути фарму на власність, продаємо їх на найдогідніїйші сплати: **Задаток в готівці всего $200.00, а решту розкладаємо на місячні рати по $1.00 від одного акра.** Хто хоче то може купити фарми, які числить більше ніж 5 акрів. **Для людий, що мають більшу готівку, маємо на продаж богато фарм вже готових враз з будинками, господарськими знарядами і інвентарем — в ріжних цінах і в ріжних розмірах.**

Хто скорше поспішить ся з купном земли, сей дістане землю в лїпшім положенію і ближше міста. **Хто має намір купити фарму з доброю землею і в догідній околиці, нехай не тратить богато часу на писанє листів, але нехай віджалує кілька долярів на дорогу і на місци огляне землю і фарми.** Не жалуйте часу і труду! Ми є певні, що оглянувши власними очима, не жалуєте не закупивши фарми. Найдогідніїйші дні в тижни є субота, неділя і понеділок. Перед приїздом напишіть на адресу **п. Василя Матолича, менаджера кольонізаційної компанії, 236 W. Main St., Millville, N. J.** лист з повідомленєм про день приїзду. На станції буде Вас очікувати наш заступник, який подасть Вам всї потрібні інформації. Уважайте при тім добре, щоби не попасти в руки ріжних несовісних агентів, яких чимало крутить ся в тій місцевости, шукаючи за наживою для себе. — Для вигоди наших Земляків уряджа компанія офіси в Філядельфії і в Мілвіл:

Адреса офісу в Філядельфії:

THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,

DREXEL BUILDING, 5th and Chestnut Sts., PHILADELPHIA, PA.

Адреса офісу в Мілвіл:

THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,

MILLVILLE TRUST BUILDING. 19-20 High Street, Millville, N. J.

B108

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ІВАН НЕМЕТ

б. заступник ц. і к. КОНЗУЛЯ

457 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

395 BROADWAY NEW YORK — 1597 SECOND AVE., NEW YORK — 150 SECOND ST., PASSAIC, N. J.

ОДЕРБЕРГ-ШЛЕСК-АВСТРИЯ. 17—

„Висилаючи гроші до краю почтово чи телеґрафічно, викуповуючи шифкарти чи переводячи справи нотаріяльні, памятайте на адресу чоловіка який стоїть від трийцять літ на сторожи ваших інтересів і обслугує кождого чесно, скоро і добре".

JONH NEMETH, 457 Washington St., New York.

R. J. Glick Аґент асекураційний від огня.

Офіс находить ся 1—

в WILLIAM McCONNEL BUILDING SHAMOKIN, PA.

В Америці не повинно бути ані одного Русина-Українця, який не належав би до Р. Н. Союза, одинокої нашої орґанізації на чужині.

ДАРОМ. Знаменита бритва і револьвер на 7 вистрілів.

ГРОШИЙ НЕ ПРИСИЛАЙТЕ. Щоби познакомити покупців з нашими новими зел зничими годинками, ми пішлемо сю гарно ґравіровану жіночу або мужеську золоту годинку з подвійними ковертами з добрим осередком і камінями за $5.85 з додатком револьвера і бритви. Гарантія на 20 літ. Сама годинка вартости $15.00 а револьвер і бритва $8.00. Спеціяльна оферта. Зашліть нам се оголошене і подайте свою адресу а ми пішлемо Вам все до огляненя і на пробу. Коли се вдоволить Вас, заплатіть аґентови $5.85 і кошта пересилки. Памятайте — револьвер і бритва даром. 19-22

FISHLEIGH & CO., 1151 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

$15 Шифкарта до краю! $15

БРАТЯ! Родимці! Майте розум! Не платіть аґентам високих цін за шифкарту! Шануйте гроші! Перед купленем шифкарти напишіть до нас! Наша ціна є:

$15 ШИФКАРТА ДО КРАЮ $15

Шифи експресові, знамениті, їзда скора і вигідна. Спробуйте раз нас! Осібні каюти, купелі, домовий харч! Вирабляємо вільний переїзд границі! Чекаємо кождого на стації, провадимо на шифу, даємо нічліг — все ДАРОМ! СПІШІТЬ НАПИШІТЬ ЛИСТ! Кождий дістане на дорогу дарунок!

$28 дол. ШИФКАРТА З КРАЮ ДО АМЕРИКИ $28 дол.

Пишіть на адресу:

AMERICA EUROPE CO., 109 Greenwich St., New York.

Число телефону 4548 Rector.

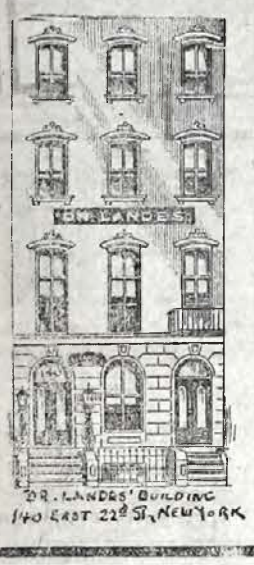

ХОРІ ЛЮДИ!

Чи стратили Ви терпінє, яке мали з причини Вашої недуги?

День за днем, тиждень за тижнем, місяць за місяцем, рік за роком, занимаюсь лїченєм хорих людий. Представте собі, кілько хорих я уже вилічив, а кілько хорим украсив житє. Коли Вам житє надоїло через пробованє так званих лїків і відчуваєте, що з Вами все гірше, в такім разї сейчас зверніть ся до старого опитного спеціялїста, яким є

Dr. LEONARD LANDES

140 E. 22nd St., New York, N. Y.

Він дасть Вам даром пораду, що Вам робити, щоби спасти житє і обяснить Вам недугу. Лічу уже 20 літ з найлїпшим результатом всї недуги, як: безсиле, затроєнє крови, гемороїди, біль жолудка, серця, легких, печінки, почок і т. п. Для недуг полових і нервових маю більші знані електричні апарати і Х-лучі, за помочию котрих переглядаємо Ваші внутрішні орґани. Не кождий доктор має ті апарати, длятого, що суть дорогі. Хемічне розслїджуванє мочи. Не відкладайте до завтра, а сейчас приходіть до звісного лїкаря: 19—

Dr. L. Landes,

140 East 22nd St., New York, N. Y., bet w 3rd & Lexington Ave.

Приймаєть ся хорих в годинах: від 10-ої рано до 8-ої вечер, а в неділї від 10-ої рано до 4-ої попол. — Поради даром.

ОДИНОКА ПРЯМА ЛІНІЯ МІЖ Росією а Америкою — Росією а Канадою

Точна 10-денна подорож.

Найпоспішнїйші, найгарнїйші і найбільші дво-шрубові пасажирські кораблї поміж Лібавою а Ню Йорком і з Ню Йорку до Ротердаму і Лібави. Низькі цїни.

Звертайтесь до:

A. E. JOHNSON & CO., Gen. Pass. Agents 37 Broadway, New York, N. Y.

ЖІНКИ! Учіть ся акушерії в нашій школї або у себе в дома. Наука в російській або польській мові. По скінченю видаємо дипльом. Незаможні поліжниці можуть мати старанну обслугу даром. Лічимо всїлякі хороби жінок і дітий. Адресуйте:

Dr. C. DEUTSCH, School of Midwifery 229 E. 14th St., Dpt. S. New York, N. Y.

До хорих Русинів по всїх закутинах Злучених Держав!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,

славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм терпячим Русинам, так мущинам як і женщинам свої успішні лїкарські услуги.

Лїчить з найлїпшим і найпевнїйшим успіхом ревматизм, всякі недомаганя жолудкові, недугу утроби, нирок, згрубленє жил, гемороїди, структуру або звуженє мочевого каналу, недуги венеричні, як рівнож всїлякі наслїдки тайних недуг, недуги скірні, ріжні затроєня крови і т. д. 7—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісї або в домі пацієнта, спеціяльно же на пропуклину при помочи спеціялїсти з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть почтову марку.

Dr. B. HOHENBERG

304-2nd Ave., (між 17 а 18 ул.), NEW YORK CITY.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

ПЕТРО ЯРЕМА

руський погребник

випозичає керичі на весїля, крестини і всякі другі забави.

115 Ave. A., New York, N. Y.

Телефон: Orchard 2568.

BANK OF EUROPE

ПЕРШИЙ, СЛАВЯНСЬКИЙ, СТЕЙТОВИЙ БАНК В АМЕРИЦІ ПІД ДОГЛЯДОМ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСТИ.

FIRST AVE. Cor. 74 Str., NEW YORK, N. Y.

Капітал і надвижка $250.000.00. Щадничі вкладки $2,500.000.00.

ПРИНИМАЄ ЩАДНИЧІ ВКЛАДИ. ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ ПОЧТОЮ І ТЕЛЕҐРАФІЧНО.

По інформациї пишіть в рідній мові. 17—

Банк отворений щодня від 9—3, в суботу від 9—12. В понеділки і четверги від 7—9.

---

1 ДОЛ. МІСЯЧНО!

Чому-б не мати в своїм домі ґрамофон, при помочи якого можна почути рідні пісні, музику і танцї.

Наколи хочете бути всегда вдоволені, зверніть ся лиш до нашої фірми, яка істнує 15 літ і здобула собі славу в цілій Америці і Канаді.

Ось сей ґарантований на десять літ ГРАМОФОН з 20 руськими піснями, котрий дотепер продавано по 55 долярів, ми продаємо тепер **лиш за $21.50**

Пришліть тілько $5.00 задатку, а ми вишлемо Вам сей прекрасний інструмент.

Маємо на складі всїлякі ґрамофони, які продаємо на сплати по 1 дол. місячно. Маємо також на складі ріжнородні інструменти.

Жадайте нашого подрібного безплатного катальоґу. 19—

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO., 308 GRAND STREET, NEW YORK CITY.

КОНКУРЕНЦІЙНА ВІЙНА.

7 річий вартости $30.00 за $5.95

МИ ТРАТИМО — ЗА ТО ВИ КОРИСТАЄТЕ!

З причини конкуренції знижили ми ціну на наші золоті годинки і инші річи та на жаданє пішлемо кождому ґарнітур, складаючий ся з 7 штук вартости $30.00 за $5.95, а іменно: 15-долярову, ґарантовану на 20 літ годинку, середної величини, мужеську або дамську, криту, о трех копертах, гарно ґравіровану, заосмотрену в правдивий американський осередок, докладно ідучу, 8-доляровий 32- або 38 калїбровий нікльований револьвер на 5 вистрілів з кутої арматної сталї, 3-долярову балверську бритву, 2-доляровий пасок до бритви, 1-доляровий камінь до бритви, 1-доляровий кубок на мило з алюмінїюм і пендзель. Крім тих 7 штук додамо еще красний дармовис з шовкової шарфи, а до дамського красно позолочену шпильку.

НЕ ПРИСИЛАЙТЕ НАПЕРЕД ГРОШИЙ! Заплатите як все побачите!

Пришліть тільки свою правдиву адресу разом з тим оголошенем, а ми вишлемо Вам зараз цілий той ґарнітур C. O. D. через Експрес так що, можете оглянути перед заплаченем. Коли при відборі все добре оглянете і будете цїлковито вдоволені, в той час заплатите аґентови ту малу квоту $5.95 за товар вартости $30.00, також кошта експресові, виносячі кільканайцять центів. В противнім случаю не заплатите анї цента.

Користайте з сеї оказії як найскорше! Пишіть до нас зараз і незабудьте написати яку вам вислати годинку, мужеську чи дамську, і який револьвер, 32- чи 36-калїбровий на 5 вистрілів. Адресуйте:

UNIVERSAL COMPANY, 162 No. Dearborn St., Chicago, Ill. Dept. 49. 19—22

Жерело здоровля.

Проф. ОВЕН переконав ся, що люди терплять і не є в силї позбутись терпінь тому, бо удають ся до докторів, не посідаючих практики, або до аптикарів, які не мають права на лїченє. Щоб викорінити недугу, треба конечно удатись до доктора-спеціялїста, котрий посідає дипльом наук і обширну практику.

Проф. ОВЕН має не лише дипльом спеціялїсти, але і обширну 34-лїтну практику, яку набув через часте лїченє і в Льондонськім шпиталю „Ді Ґрейт Госпітал оф Лондон" через що є обзнакомлений з людським орґанізмом до того степени, що нема для него недуги якої він цїлковито не вилічив би, з якої то причини люди і називають його штуку і відомости „ЖЕРЕЛОМ ЗДОРОВЛЯ".

Ґарантує він за цїлковите вилїченє звичайних, скомплікованих і хронічно-застарілих недуг.

СЕКРЕТНІ МУЖЕСЬКІ І ЖЕНСЬКІ НЕДУГИ — Нема слабого, якого Проф. ОВЕН в короткім часї не вилічив би з венеричної недуги. Нема доктора в Америці, який отримав би тілько подяк за цїлковите вилїченє, як Проф ОВЕН.

Длятого, наколи долягає Вам яка-небудь недуга, то опишіть її докладно, з увагою і пришліть на адресу:

Prof. OWEN, M. D.

221 F. 17th St., Dep. Y. NEW YORK, N. Y.

Ті, котрі хочуть бути лично оглянені, могуть приходити: В будні дни від год. 10-ої рано до 5-ої вечер. У вівторки і пятниці від год. 10-ої рано до 8-ої вечер, а в неділї і сьвята від 10-ої рано до 1-ої пополудни. 18—21

Д-ра Ріхтера

Pain-Expeller

Усуває всякі болї як: ревматизм, подаґру і невральґію. Є помічним средством проти паралїжу суставів і мускулів, як також на звихненя і легкі рани. Скоро усуває перехолоду, інфлюенцу і болї горла. Запобігає запаленю легких, усуває докучливі болї грудий, голови і зубів.

Чотири до пять крапель до одної склянки води дасть Вам знаменитий лїк проти всяких долегливостий горла.

Уживаючи стало 4 краплї до одної шклянки води, усунете корчі жолудкові і зле травленє.

Сей правдивий лїк находить ся тільки в такій коробцї, яка тут представлена.

Вистерігайтесь численних наслїдувань.

25 і 50 цнт. бутелька у всїх аптиках.

F. Ad. Richter & Co., 74-80 Washington St., New York, N. Y.

Проф. др. Ц. ДАЙЧ з Росії,

229 East 14th St., New York City.

Одинокий правдиво руський доктор (без тлумачів) лїчить особисто за дуже умірковану заплату, старанно, совісно і чесно всякі недуги мущин, женщин і дітий. Принимає хорих в понеділки, середи і пятниці до 8-ої год. вечером; в вівтірки, четверги і суботи від 11-ої години рано до 6-ої вечером; в неділї і сьвята до 4-ої пополудни. 20—

ШИФКАРТИ!

ДЕШЕВИЙ ПЕРЕХІД ДО ЕВРОПИ ГАМБУРҐ-БРЕМЕН

РОТЕРДАМ СЕГО ТИЖНЯ

Тикети зелїзничі зі всїх місць Злучених Держав

JACOBS AGENCY, 38 Canal St., New York, N. Y.

$15 ШИФКАРТИ ДО КРАЮ $15

НА КОРАБЛІ, ЯКІ ВІДХОДЯТЬ 21. МАЯ І 4. ЧЕРВНЯ.

Заки купите шифкарту, напишіть до нас, а ми ручимо, що будете нам вдячні.

Ми замовили 300 найлїпших місць на наших поспішних кораблях і тому можемо продавати шифкарти на сї кораблї дешевше від других аґентів. Ручимо за вдоволенє. Їзда скора. Страву подає ся до стола. Чотирох пасажирів дістає осібну кімнату.

СТАРАЄМОСЬ О СВОБІДНИЙ ПЕРЕХІД ЧЕРЕЗ ГРАНИЦЮ.

Даємо нічліг, очікуємо на стаціях і відводимо на корабель даром. Дістаємо сотки листів з подяками за чесну обслугу.

Всякі справи військові і нотаріяльні полагоджуємо скоро, дешево і безплатно.

M. REICH & CO., 2 Carlisle St., New York, N. Y.

НАСТАЛО ЛЇТО!

Тепер пора радуватись гарним лїтним часом. За $3.00 можете купити у нас 5 доляровий фотоґрафічний апарат, яким можете зробити гарні ФОТОҐРАФІЇ Вашої родини, приятелів і всякі види. Вправа не потрібна, легко можна вчитись. Хтонебудь може здіймати фотоґрафії сим апаратом.

Пришліть нам $1.00 а ми Вам пішлемо сей апарат з потрібними поясненями. Решту в сумі $2.00 заплатите при відборі апарату.

Не відкладайте, але замавляйте тепер. 20—

HOFMAN BROS,

77 SECOND AVE., Department 5 NEW YORK, N. Y.

$19.00 ДАРОМ!

Купуючи годинку впрост в фабрицї, защадите найменше $19.00, а се тому, що в шторах Ви заплатите за таку годинку $25.00, підчас коли наша фабрична ціна за сю годинку виносить всего $6.00.

Єсли хочете купити таку 25-долярову годинку за $6.00, витніть сей образець і пришліть нам враз з Вашою докладною адресою, а ми вишлемо Вам сейчас годинку в гарній плюшовій касетці до вільного оглянення.

Запевняємо Вас, що кождий купуючий у нас годинку нічого не ризикує, бо має право оглянути годинку і пересьвідчитись, чи ся годинка є такою, як ми представляємо. Коли переконались, що ся годинка дійсно вартує $25.00 і що вона є 14 К. Gold Filled, ґарантована на 20 літ і має славний сьвітовий осередок, тодї заплатіть аґентови $6.00 і кілька центів за пересилку.

Направляємо наші годинки даром через 20 літ, або вимінюємо на нові.

УВАГА: На жаданє висилаємо великі ілюстровані катальоґи.

NATIONAL COMMERCIAL CO.

505 E. 5th Street, Dept. 71. New York, N. Y.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА ЛИШЕ НА ТРИ МІСЯЦІ!

Хто хоче отримати гарний, ґварантований на 10 літ, 35-доляровий ґрамофон за $20.00 і 32 штук руських пісень і музик.

На сплату по 50 цнт. тижнево.

Вишлемо Вам сей знаменитий ґрамофон до випробованя у себе в дома, а єсли пересьвідчите ся, що наш ґрамофон є добрий і будете з него задоволені, будете виплачувати по 50 цнт. тижнево. Не вдоволитесь, то не будете платити. 19—

Наша оферта є важна лише на 3 місяцї. Май, червень і липень, тоже хто має намір купити ґрамофон і хоче заощадити кілька долярів, нехай пише сейчас до

Standard Phonograph Co.

343 E. 9 Street, New York, N. Y.

$15 Шифкарти до Старого Краю $15

За $15.00 можете повернути до Старого Краю на найлїпших шифах, відходячих в днях 21 мая і 4 червня а на всї инші дни по $22.00 до пристаний (портів) БРЕМЕН, ГАМБУРҐ, РОТЕРДАМ або АНТВЕРПІЇ. Удайте ся тілько до нас, листовно або особисто, а переконаєтесь о правдивій дешевости шифкарт; ручимо, що нїгде дешевше не дістанете, як лише у нас. Ми стараємось всегда, щоб пасажири були вдоволені з подорожи, даючи їм вигідне місце на шифі, що чотирох пасажирів дістають осібну кімнату, страви подавані до стола, електричне осьвітленє, вільна купіль і всякі вигоди, яких не найдете на нїяких инших шифах.

EUROPEAN STEAMSHIP CO. Dept. S.

115 FIRST STREET, NEW YORK, N. Y.

$27.00 ШИФКАРТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ $27.00

СПРОБУЙТЕ НАШОГО ФОНОҐРАФУ 3 МІСЯЦІ БЕЗПЛАТНО!

$1.00 МІСЯЧНО

Єсли не бувби добрий, зверніть нам. Ся проба не буде Вас коштувати анї цента. Тисячі наших костумерів пересьвідчилось, що наш фоноґраф є найлїпшим.

24 і 50 руських пісень безплатно.

Ґаранція на 15 літ.

Продаємо дешевше, як другі компанії, позаяк ми є ФАБРИКАНТАМИ. 19—

Пиши до нас по руськи, а ми вишлемо Вам даром гарний, ілюстрований катальоґ.

ROYAL PHONOGRAPH CO.

91 E. 4th St., Dep. 5. NEW YORK, N. Y.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ГОЛОДУЮЧИХ В ГАЛИЧИНІ.

ПРОФ. НИК. ІВ. УСАЧЕВ.

Проф. Николай Іванович Усачев, славний російський письменник і чоловік, що займає визначне становище серед свого народа, пише:

„Гессен циґаретки дають дим, в якім навіть найбільше вибагливі курцї найдуть вповнї і найбільше можливе вдоволенє. Вони визначають ся тим, що дають курцям розкіш, якої не найдеть ся в цілій історії куреня".

Ник. Ив. Усачев

5¢

„THE STANDARD OF AMERICA".